

13- BASIN AÇIKLAMALARI

23. Çalışma Dönemi'nde ülkemizi, toplumumuzu ve mesleğimizi ilgilendiren konularda; kamuoyunu bilgilendirmek, görüşlerimizi paylaşmak ve karar vericileri uyarmak amacıyla basın açıklamaları yapılmasına özel bir önem verilmiştir.

23. Çalışma Dönemi'nde gerçekleştirilen basın açıklamaları ve toplantılarında basına ve kamuoyuna sunulan görüşlerden bazı örnekler aşağıda sunulmuştur;

1- ÇERNOBİL'İN 24. YILDÖNÜMÜNDE TBMM'YE UYARI KARTI

Odamız Nükleer Karşıtı Platform'un, Çernobil Felaketi'nin 24. yıldönümünde Türkiye'de devletlerarası anlaşmalar yoluyla kurulmak istenen nükleer santral girişimlerine karşı TBMM'ye toplu kart gönderimi eylemine destek verdi.

2- KARADON KAZASI SON OLSUN!!

Zonguldak'ın Kilimli Beldesi'nde bulunan TTK Karadon Müessese Müdürlüğü'ne bağlı kömür ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucu oluşan göçükte kalan 30 maden emekçisi için basın açıklaması yapıldı.

3- 26 MAYIS 2010'DA ÇALIŞANLAR GREV'DE

Türk İŞ, DİSK, Türkiye Kamu Sen ve KESK'in birlikte almış oldukları karar gereğince 26 mayıs 2010'da gerçekleştirilen greve ilişkin basın açıklaması yapıldı.

4- MADEN KAZALARI VE ÖLÜMLER KADER DEĞİLDİR!

Türkiye Taşkömürü Kurumu Karadon Müessese Müdürlüğü'ne bağlı kömür ocağında meydana gelen grizu patlamasında kaybettiğimiz 30 maden emekçisinin ardından özelleştirmelere, taşeronlaşmalara, hizmetlerin devrine ilişkin basın açıklaması yapıldı.

5- KATLIAMCI İSRAİL İNSANLIK ŞUÇU İŞLEMENE DEVAM EDİYOR. SALDIRIYI KINIYORUZ

İsrail'in, ambargo altında yaşam mücadelesi veren Gazze'ye yardım götüren gemilere saldırarak 19 kişiyi öldürmesini kınayan basın açıklaması yapıldı.

6- 5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNDE, TÜRKİYE’DE ÇEVRE YOK EDİLİYOR!

Odamız 5 Haziran Dünya Çevre Günü dolayısıyla suyumuza, toprağımıza, yaşam alanlarımıza sahip çıkmak adına bir basın açıklaması yaptı.

7- ENDİŞE DUYUYORUZ... BARIŞTAN KAÇAMAYIZ... CESARET GÖSTERMELİYİZ. GEÇ OLMADAN... HEMEN ŞİMDİ...

Odamız ‘barış’ çağrısını daha güçlü dile getirmek için, kan ve gözyaşının durdurulmasını, barışın ve kardeşliğin bu ülkede egemen olmasını savunmak amacıyla basın açıklaması gerçekleştirdi.

8- HER YER BERGAMA, HER YER DİRENİŞ

Toprağına, havasına, suyuna ve geleceğine sahip çıkanları Bergama’ya çağırı amaçlı basın açıklaması yapıldı.

9- 17 AĞUSTOS 1999 DEPREMİNİN ONBİRİNCİ YILINDA, ARTIK SÖZ BİTTİ, SIRA PLANLAMADA, EYLEMDE ...

17 Ağustos ‘99 Depremi’nin 11. yıldönümünde nelerin yapıлып yapılmadığını ve yapılması gerekenleri içeren Odamız tarafından hazırlanan kapsamlı bir “Deprem ve Deprem Yönetimi Raporu” bir basın açıklaması ile kamuoyu ile paylaşıldı.

10- HEYELANINI BEKLEYEN TOPRAKLARDA, YİNE HEYELAN! 12 ÖLÜ, 1 KAYIP, 6 YARALI, MİLYONLARCA LİRA ZARAR...

26.08.2010 gecesi Rize- Gündoğdu Mahallesiinde meydana gelen heyelan ve sel olayları sonucunda; 12 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine ilişkin basın açıklaması yapıldı.

11- 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜNDE BARIŞA HER ZAMANKİNDEN DAHA YAKINIZ. BARIŞIN SESİNE SESİMİZİ KATALIM...

1 Eylül Dünya barış Günü dolayısıyla “Barış” talebini dile getiren bir basın açıklaması yapıldı.

12- “YÖK KALDIRILSIN” BASIN AÇIKLAMASI

Oda öğrenci örgütlülükleri; JeoGenç, MOGenç ve Genç Madenciler “YÖK’ün kaldırılması” talebini içeren bir basın açıklaması gerçekleştirdi.

13- “4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ”

Odamız 4 Aralık Dünya Madenciler Günün’de; madenlerimizi uluslar arası madencilik tekellerinin çıkarına değil kamu/halkın yararı doğrultusunda çevre, doğal ve kültürel zenginliklerimizi koruyarak, gelişmiş dünya arama-işletmecilik normlarına paralel işletilmesi ve değerlendirilmesine yönelik politikaların hayata geçirilmesi talebini dile getiren bir basın açıklaması yaptı.

14- DANIŞTAY; BİR KEZ DAHA OVACIK ALTIN MADENİ HUKUKA AYKIRI DEDİ

Danıştay’ın Bergama Altın Madeni İşletmesi ile ilgili Olarak verdiği karar odamız tarafından yapılan basın açıklaması ile kamuoyuna duyurulmuştur.

15 - TEKEL İŞÇİLERİNİ MÜCEDELELERİNİN 1. YILINDA COŞKUyla SELAMLİYORUZ...

16- BİREYSEL SİLAHLANMAYI ÖZENDİREN HER TÜR DEN GİRİŞİME HAYIR!

TBMM’nin ilgili alt komisyonunda görüşülen Silah Yasa Tasarısı’na karşı bireysel silahlanmayı özendireceği kaygısıyla basın açıklaması yapıldı.

17- EVRİM KURAMI’NI ANLATAN ÖĞRETMENLERİN CEZALANDIRILMASINA TEPKİ

Evrım kuramını anlatan öğretmenlerin cezalandırılmasını kınıyor, bu tip uygulamaların sistemli bir ehlileştirme politikası olduğunu basına ve kamuoyuna duyuran açıklama yapıldı.

18- AFŞİN ELBİSTAN KÖMÜR İŞLETMESİNDE YİNE HEYELAN !

Kahramanmaraş Afşin-Elbistan B Termik Santrale kömür sağlayan Çöllolar Kömür Sahası`nda 4 gün arayla meydana gelen ve 10 işçi ve mühendisin ölümüne yol açan heyelana ilişkin basın açıklaması yapıldı.

Heyelanlarla ilgili olarak Odamız heyetinin yerinde yaptığı inceleme ve tespitler sonrasında hazırladığı teknik rapor, basın toplantısı ile kamuoyuyla paylaşıldı.

19- ODALARIMIZI GÖRMEZDEN GELEN TOKİ’NİN MECBURİ DAVETİNE KATILMIYORUZ

HKMO, İMO, JMO, MO ve ŞPO İstanbul Şubeleri, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından düzenlenen “Konutta Yeni Yaklaşımlar, Stratejiler, Eylemler ve Kentsel Dönüşüm” kurultayıyla ilgili olarak 4 Mart 2011 tarihinde bir basın açıklaması yaptı

20- BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ! AKKUYU “ÖLÜM KUYUSU” OLMASIN !

Odamız Japonya depremi ve tsunaminin ardından nükleer felaketlere dikkat çekmek amacıyla bir basın açıklaması yaptı.

21- KÜTAHYA GÜMÜŞKÖY İŞLETMESİ ATIK BARAJI YAŞAMSAL BİR RİSK TAŞIYOR

Eti Gümüş AŞ’nin, Kütahya gümüş madeni işletmesindeki atık depolama barajının iki numaralı havuzuyla üç numaralı havuzu arasındaki setin yıkılması üzerine Odamız çevre felaketine dikkat çekmek amacıyla bir basın açıklaması yaptı.

22- SİMAV DEPREMİ VE BÖLGESEL ETKİLERİ

19 Mayıs 2011 Perşembe Simav’da orta büyüklükte bir deprem meydana gelmiştir. Deprem etkilerine ilişkin Odamız bir basın açıklaması yaptı.

23- KENDİ TOPRAKLARINDA POSEİDON’A KULAK VERMENİN ZAMANI GELMEDİ Mİ?

Simav depreminin ardından Odamızca oluşturulan teknik heyetin yerinde yaptığı incelemeler sonucunda düzenlenen rapor basın açıklaması ile kamuoyuna duyuruldu.

24- 5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ NEDENİYLE BASIN TOPLANTISI DÜZENLENDİ.

25- TÜRKİYE’DE DEPREM GERÇEĞİ !!!

17 Ağustos’ depreminin 12. yıldönümünde kamuoyunu bilgilendirmeye ve yetkilileri uyarmak amacıyla bir basın açıklaması düzenlendi.

26- 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ, ÜLKEMİZDE VE COĞRAFYAMIZDA SAVAŞIN GÜNÜ OLMASIN !

27- ÇEVRE DİRENİŞLERİ DEĞİL, ÇEVREYİ KİRLETENLER SUÇLUDUR

Çevre direnişlerine ilişkin hükümetin baskı ve cezalandırma politikalarına ilişkin basın açıklaması gerçekleştirildi.

28- RİZE'DE BİR DOĞA OLAYININ AFETE DÖNÜŞMESİNE NEDEN OLANLAR VE BUNU İTİRAF EDENLER HESAP VERMELİDİR!

29- VAN DEPREMLERİ RAPORUMUZ BASIN TOPLANTISI İLE AÇIKLANDI

Odamızın Van depreminin ardından bölgede yaptığı incelemeler sonucunda hazırladığı Van Depremleri (Tabanlı-Edremit) Raporu'nu düzenlediğimiz basın açıklaması ile kamuoyu ile paylaştık.

30- KADINA ŞİDDETE HAYIR...

31- AFŞİN İLÇESİNDEKİ ÇÖLLOLAR KÖMÜR SAHASINDA MEYDANA GELEN HEYELANLARIN ÜZERİNDEN BİR YIL GEÇTİ. YETKİLİLERDEN HALA SES YOK!

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesindeki Çöllolar kömür sahasında ard arda meydana gelen şev kaymasında üzere 10 maden emekçisi yaşamını yitirdi. Olayın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen ikisi mühendis toplam 9 maden emekçisi hala kayan malzemenin altında! Yetkililerden ise ses yok!

32- ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE YENİDEN YAPILANMA ADI ALTINDA UYGULANAN JEOLJİ VE JEOTEKNİK DÜŞMANLIĞINI ŞİDDETLE KINIYORUZ...

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'ndeki Daire Başkanlıklarında bir iç duyuru ile isim ve görev değişiklikleri yapılmıştır. İlk bakışta sıradan bir iç işleyiş değişikliği olarak gözüken bu düzenlemelerin altında, söz konusu Genel Müdürlük ve daire başkanlığında son dönemlerde sistemli olarak uygulamaya koyulan ve jeoloji ve jeoteknik kelimelerine tahammülsüzlüğe kadar indirgenen; bilimsellikten, akıl ve mantıktan uzak dar meslekçi sığ görüşlü politikalarla jeoloji bilim ve mühendisliğine olan bir düşmanlık yatmaktadır. Odamız yaptığı basın açıklaması ile bu değişikliği kınadı.

33- AKP İKTİDARI BORLARI ÖZELLEŞTİRME ARAYIŞINA DEVAM EDİYOR!

1983 yılında bor tuzlarının aranması ve işletilmesinin devlet eliyle yapılacağını hükme bağlayan 2840 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak Bor madenlerimizin devlet eliyle işletilecek madenler kapsamında çıkarılarak özelleştirilmesinin önü açılmaya çalışıyor. Odamız AKP'nin özelleştirme niyetini kamuoyuna basın açıklaması ile duyurdu.

34- İNSANLIĞA KARŞI SUÇ İŞLEYENLERİN ZAMAN AŞIMI KARARIYLA YARGILANMAKTAN KURTARILMASINI DEHŞETLE KARŞILIYOR, KINIYORUZ!

19 yıldır devam eden Sivas katliamı davasında mahkeme 'zamanaşımı' kararı vererek canileri mahkumiyetten kurtardı. Odamız mahkemenin bu vacdanları rahatsız eden 'yüzkarası' kararına karşı basın açıklaması yaptı.

KARADON KAZASI SON OLSUN!! (19.05.2010)

Zonguldak Kilimli Beldesi'nde bulunan Türkiye Taşkömürü Genel Müdürlüğü Karadon Müessese Müdürlüğü'ne bağlı kömür ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucu oluşan göçükte 30 maden emekçisi mahsur kalmıştır. Çalışanlarımızın biran önce kurtulmasını umut ediyor, benzer olayların bir daha yaşanmamasını diliyoruz.

Bu yıl içinde Bursa Mustafakemalpaşa maden ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucu 19 ve Balıkesir özel bir şirkete ait maden ocağında meydana gelen göçükte 13 maden işçisi hayatını kaybetmişti. Zonguldak TTK Karadon işletmesinde 17 Mayıs 2010 tarihinde grizu patlamasına bağlı oluşan göçük son altı ay içinde meydana gelen üzüntü verici üçüncü kazadır.

Maden ocaklarında artarak devam eden kazalar bilimsel ve teknik alt yapı eksikliği kadar madencilik alanında uygulanan politikaların bir sonucudur. Özellikle 80'li yılların başından itibaren uygulamaya konulan özelleştirme, taşeronlaşma, rodövans vb yanlış uygulamalar ile kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurumlarının elinde bulunan sahalar ya devredilmiş ya da kiraya verilmiştir. Birikim ve deneyime sahip olan kurum ve kuruluşlar yerine üretimin, teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirketlerce işçi sağlığı ve iş güvencesine yönelik tedbirlerin alınmadan, yeterli mühendislik hizmeti olmaksızın bilim ve teknik dışı işletmeler ortaya çıkmıştır.

Bütün madencilik faaliyetlerinin özellikle de kömür üretiminin riskli bir iş olduğunu ancak kazaların olağan ve kaderimiz olmadığını defaten belirterek, denetimsiz, kuralsız, ihmal, ilgisizlik, sendikasız, maksimum üretim ve kar hırsı odaklı bilimsel ve teknolojik gelişmelerden uzak, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığını belirterek Jeoloji Mühendisleri Odası olarak gereken uyarılarda bulunduk. Kazaların önlenmesi yada en asgariye indirilebilmesi için tüm bu uyarıların yanı sıra göçük, çökme ve kaymalara dikkat çektik ve de çekmeye devam ediyoruz.

Mühendislik hizmetlerinin yeterince yer almadığı güvencesiz çalıştırmanın gittikçe yaygınlaştırıldığı, kamu denetiminden çıkarılan özelleştirilen madencilik sektöründe yaşananlar, kaza değil cinayet olarak tarihe geçecektir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak insan hayatının madenlerden daha değerli olduğunu halkımıza, kamuoyuna ve yetkililere bir kez daha duyuyoruz.

TMMOB JELOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

22 ŞUBAT 2010 TARİHİNDE TÜRK İŞ, DİSK, TÜRKİYE KAMU SEN VE KESK'İN BİRLİKTE ALMIŞ OLDUKLARI KARAR GEREĞİNCE 26 MAYIS 2010'DA ÇALIŞANLAR GREVDE... (20.05.2010)

Bu yıl TEKEL İşçileri; Türküyle, Kürdüyle, Lazıyla, Çerkeziyle, kadını ve erkeğiyle, Alevisi ve Sünnisiyle, nasırlı elleriyle Ankara'da 78 gün süren ve halen devam eden direnişleriyle hak almanın ne demek olduğunu göstermişti.

22 Şubat 2010 günü Türk-İş, DİSK, Türkiye Kamu-Sen ve KESK, acil ve öncelikli talepler olarak Başta 4-C olmak üzere güvencesiz, kuralsız, esnek tüm istihdam uygulamalarından vaz geçilmesi; iş güvencesinin sağlanması; “kiralık işçilik” düzenlemesinin gündemden çıkarılması; çalışma hayatını düzenleyen yasaların ILO ve AB normlarına uyarlanması; Çalışanların örgütlenmesi önündeki engellerin kaldırılması; Kamu çalışanlarına grevli toplu iş sözleşmeli sendika hakkının güvence altına alınması” gibi 12 temel konuda taleplerini ortaya koymuş, bu taleplerin hükümetçe karşılanmaması halinde 26 Mayıs 2010 tarihinde üretimden gelen güçlerini kullanarak genel bir eylem yapacaklarını açıklamışlardı. Çalışma hayatının diğer sorunlarıyla ilgili olarak da değerlendirme yapan Konfederasyonların çalışma yaşamına ilişkin saptadığı temel sorunlar ve bu sorunlara ilişkin talepleri şöyle sıralanmaktaydı.:

1- Başta 4-C olmak üzere güvencesiz, kuralsız, esnek tüm istihdam uygulamalarından vaz geçilmesi ve bu alandaki yasal düzenlemelerin değiştirilmesi; İş güvencesinin çalışma yaşamında temel bir hak olarak uygulanması; Geçici işçiliği bir kölelik düzeni olarak yaygınlaştıran ve kamuoyunda “kiralık işçilik” olarak bilinen düzenlemenin yasalaştırma girişimlerinden tümüyle vaz geçilmesi; Taşeronlaşma girişimlerine son verilmesi.

2- Çalışma hayatını düzenleyen yasaların ILO ve AB normlarına uyarlanması; Çalışanların örgütlenmesi önündeki engellerin kaldırılması; Kamu çalışanlarının grevli toplu iş sözleşmeli sendika hakkının güvence altına alınması;

3- Gözden geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı'nın 5'inci ve 6'ınca maddelerine konulan çekincenin kaldırılması;

4- Kıdem tazminatı hakkını ortadan kaldıracak her türlü yaklaşımdan vaz geçilmesi.

5- İşçilere ait olan işsizlik sigortası fonunun amacı dışında kullanılmaması;

6- Kriz fırsatçılığı yapılarak emek haklarının gaspedilmemesi

7- Asgari ücretin “insanca yaşamaya yeterli ücret” olarak belirlenmesi

8- Çalışma hayatının sözleşme biçimleri, çalışma süreleri ve ücret yönünden insan onuruna yakışır iş temelinde düzenlenmesi için gerekenlerin yapılması.

9- İş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin iş cinayetlerini de önleyecek şekilde yasal güvenceye kavuşturulması.

10- Sağlık hakkının temel insan hakkı kapsamında değerlendirilerek uygulamadaki katılım ve katkı payından vaz geçilmesi;

11- Hükümetin çalışma hayatıyla ilgili tüm konularda sendikaların görüş ve önerilerini dikkate alması ve bu doğrultuda etkin girişimde bulunması;

12- Uygulanacak ekonomik politikaların sermayeye kaynak aktarımı yerine emekçiler için istihdam yaratacak yatırımlara yönlendirilmesi.

TEKEL İşçilerine dayatılan 4/C statüsü (Güvencesizlik), 22 Nisan 2010'da yayımlanan bir Başbakanlık Genelgesiyle 16.000 Belediye İşçisine de dayatılmış durumda.

Zonguldak Karadon'da taşeron uygulaması sonucu 30 emekçi yaşamlarını kaybetti.

Yakın bir gelecekte Kamu Emekçilerini de; yürürlüğe konulması planlanan Kamu Personel Rejimi Reformunun ardından “Memur” tanımının değiştirilmesi nedeniyle Güvencesizlik (işten atılma korkusu) bekliyor.

Yunanistan'daki emek hareketinin direnişinde görüldüğü gibi işçiler, memurlar, tüm çalışanlar, emekliler AB ve IMF'nin "acı reçetesine" karşı şiddetle muhalefet etmekte, genel grev eylemiyle hayatı durdurmaktadırlar. Hak gasplarına karşı yapılan bu mücadelede, henüz tam bir sonuç alınmamakla birlikte, emeklilere ödenen iki ikramiyeye son verme girişiminden vazgeçildiği yönünde haberler gelmektedir.

TEKEL işçisinin 78 günlük direniş mücadelesi 26 Mayıs'ta ileri bir aşamaya taşınmazsa, hükümetin ve sermayenin emeğe yönelik saldırıları daha da artacaktır. Öncelikle güvencesiz çalışma iyice yaygınlaşacak ve kıdem tazminatı hakkına dokunulmaya başlanacaktır.

26 Mayıs genel eyleminin başarısı, sadece grev kararını alan 4 konfederasyonun ve üyelerinin değil, artık tüm emek örgütlerinin göstereceği sorumluluğa bağlı. Emek düşmanı politikalara ve yaşanan saldırılara karşı güçlü bir yanıt olması gereken 26 Mayıs'ın başarılı olması için herkese görev ve sorumluluk düşüyor

22 ŞUBAT'TA TEKEL DİRENİŞİNİ TÜM ÜLKE ÇAPINA YAYGINLAŞTIRMA İDDİASIYLA 12 SOMUT TALEP BELİRLEYEREK 'GENEL EYLEM' KARARINI KAMUOYUNA DUYURAN KONFEDERASYONLARIN. KARARINI DESTEKLİYOR ÜYE VE MESLEKDAŞLARIMIZI EYLEMİ DESTEKLEMeye ÇAĞIRIYORUZ.

TMMOB JELOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

MADEN KAZALARI VE ÖLÜMLER KADER DEĞİLDİR! (22.05.2010)

Türkiye Taşkömürü Kurumu Karadon Müessese Müdürlüğü'ne bağlı kömür ocağında meydana gelen grizu patlaması sonucunda 30 maden emekçisini kaybettik.

Bu acı olayda hayatlarını kaybedenlerin yakınlarına ve tüm halkımıza baş sağlığı diliyoruz.

Faciada hayatını kaybedenler, TTK'na "hizmet alımı" suretiyle iş yapan Yapı -Tek adlı özel şirketin, ikisi maden mühendisi olmak üzere 30 sendikasız çalışanıdır.

Maden ocaklarında artarak devam eden kazalar ve can kayıplarının nedeninin, esas olarak bilimsel ve teknik alt yapı eksikliği kadar madencilik alanında uygulanan yanlış politikaların bir sonucu olduğu açıktır.. Neoliberal politikaların bir sonucu olarak her alanda olduğu gibi genelde madencilik ve özelde de kömür madenciliğinde de kamu kurumlarının süreç

içinde asli işlerinden çekildiği, özelleştirme, taşeronlaştırma, kiraya verme, hizmetlerini ihale etme gibi yöntemlerle kamu madenciliğinden vazgeçildiği bir noktaya gelinmiştir.

Sonuçta bu durum, insanı merkezine almayan, maksimum üretim ve kar hırsına odaklanmış, bilimsel ve teknolojik altyapıdan uzak; eğitimsizliğin ve sendikalaşmanın olmadığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığı bir kömür madenciliğini ortaya çıkarmıştır.

Bunun sonucunda da son yıllarda maden facialarında bir artış olmuş, 2004 yılında iki, 2005'te bir ve 2006 ve 2007'de üçer ölümlü kaza meydana gelirken, 2008'de 22 ayrı ilde 38 ölümlü kaza yaşanmış ve 43 işçi kaybedilmiştir. 2009 yılında ise 24 ildeki 63 kazada 92 işçi hayatını kaybetmiştir. 2010 yılında kaybettiğimiz maden emekçisi sayısı son olayla birlikte 67 ye ulaşmıştır. Bu sonuçlarla Türkiye maden kazalarında Dünyada üçüncü Avrupada birinci hale getirilmiştir.

Özellikle 2004 yılından sonra Maden Kanunu'nda yapılan değişikliğe; TTK'nın asli iş ve hizmetlerinin özelleştirilmesinin önünün açılarak, üretime hazırlık işlerinin özel şirketlere havale edilmesiyle Zonguldak'taki kazaların da önü açılmıştır.

Özelleştirmelerle birlikte ölümlü maden kazalarının artışı açık olarak ortadayken, Başbakan, "Bu yörenin insanları aslında bu tür olaylara alışıktır", "Bu mesleğin kaderinde bu var." "Bu mesleğe girenler bunu bilerek giriyorlar." gibi sorumluluktan kaçıp, gerçek nedenleri gizleyerek, özrünün kabahatinden büyük olduğu talihsiz açıklamalar yapmakta, faciaların nedeninin takdiri ilahi değil takdiri idari olduğunu örtmeye çalışmaktadır.

Zonguldak halkı bu ölümlerin nedenlerine de ölümlere de alışmamıştır, alışmayı da kabul etmeyeceğini tepkileri ile göstermiştir. Bilinmektedir ki, ölümlü kazaların nedenlerini ortadan kaldırmak bilimsel ve teknik olarak mümkündür ve ölümler madencilerin kaçınılmaz kaderi değildir.

AKP iktidarının, tüm dünya halklarına kabus yaşatan küreselleşme politikalarını ülkemizde de harfiyen uygulanmasını sürdürerek; her yıl milyonlarca aç, yoksul ve işsiz yarattığı artık gizlenemeyecek kadar ortadayken, bu mesleğe bilerek giriyorlar diyerek aç kalmamak için asgari ücrete ve zor şartlara mahkum ettikleri insanları kendilerinin yaratıklarını bilmezden gelerek çaresizliği suçlamasını kabul etmek mümkün değildir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak madencilikte ölümlerin yaşanmaması için uyarılarımızı bir kez daha hatırlatıyoruz..

Şimdi yapılması gereken; insan hayatını, kamusal faydayı merkezine almayan anlayışlardan vazgeçilerek, denetimsiz ve kuralsız çalışmakta olan, teknolojik yenilenmelerini

yapmayan, sendikalaşmayı engelleyen ve kaza riskine açık işletmelerin etkin denetiminin yapılarak yaptırımların uygulanması ve işçi sağlığı ve işçi güvenliği mevzuatının günün gerekleri ışığında yeniden düzenlenmesidir.

Bu kapsamda,

Özelleştirmelere, taşeronlaşmalara, hizmetlerin devrine derhal son verilmelidir.

Öncelikle özel maden işletmelerinde maliyet unsuru olarak görülüp uygulanmayan işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri eksiksiz alınmalı, başta kömür ocakları olmak üzere iş kazaları sonucu yaşadığımız can kayıpları artık önlenmelidir.

İş güvenliği denetiminden birinci derecede sorumlu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maden İşleri Genel Müdürlüğü yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini tam olarak yerine getirmeli, bu konuda köklü önlemler acilen alınmalı ve ödünsüz uygulanmalıdır.

Kazaların önlenmesi için bilimsel ve teknik yatırımların yanı sıra, örgütlenmenin ve sendikalaşmanın önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Kömür madenciliğinde faaliyet gösteren her işletmede acilen risk değerlendirmesi yapılmalı, çalışması uygun olmayan işletmeler hemen kapatılmalıdır.

Bütün madencilik faaliyetlerinde olduğu gibi kömür madenciliğinde de gerekli mühendislik hizmetleri alınarak bilim ve tekniğe uygun faaliyet yürütülmelidir.

ve....

30 madencimizin yaşamına mal olan bu facianın nedenlerinin bir an önce ortaya çıkarılmasını, sorumluların bulunarak hesap vermesini, artık can kayıplarının önüne geçilmesinin gereklerinin yapılmasını ve bunun takipçisi olacağımızı belirtiyor,

Kaybettiğimiz madencilerimizin yakınlarının ve meslektaşlarımızın acısını paylaşıyor, maden kazaları ve ölümlerin engellenebileceğini ve kaderimiz olmadığını bir kez daha belirtiyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

**TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU**

KATLIAMCI İSRAİL İNSANLIK ŞUÇU İŞLEMENE DEVAM EDİYOR. SALDIRIYI KINIYORUZ (31.05.2010)

İsrail'in, yıllardır ambargo altında yaşam mücadelesi veren Gazze'ye yardım götüren gemilere saldırarak 19 kişiyi öldürmesini, onlarcasını yaralamasını şiddetle kınıyoruz.

İsrail, Ortadoğu'da tüm savaşlarının nedeni ve başlatıcısı olmuştur. Nükleer silahlarla birlikte İsrail'in yarattığı tehlike, sadece bölgemizin değil dünyanın da barışını tehdit eden insanlığa karşı bir duruş olarak belirmektedir.

Bu saldırı, İsrail'in Filistin'lilere karşı yıllardır uyguladığı devlet terörünün acımasız vahşi bir boyutunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Saldırı yalnızca Filistin halkına yapılmış bir saldırı değil, bu zulme seyirci kalmayan tüm kesimlere yapılmış bir saldırıdır. İsrail devleti terörü tüm uluslararası alana yayılmıştır.

ABD nin kollayıcılığında İsrail'in Filistin'de sürdürdüğü işgal, imha ve katliamları görmezden gelen dünya, bu saldırıya da gözlerini kapatıp sessiz kalarak insanlık suçunu onaylamamalıdır.

En temel insani ihtiyaçların karşılanmasına bile izin vermeyen ambargoyla beraber, İsrail'in bölgede yürüttüğü sistemli saldırılar ile Gazze halkı ölüme terk edilmiştir.

İsrail'in Filistinliler üzerinde fütursuzca uyguladığı devlet terörüne, insan hakları ihlallerine, katliamlara, işgale ambargo ve ablukalara derhal son verilerek, insani yardımlar Gazze'ye ulaştırılmalıdır.

Emperyalizm ve siyonizme karşı ayakta durmaya çalışan Filistin halkına yapılan saldırıdan tüm emperyalistler başta olmak üzere İsrail devleti ile anlaşmaları devam eden iktidarlar da sorumludur. İsrail ile tüm ilişkiler sonlandırılmalıdır.

Tarih insanlık suçu işleyen İsrail siyonizmini ve bu duruma göz yumanları unutmayacaktır.

Siyonist İsrail devleti insanlıkla savaş halindedir, insanlıkla savaşında ağır bir yenilgi almaya mahkumdur.

İsrail'i şiddetle kınarken, Filistin halkının haklı mücadelesinin yanında olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz.

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜNDE, TÜRKİYE'DE ÇEVRE YOK EDİLİYOR! (04.06.2010)

Kapitalizmin 2008 krizinin halen sürdüğü bir süreci yaşıyoruz. Krizin dünyada yaşanan ekolojik krizle iç içe sürmesi kapitalizmin yıkıcılığını dahada gözler önüne seriyor.. Eskiden olduğu gibi daha fazla tüketim yoluyla bu krizi çözmeye kalkmak; ekolojik krizi derinleştirmek, gıda ve su krizleriyle açlığı, kitlesel göçleri ve sosyal patlamaları tetikleyerek yeni ekonomik krizlere yol açmak anlamına gelecektir.

Plansız hidroelektrik santraller, bazı madencilik faaliyetleri ve yol inşaatları, çarpık turizm ve yapılaşma, kontrolsüz taş ocakları vb. faaliyetlerle ülkemizin her noktasında doğal yaşam tehdit altında.

Altın işletmeciliğinin yaygınlaşması, Ilısu barajında ısrar edilmesi, ovalarda, kentsel alanlarda kurulan çimento fabrikaları, Doğu Karadeniz’de en ufak derenin bile HES’ler uğruna ve kurutulmak pahasına satışa çıkarılması, tarım alanlarının sanayi ve yerleşimler için yok edilmesi, küresel ısınma nedeniyle göllerin ve akarsuların kuruması, yaklaşan su ve gıda krizi ve yanlış kentleşme Türkiye’nin önemli ekolojik sorunları olmayı sürdürüyor.

Doğaya zarar veren altın madenlerine karşı ekoloji mücadeleleri devam ediyor. Altın ve nikel madenlerine karşı eylemler ve davalar geçtiğimiz yıl ön plandaydı. Özellikle altın işletmelerinde Danıştay kararlarına rağmen hukukun arkasından dolanma çabaları sürüyor.

TBMM üst komisyonundan geçen Maden Kanunu Tasarısıyla izinleri düzenleyen 7. maddedeki değişiklik: ne can çekişen madencilığe bir çözüm getirebildi nede doğa ve çevrenin tahribatını önlemeye çare oldu. Madencilğin doğa ve çevreye zarar vermeden yapılabildiği formüller yasaya girmedi.

Dünyada korumada öncelikli yüz alandan biri olan Fırtına vadisi, doğal sit alanı yani dokunulmaz, yapılaşma olamaz, inşaat yapılamaz, yol yapılamaz bir alan. Ancak Yasalara uyulmuyor. Pokut ve Hazındağ Yaylaları arasında yapılmak istenen yolla ilgili davada Trabzon Bölge İdare Mahkemesi “yürütmeyi durdurma” kararı vermesine rağmen, yola devam edilmişti. Aynı yolun bu kez Doğu Karadeniz’in en yüksek yaylası Samistal’a ve oradan da Kaçkarlar’a kuzeyden çıkış noktası olan Yukarı Kavrun yaylasına devamı yapılmak isteniyor. Amlakit yaylasına kısa sürede ulaşmak adına Palovit Vadisi ‘ne dozerler girmiş bulunuyor.

Avrupa’da ve Amerika’da rüzgar ve güneş enerjisi yatırımlarındaki son yıllardaki artış ve Türkiye’de bile yenilenebilir enerjinin elektrik üretimindeki payının %1 civarına yük-

selmesi, artık yenilenebilir enerjinin ve enerji verimliliğinin geleceğin ve bugünün hakim enerji politikası olacağının göstergeleri olarak kabul etmek gerekiyor. Ancak enerji politikalarında ekolojik yaklaşımın olduğunu söylemek güç.

Hükümetin ithal kömürlü termik santral projelerindeki ısrarı devam ediyor. Hükümet bu politikalarla sadece Türkiye'yi değil, gezegeni de tehdit ediyor. . Doğu Akdeniz, Çanak-kale ve Karadeniz'de (özellikle Sinop'ta) de termik santrallere karşı halkın muhalefeti geliyor.

24 Eylül 2008'de açılan Akkuyu nükleer santral ihalesinin açılan davalarla hukuki zemininin ortadan kalkması ve nükleer ihalesinin iptal edilmesine rağmen Hükümet geçtiğimiz ay Rusya ile anlaşarak Akkuyu'da nükleer santral inşasında ısrarını sürdürüyor. Nükleer santral yapımının, ülkemiz için ekonomik açıdan faturası ağır olacak ve ondan daha da ağır çevresel bedeller ödenecektir.

Suyun özelleştirilmesi ve büyük barajlar gibi konulardaki mücadeleler, Alternatif su forumu, su mahkemesi gibi etkinliklerle Türkiye'de de bir su hareketini doğurdu. Ilisu ve Munzur'da yapılmak istenen büyük barajlara karşı mücadeleler güçlenerek devam ediyor. Munzur barajlarına karşı 20 bin kişilik yürüyüş, Ilisu konusunda Hasankeyf Yaşatma Girişimi, Doğa Derneği ve diğer hareketler eylem ve kampanyalar, Doğu Karadeniz'de yapılmak istenen küçük hidroelektrik santrallara karşı bölge halkının yürüttüğü doğa korumacı hareketler İkizdere, Fındıklı, Senoz vadisi, Hemşin gibi yerlerde dereler üzerine yapılacak Hidroelektrik Enerji Santralleri'ne (HES) karşı halk hareketleri Türkiye de yanlış su politikalarının uygulandığını açıklıkla ortaya koymaktadır. Bu gerçeklikten yola çıkarak bilimsel ve toplumsal gerçeklikten uzak olan baraj ve HES projeleri acilen durdurmalı ve şu ana kadar uygulanan su politikaların terkedilmelidir. Bunun yerine, ekolojik, katılımcı ve toplumsal ihtiyaç vb.kriterlerine dayalı yeni bir yaklaşımın tartışılıp geliştirilmesine yönelmelidir.

Özellikle Doğu Karadenizdeki nehir tipi hidroelektrik santral projeleri için birbirinden bağımsız, birbirini etkilemiyormuş gibi proje bazında ÇED süreçleri işletiliyor, bütünü gözetken " havzanın tamamına yönelik ÇED raporu" nun gerekli olduğu gözden kaçırılıyor.

Topraklarımızın insanlık tarihi açısından en eski toplumsal yerleşim yerleri olduğunu göz önünde tutarsak; kültürel mirasın korunmasının ülkemiz, tüm dünya ve gelecek bütün insanlık tarihi ve kültürü için önemli olduğu kabul görmelidir. Bu çerçevede, önemli kültürel mirasın olduğu bölgelere kesinlikle baraj ve HES'ler yapılmamalı ve bu kültürel mirasla bölgesel kalkınmayı sağlayacak girişimler önemsenmelidir.

Daha çok rüzgar, güneş, jeotermal ve bioenerji gibi alternatif ve yenilenebilir-temiz enerji türlerinin geliştirilmesi politikası temel alınmalı, Var olan kaynakların daha randımanlı kullanımının sağlanması ve elektrik hatlarının onarımı yanında (kayıplar % 20-22 civarında), enerjiyi daha tasarruflu kullanmamıza da önem verilmelidir.

Kentleşme ve yapılaşma da uygulanan yanlış politikalar sonucunda çevre düzeni ve kentler insanların en temel hakkı olan yaşam hakkının ve güvencesinin olmadığı alanlara dönüşmektedir.

Kısa vadeli öngörülerle, ranta dayalı, bilim ve tekniği gözetmeyen politikalar sonucu çevresel sorunları yaratacak projelere devam ediliyor. İstanbul'da 3. Köprü tartışmaları, kentleşme ve ulaşımın bir arada düşünülmeden, toplu taşımacılığı esas almayan ve çevre sorunlarını daha da içinden çıkılmaz hale getirecek bir proje olarak karşımıza çıkıyor. Orman talanlarını, su havzalarının etkilenmesini, çarpık kentleşmeyi artıracak bu proje, İstanbul halkı, demokratik kitle örgütleri ve meslek odalarında içinde yer aldığı platformlar tarafından reddedilmiş bir projedir, iptal edilmelidir.

Dünya çevre günü dolayısıyla bir kez daha hatırlatıyor, uyarıyoruz.

Yöre, bölge, ülke insanını yok sayarak azami karı esas alan sermayenin talep ve isteklerine uygun politikalarla doğa korunamaz. çocuklarımıza yaşanılacak bir Türkiye ve dünya bırakılamaz.

Yaşam alanlarımıza yapılan müdahaleler karşısında geçmişte olduğu gibi bugünde ve gelecekte de sağlıklı ve güvenli bir çevrede insanca yaşamı savunacak bir çevre politikasının belirlenmesi doğrultusunda mücadele edeceğiz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

ENDİŞE DUYUYORUZ... BARIŞTAN KAÇAMAYIZ... CESARET GÖSTERMELİYİZ. GEÇ OLMADAN... HEMEN ŞİMDİ... (01.07.2010)

Yirmi beş yıldır süren kan, barut, gözyaşı sürecinin belki de en karanlık eşiğindeyiz.

Son günlerde, barışı zedeleyecek çatışmaların, acılarımızın arttığı, canlarımızı kaybettiğimiz yüreklerimizi yakan bir süreci yaşıyoruz.

Barışa ve kardeşliğe, bir arada insanca yaşamaya darbe vuracak, halklar arasında kutuplaşma yaratacak bu tehlikeli gelişmeleri kaygıyla karşılıyor ve bir an önce akan kanın durdurulmasını istiyoruz.

Bugün, çatışmalara son verilip silahların susmasına, Kürt Sorunu'nun demokratik çözümlüne, insanca ve sürekli bir barışa her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır.

Cumhuriyet tarihi öncesinden başlayıp günümüze değin süregelen Kürt sorununun çözümsüzlüğü, onbinlerce insanımızın canına, yüz milyarlarca dolar ekonomik kayıplara, göçlere, manevi yıkımlara yol açmıştır. Bu çatışma ortamında büyük çoğunluğu Kürt olan onbinlerce Türk, Kürt, Laz, Çerkez insanımız hayatını kaybetti. Ormanlar yakıldı, köyler boşaltıldı, ekili tarım alanları tahrip oldu. Silah, askeri malzeme ve hareketlere harcanan para hepimizi yoksullaştırdı, tarımı, hayvancılığı yok etti. Çözümsüzlük politikaları demokratik, siyasal, toplumsal ve ekonomik olarak yaşamın her alanında insanlarımızı derinden etkiledi, etkilemeye de devam etmektedir.

Son beş yıllık silahların susması döneminde barış süreci doğru değerlendirilip barışa yeterince şans verilmemiş, üstelik parti kapatmalar, operasyonlar ve tutuklamalar ile barış fırsatı önemli bir darbe daha yemiştir. Barış gruplarının tutuklanmasının, belediye başkanlarının da bulunduğu iki bine yakın Kürt siyasetçinin demokratik siyaset alanından alınması, yüzlerce çocuğun taş atıkları gerekçesiyle hapiste tutulması ya da Terörle Mücadele Kanunu'na muhalefetten yargılanması, çatışmaların artarak can kayıplarımızın yaşanması ile başlayan tehlikeli süreç hızla toplumsal ölçekte Türk- Kürt çatışmasına doğru evrilmektedir. Şemdinli'yle birlikte hükümet, asker ve medyanın savaş naraları eşliğinde milliyetçiliği, ırkçılığı kışkırtan ve ülkemizi bir kardeş kavgasına doğru sürükleme tehlikesi içeren savaş dili artık sokağa bile egemen olmaya başlamıştır.

Şemdinli baskını ile yeniden ivme kazanan çatışmalı süreç göstermektedir ki hala ülkemizin en önemli sorunlarından biri Kürt sorunudur. Sorun; hükümetin, ordunun, milliyetçi ve şoven çevrelerin göstermeye çalıştığı gibi basit bir şiddet, terör meselesi değildir. Ülkemiz yüz yıldan fazla tarihi kökleri olan insani, ekonomik, sosyal, siyasal, toplumsal boyutları olan bir sorunla karşı karşıyadır.

Bu sorun karşısında, AKP'nin tek taraflı "açılım paketleri"nin çözüm yerine umutsuzluk ve güvensizlik yarattığı, bu durumun çatışma ortamını arttırdığı bir kez daha görülmüştür. Çözüm süreçlerinde yaratılan her umutsuzluğun ve güvensizliğin daha fazla kan ve gözyaşına yol açtığı artık görülerek, gerçek bir demokratik çözüm sürecinin başlatılması gerekmektedir.

Ana dilinde eğitim görmek, kültürlerini geliştirebilmek, kimlikleri ile eşit haklarına sahip bu ülkenin vatandaşları olarak yaşamak gibi en temel haklarının öncelikle kabul edilmesi ile Kürt sorununda çözümün çok kolay, basit olduğunu da görebileceğiz. Ancak, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) Anayasa değişiklik önerisinde Kürt halkının eşit-

demokratik yaşam talebine yanıt verecek hiçbir maddenin bulunmaması da “demokratik açılım”ın bir aldatmacadan ibaret olduğunu göstermiştir.

Bugün, demokratik çözüm ve diyalog imkânlarını zorlamaya, demokratik siyaset zeminini güçlendirmeye, barış için adım atmaya, etkili olmaya, harekete geçmeye ihtiyaç var.

Barışı, kardeşliği, eşitlik ve demokrasiyi, bir arada yaşamayı sonuna kadar yan yana durarak savunmak başta tüm aydın, demokrat ve yurtseverlerin bugün daha öncelikli görevi ve sorumluluğu haline gelmiştir.

Bizler herkesin, her kesimin eşit ve demokratik yaşam hakkını savunuyoruz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, silahların susturularak kan ve gözyaşının durdurulmasını, barışın ve kardeşliğin bu ülkede egemen olmasını savunmaya devam edecektir.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

HER YER BERGAMA, HER YER DİRENİŞ (07.08. 2010)

Bergama Köylüleri'nin yirmi yıldır siyanürlü altın madenciliğine karşı yürüttükleri görkemli direnişleri sürüyor. Uygulanmayan yargı kararlarına, halkı sindirmek için oynanan oyunlara, Bergama hareketinin sembol isimlerine, avukatlarına ve yaşanan hukuksuzlukları dile getiren gazetelere açılan tazminat davalarına rağmen Bergamalılar direnmeye devam ediyor.

Ülkemizin doğal varlıklarını, tarihi ve kültürel zenginliklerini yağmalayan şirketlere her türlü yasal zemini oluşturmak, aradan geçen yirmi yılda iktidardaki bütün hükümetlerin ortak politikaları olarak uygulandı. Uygulanmaya devam ediliyor. Bu gidişe “dur” denilmediği takdirde Türkiye, topyekun bir ekolojik yıkım tehdidiyle karşı karşıya gelmiştir.

Neo-liberal politikalarla, sosyal hukuk devletinin bütün kazanımları yok edilirken sermayenin önündeki her türlü kamusal denetim işlevsizleştiriliyor. Ama bütün bu talan politikalarına ve yolsuzluklara karşı, Bergama Köylüleri'nin açtığı kapıdan ülkemizin her köşesinde yeni çevre direnişleri filizleniyor. Toprağına, havasına, suyuna, geleceğine sahip çıkanlar bu ülkenin gerçek sahipleri olduklarını gösteriyor.

Bergamalıların hukuk, bilim ve halk hareketi sadece siyanürlü altın madenciliğine karşı Eşme'de, Kazdağları'nda, Efemçukuru'nda, Bolkar Dağları'nda, Dersim'de verilen

mücadelelere ilham kaynağı olmakla kalmadı. Bugün Şavşat'tan Tonya'ya, Görele'ye ve Taşova'dan Yuvarlakçay'a kadar su havzalarının ticarileştirilmesine ve ekolojik açıdan zararlı HES'lere karşı mücadelelerde anılmaya devam ediliyor. Bartın'da, Gerze'de, Erzin'de, Silopi'de termik santrallere karşı direnenler Bergamalıları unutmadı. Sinop ve Akkuyu'da nükleer belasına karşı mücadele edenlerin kalbi Bergamalılarla atıyor. 22 Temmuz 2006'da Sinop'ta kaybettiğimiz Soner, Öner ve Güneş'i bu sefer Bergama'da yaşatacağız.

5 Haziran 2005 tarihinde çevrecilere Koza Altın Şirketinin adamları tarafından yapılan saldırı ile ilgili açılan ve Koza Altın Şirketi yetkililerinin de yargılandığı ceza davasının takipçisi olacağız. 23 Temmuz 2010 tarihinde yapılacak duruşmaya katılmak ve bu buluşmada hep birlikte çok daha güçlü olduğumuzu ve bundan sonra sadece Bergamalıların değil, Türkiye'nin her köşesindeki çevre direnişlerinin yalnız kalmayacağını göstereceğiz.

23 Temmuz 2010 tarihinde toprağına, havasına, suyuna, geleceğine sahip çıkanları Bergama'ya çağırıyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

17 AĞUSTOS 1999 DEPREMİNİN ONBİRİNCİ YILINDA, ARTIK SÖZ BİTTİ, SIRA PLANLAMADA, EYLEMDE ... (16.08.2010)

17 Ağustos 1999 da 45 saniyede on binlerce canımızı yitirdiğimiz yüzyılın felaketinden bu yana onbir yıl geçti. Bir doğa olayının felakete dönüştüğü onbir yıldan bu yana geçen sürede depremlere karşı hazırlıklı olup olmadığımız konusunda doğa bizi adeta test ediyor ve bize gerçeği gösteriyor. Son olarak bundan beş ay öncesinde Elazığ'da yaşadığımız 6 büyüklüğünde depremin altında kaldığımız gerçeği, ülke ve toplum olarak depremlere hala hazırlıklı olmadığımızı açıkça ortaya koymaktadır.

Ülkemizin jeolojik yapısı gereği bir doğa olayı olarak depremin kaçınılmaz olarak tekrar tekrar karşımıza çıkacağına bilinmesine karşın, bugün, yaşadığımız çevrenin 11 yıl öncesine göre, afetlere karşı daha güvenli olduğu söylemek mümkün değildir.

1996 daki Habitat II- toplantılarında bütün dünya tarafından kabul edilen "İnsan yerleşmelerini daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir" kılmak, "gerekli planlama mekanizmaları ve kaynakları sağlayarak doğal afetlerin ve diğer acil durumların insan yerleşimleri

üzerindeki etkilerini hafifletmek, afetten etkilenen yerleşimleri gelecekteki afetlerle ilgili riskler'e karşı korumak sosyal devletin temel görevlerinden biridir.” anlayışının ülkemizde merkezi ve yerel yöneticiler tarafından yeterince kabul görmediği ve içselleştirilmediği bunun gereklerinin yerine getirilemediği anlaşılmaktadır.

17 ağustos depreminin yıkıcı sonuçlarının etkileri; toplumsal dayanışma ve ülkemizin temel afet stratejisi olan “Yara Sarma” yaklaşımıyla ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır. Ancak, afet tehlikeleri açısından hassas bir coğrafyada bulunan ülkemizde, yara sarma yerine en temel görev olması gereken doğa olaylarının afete dönüşmesini engelleyen afet tehlikelerinin önlenmesi ve/veya afet risklerinin azaltılması konusunda yeterli hazırlıkları içeren ulusal bir afet politikası ve stratejisinin oluşturulduğunu söylemek mümkün değildir.

Ülkemiz 21.yüzyıla 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde gerçekleşen ve kamuoyunda Kocaeli ve Düzce depremleri olarak adlandırılan depremlerin açtığı yaraları sararak girdi. Ortaya çıkan bu durum sadece ülke coğrafyasında JEOLJİK bir fayı değil; ekonomik, sosyal ve siyasal hayatımızı parçalayan fayları da bize göstermiştir. Birçok kaynak tarafından ülkemiz için “yüzyılın felaketi” olarak adlandırılan bu deprem, yol açtığı sonuçlar itibarıyla “bir sistem sorunu” haline gelmiştir.

Aradan geçen 11 yıl sonunda geldiğimiz nokta aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- Daha güvenli, daha sağlıklı bir çevrede yaşamak her yurttaş için temel bir insan hakkıdır. Afetlere/Depremlere karşı güvenli yerleşimler için yapılması gerekenler sadece teknik bir sorun değildir. Yıkıcı afet zararlarına yol açan nedenler, ülkedeki sosyo - ekonomik koşullardan ve siyasal ilişkilerden bağımsız değildir. Afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır. Afet/Deprem, merkezinde insan olan sosyal, ekonomik, teknik, kültürel, siyasal boyutları olan bir olgu olarak ele alınmamaktadır.
- Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi alanlarda yaşadığımız çarpıklığın bir benzerini afet konusunda da yaşıyoruz. Düşük standartlarda sağlıksız ve yasa dışı bir yapılaşma, ranta dayalı hızlı ve düşük nitelikli kentleşme, bilimsel normlara dayalı arazi kullanım ve yerleşimi kararlarının rantsal kaygılara yenik düşmesi maalesef ülke gerçekliğimiz haline gelmiştir.
- Afet/Deprem zararları ülkelerin gelişmişlik göstergelerinden biri olarak değerlendirilmelidir. Gerek medya gerekse yönetsel kadrolarda öne çıkan “deprem öldürmez bina öldürür”, “kerpiç'te öldürür” gibi soyutlamalar ile asıl belirleyici nedenlerin üzeri örtülmekte, sorunun kavrayışı teknik bir yaklaşıma indirgenmektedir. Elazığ'da, Bingöl'de, Yalova'da veya Erzincan'da insanları asıl öldüren az gelişmişliktir, bizi saran sosyo-ekonomik koşullardır.

- Bilim ve teknolojinin gereklerini uygulamak yerine, ranta dayalı planlama ile niteliksiz yapı üretimi anlayışı, “afetlerin kader olduğu” anlayışı ile birleşmekte; az gelişmişliğin beslediği bu yaklaşımlar, yanlış yer seçimlerini ve yeterli mühendislik hizmeti almadığı için daha doğuştan zafiyetli binaları ortaya çıkarırken, jeolojik bilginin unutulmasını beraberinde getirmekte ve toplum deprem hafızasını yitirmektedir.
- Gerek kentsel gerekse kırsal alanlarda yer seçimi, planlama ve yapılaşma karar süreçlerinde başta jeoloji mühendisliği olmak üzere mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetleri etkin bir şekilde kullanılmamakta, rant ekonomisinin kuralları egemenliğini sürdürmektedir.
- Sık sık afet olaylarıyla karşılaşan ülkemizde afet/deprem terminolojisinde “Doğal Afet” ve “Afet Gideri” gibi yanlış kavramlar varlığını korumaktadır. Bu örnekler, afetin doğal ve kaçınılmaz bir kader olduğu yargısını toplumda yerleştirirken, doğa olaylarının afete dönüşmesinin insanların yarattığı bir sonuç olduğu gerçeğini gözlerden kaçırmaktadır. Oysa doğal olan tehlikedir. Deprem yönetiminin temel amacı doğal bir tehlike olan depremin insanın yarattığı faktörlerle afete dönüşmesine engel olmaktır.
- 1999 depremlerinden sonra Dünya Bankası uzmanlarınca dayatılan Sigorta (DASK) ve Yapı Denetim sistemi ile afet ve imar hizmetleri ticarileştirilmekte, böylesine önemli bir konu piyasaların ve özel işletmelerin kontrolüne terk edilmektedir. Halk “yurttaş” olmaktan çıkarılıp “müşteri” konumuna dönüştürülmekte, sosyal devletin kamusal hizmet anlayışları terk edilmektedir.
- Bilimsel araştırmaların yaşanmış gerçeklerin ortaya koyduğu veriler, zarar azaltmaya yönelik yapılacak bir birim harcamanın, afet zararında en az yedi birimlik bir azalmaya yol açtığını ortaya koymaktadır. Ancak, ülkemizde zarar azaltmaya yönelik afet odaklı harcamalar “bütçe dengelerini bozan bir gider kalemi” olarak görülmektedir. Başta maliye politikası olmak üzere gerek kurumlar gerekse kişiler açısından afet/depremlerle ilgili yapılacak harcamalar ileriye dönük bir yatırım harcaması olarak görülmemekte ve “bütçe tasarrufu tedbirlerinde” ilk vazgeçilecek gider olarak görülmektedir. Oysa, afete yönelik yatırımlar da, tıpkı eğitim, sağlık, ulaştırma gibi kamu hizmetinin bir parçası olmak görülmektedir.
- Kurumsal ve yasal yapı en azından yeni riskler oluşturulmasını engellemek, zarar azaltmaya odaklanmak yerine, ürettiği yanlış sonuçlarla ulusal deprem risk portföyünü daha da genişletmekte, imar ve yapılaşma afları deprem zararlarını azaltma direncini düşürmektedir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak;

Yıkıcı afet zararlarına yol açan nedenlerin ülkedeki sosyoekonomik koşullardan ve siyasal tercihlerden bağımsız olmadığını, afet güvenliğinin sağlanmasının da diğer tüm toplumsal olgularda olduğu gibi siyasal bir kararlılık alanı olduğunu bir kez daha ifade ediyor ve; yukarıda özet halinde verdiğimiz tespitlerde somutlaşan ulusal afet politikasızlığımızı gidermek için;

Toplumsal ve yönetsel düzeyde tüm kaynakları risk azaltma hedefine yönlendirecek,

Kişi ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak,

Mevzuat, kurumsal yapılanma, eğitim, sağlık gibi. alanlarda kısa, orta ve uzun vadeli hedef ve ilkeleri ortaya koyacak,

Her aşamada denetim süreçlerini de tanımlayacak,

Stratejik Deprem Planı'nın ivedilikle hazırlanmasını öneriyoruz.

Hazırlanacak stratejik deprem planı, Yüksek Planlama Kurulu ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete'de yayımlanmalı ve devlet politikası olarak uygulanmalıdır. Bütünlüklü bir deprem yönetiminin aynı zamanda toplumsal bir proje olduğu gerçeğinden hareket ederek; tüm yurttaşlar, merkezi ve yerel yönetimler, özel sektör, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplu kuruluşları sistemin aktif aktörleri olmalı, stratejik plan tüm bu aktörleri kucaklayan toplumsal bir sözleşme olmalıdır.

Odamızın hazırladığı "Deprem ve Deprem Yönetimi" raporunu bu amaçlarla kamuoyunun bilgisine sunuyor, sözlerin tüketildiği yerde, çok geç olmadan artık harekete geçilmesi gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz.

DEPREMİNİ BEKLEYEN ÜLKE OLMAMAK İÇİN HEMEN ŞİMDİ !

SÖZ BİTTİ, SIRA EYLEMDE ..

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

HEYELANINI BEKLEYEN TOPRAKLARDA, YİNE HEYELAN! 12 ÖLÜ, 1 KAYIP, 6 YARALI, MİLYONLARCA LİRA ZARAR.. (27.08.2010)

26.08.2010 gecesi Rize- Gündoğdu Mahallesiinde meydana gelen aşırı yağışlar sonucu gelişen heyelan ve sel olayları sonucunda; 12 yurttaşımız yaşamını yitirmiş, yüzlerce konut etkilenmiş ve alt yapı kullanılmayacak düzeyde tahrip olmuştur. Afette yaşamını yitirenlerin yakınlarına ve halkımıza baş sağlığı diliyoruz. Benzer acıların neredeyse her iki yılda bir yaşandığı Doğu Karadeniz Bölgesinde hala gerekli derslerin ve önlemlerin alınmaması, özellikle yaz aylarındaki her yağışın bir afete dönüşmesi kabul edilemez bir durumdur.

Ülkemizin yerleşim birimleri, jeolojik, jeomorfolojik ve meteorolojik koşullarımız nedeniyle başta depremler olmak üzere, heyelan, su baskını gibi doğal afetler ile de sık sık karşı karşıya kalmaktadır.

Afet istatistiklerine göre afetlerden etkilenen afetzede sayıları dikkate alındığında; depremlerden sonra en fazla sayıda insanımız heyelanlardan etkilenmekte olup, ülkemizde meydana gelen konut bazlı afet zararları dikkate alındığında; heyelanlar % 21'lik bir paya sahip iken, toplam afet olay sayısı açısından ise %45 ile birinci sırada yer almaktadır.

Görüldüğü gibi jeolojik gerçekliğimiz nedeniyle ülke coğrafyası; sıklıkla heyelan olayları ile karşılaşmaktadır.

Karadeniz Bölgesinin jeolojik ve topoğrafik yapısı nedeniyle yüksek derecede heyelan tehlikesi ve riskleriyle karşı karşıya olduğu yaşadığımız acı gerçeklerle sürekli ortaya çıkmaktadır.

Karadeniz Bölgesindeki heyelanların payı ülke ortalamasının üzerindedir. Bölge genelinde heyelanların afet zararları içindeki payı % 65, Doğu Karadeniz'de ise %75'dir.

Doğu Karadeniz bölgesini "heyelan bölgesi" haline getiren temel faktörler; sahilden itibaren dağların birden yükselmesi ile eğim değerleri artan morfoloji, bu eğim üzerinde güçlü akış halinde olan akarsuların derine doğru aşındırmaları, kuzey yamaçlardaki yüksek yağış değerleri ve yağış tipleri ile en önemlisi de bölgenin jeolojik özellikleridir.

Bu doğal koşulları bir risk haline getiren ve heyelanları tetikleyen temel faktör ise; plansız-programsız yapılaşma ve doğaya yapılan müdahalelere seyirci kalan yönetim anlayışı ile insan faktörüdür.

Bölgenin heyelan gerçekliğinin bilinmesine karşın;

- Bölge Planı, Kalkınma Planı, Çevre Düzeni Planı gibi üst ölçek planlardan başlamak üzere bölgedeki planlama çalışmalarında jeolojik verilerin yeterli şekilde plan kararlarına yansıtılmaması,
- Ulusal Heyelan Envanter projesinin tamamlanmış olmasına karşın bölge genelinde bu verilere dayalı olarak heyelan duyarlılık ve risk haritalarının hazırlanmaması,
- Bölgenin özgül jeolojik ve meteorolojik koşullarıyla uyumlu ve risk azaltma amaçlı arazi kullanım ve yapılaşma standartlarının belirlenmemesi,
- Heyelan uyarı sistemlerinin kurulmaması ve tahliye planlarının hazırlanmaması,
- Nüfus artışına bağlı olarak imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporları düzenlenmeden kontrolsüz olarak eğimli yamaçların yapılaşmaya açılması,
- Yapılaşma sırasında oluşan kazı şevlerinin istinat yapılarıyla desteklenmemesi,
- Doğu Karadeniz Bölgesinde orman alanlarının tahribatı ile kazanılan alanlarda çay ekimi yapılması,
- Karadeniz Otoyolu, akarsu yataklarında HES kurulması gibi projelerle doğal denge bozulması, erozyon etkisinin artması gibi nedenlerle potansiyel heyelan alanları tetiklenerek aktif heyelanlara dönüşmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak,

Heyelan ve su baskını açısından yüksek tehlike potansiyeline sahip olan Karadeniz Bölgesinde doğa olaylarının afete dönüşmemesi için, yukarıdaki tespitlerimiz ışığında, bölgede yara sarma yerine risk azaltma stratejisine dayalı bir afet yönetim sistemi oluşturulması ve ulusal ölçekte hazırlanacak Afet Risklerini Azaltma Strateji Planının bir parçası olarak “Karadeniz Bölgesi Afet Risklerini Azaltma Strateji Planı”nın bir an önce oluşturularak hayata geçirilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜNDE BARIŞA HER ZAMANKİNDEN DAHA YAKINIZ. BARIŞIN SESİNE SESİMİZİ KATALIM... (01.09.2010)

1 Eylül Dünya Barış Gününde bir kez daha ifade ediyoruz ki; Kürt Sorunu'nun demokratik çözümüne, insanca ve sürekli bir barışa daha fazla ihtiyaç vardır ve bu gün, çatışmasızlık ortamında kalıcı ve sürekli bir barışa her zamankinden daha fazla yakınız.

Biz biliyoruz ki; bu çatışma ortamı Türkiye'de yaşayan Türk-Kürt, Alevi-Sünni, kadın-erkek, işçi ve emekçi kesimlerin yararına değildir ve silahların sustuğu, çatışmanın ve toplumsal gerilimin olmadığı, sorunların çözümüne yönelik demokratik girişimlerin başlatıldığı ve sonuçlandırılacağı bir süreç tüm halkların yararındadır.

Şimdi sorunun gerçek çözümünü sağlayacak demokratik çözüm ve diyalog imkânlarını zorlama, demokratik siyaset zeminini güçlendirme ve sürekli bir barış için adım atma zamanıdır. Şimdi bu çatışmasızlığı kalıcılaştırılma zamanıdır.

Bu süreç askeri yöntemlere, acılara, kan ve göz yaşına, dar siyasi çıkarlara heba edilmemeli, kalıcı bir çözüm için önyargısız, yasaksız bir diyalog ortamı oluşturulmalıdır.

Bugün dünden farklı olarak; barışın, kardeşliğin, eşitlik ve demokrasinin, bir arada yaşamanın sonuna kadar yan yana durarak savunulmasının gerektiği bir eşikteyiz. Bu gerçeklik, başta siyasi iktidara, aydın, demokrat ve yurtseverlere kısaca tüm kesimlere büyük bir görev ve sorumluluk yüklemektedir.

Bizler herkesin, her kesimin eşit ve demokratik yaşam hakkını savunan TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, silahların susturulup, kan ve gözyaşının durdurularak bu çatışmasızlık ortamında diyalogla kalıcı ve sürekli bir barışın ve kardeşliğin sağlanması yönünde adımların atılmasını, barışın sesine ses katılması gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz.

Barış için hala şansımız var.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜNDE

ÜLKEDE BARIŞ, HEMEN ŞİMDİ

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖK KALDIRILSIN! (06.11.2010)

12 Eylül 1980 askeri darbesiyle birlikte kurulan Yükseköğretim Kurulu, uzunca bir dönem darbeci generallerin elinde baskı ve zor aracı olarak varlığını sürdürmüştür. YÖK, bugün AKP eliyle yeni liberal politikaların en fütursuz uygulayıcısı ve baskı aracı olarak üniversitelerin üstünde bir karabasan gibi çökmeye devam etmektedir.

YÖK'le birlikte,

Har(a)çlarla başlayarak eğitim parça parça özelleştirilip, üniversiteler ticarethaneye çevriliyor. Barınma, ulaşım, beslenme gibi en temel ihtiyaçları karşılamak bile öğrenciler için çileye dönüşüyor.

Düşünen, sorgulayan bir üniversite yerine itaatçı bir eğitim kültürü oluşuyor. Soruşturmalar ve cezalarla, polis ve ÖGB ile üniversitenin sesi kısılmaya çalışıyor. Bir yandan toplulukların çalışma mekanları ellerinden alınırken, sivil polisler yer tahsis edilmeye çalışılıyor.

Üniversite eğitimini sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirerek, toplumsal çıkarlar geri plana itiliyor. Kişisel gelişim adı altında öğrencilere bireysel kurtuluş pompalanıyor ve bencilleştiriliyor.

Peki ya geleceğimiz?

Üniversitede eğitimin niteliğinin tartışılmasını bir kenara bırakan YÖK, diplomalarımızdan “mühendis” ünvanını çıkararak yetkilendirme, belgelendirme gibi uygulamalar getiriyor. Üniversite kapısından çıktıktan sonra da paralı eğitime devam diyor.

Altyapıyı düşünmeyerek üniversite kurmakta hız kesmeyen AKP ise işsizlik konusunda ne diyor? Recep Tayyip Erdoğan 2 Kasım'da TOBB'da yaptığı konuşmada kendi soruyor ve cevaplıyor: “Üniversiteli işsizler mi olacak? Olsun da üniversiteli işsiz olsun.”

Ne istiyoruz?

Bütün ayrımcılıkların, asimilasyon ve inkarın son bulduğu, eğitim hakkının cüzdana sığdırılmadığı eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim istiyoruz!

Toplumsal bilgi üretebilmek için fikirlerin özgürce ifade edilebildiği üniversiteler istiyoruz!

Öğrencilerin, üniversite çalışanlarının üniversite yönetiminde söz sahibi olduğu demokratik üniversite istiyoruz!

Kampüslerimizi kışlaya, öğrenciyi müşteriye dönüştüren, geleceğimizi karartan YÖK kaldırılsın!

Topluma ve mesleğe karşı sorumluluk duyan mimar, mühendis ve şehir bölge planlamacılığı öğrencilerini sözümüzü büyütmeye çağırıyoruz. Postalla gelen YÖK, örgütlü mücadelemiz ile gidecektir.

Jeoloji Mühendisleri Odası Öğrenci Örgütüllüğü JeoGenç (Ankara)
Mimarlar Odası Öğrenci Örgütüllüğü MOGenç (Ankara)
Maden Mühendisleri Odası öğrenci Örgütüllüğü Genç Madenci (Ankara)

BASINA VE KAMUOYUNA “4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ” (04.12.2010)

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak 4 Aralık Dünya Madenciler gününü; milyonlarca yılda oluşan ve yenilenemez yeraltı kaynaklarımız olan madenlerimizi uluslar arası madencilik tekellerinin çıkarına değil kamu/halkın yararı doğrultusunda çevre, doğal ve kültürel zenginliklerimizi koruyarak, gelişmiş dünya arama-işletmecilik normlarına paralel işletilmesi ve değerlendirilmesine yönelik politikaların hayata geçirilmesini hedefleyen bir güne çevirme kararlılığında olduğumuzu bir kez daha yineliyoruz.

Çeşitli dünya ülkelerinde ve ülkemizde kutlanan 4 Aralık Dünya Madenciler günü, eski maden ocaklarında mistik bir hikaye ile efsaneleşerek günümüze kadar gelmiştir. Eski çağlardan beri insanlığı medeniyete taşıyan madeni, yerkabuğundan alın teriyle damıtılarak çıkartan madencinin yaşamsal serüveni, madenin milyonlarca yıllık oluşum serüveni kadar olmasa da oldukça gerilere uzanır. Henüz bilim ve tekniğin gelişmediği, madenin karanlık korku tünelleri gibi işletildiği zamanlarda çalışan maden işçisinin kutsi şahsiyetlere, mistik efsanelere sığınmak dışında pek tabii ki seçeneği yoktu.

Ama bugün koruyucu aziz ve azizelerin merhametine sığınmanın oldukça gerilerde kaldığı bilim ve tekniğin yol göstericiliğinde risklerin en asgariye indirilerek güvenli çalışmanın mümkün olduğu, sendikal örgütlenmelerle hak ve hukukunu koruma yollarının bilindiği bir zamanın içinden geçerken madencinin dramatik serüveninin halen değişmemiş olması yaralayıcı olduğu kadar da düşündürücüdür.

Madencilik alanında çalışan tüm maden emekçilerinin yoksulluk ve sefalet ücretlerine mahkum edilmesi ve her türlü sosyal güvenceden yoksun bırakılmasının yanı sıra küresel sermaye krizlerinin madencilik sektöründe çalışanlara fatura edilerek işten çıkarmaların

artarak devam ediyor olması, madencilik alanında emek üreten tüm bileşenlerin birlik, beraberlik ve dayanışma içinde hareket etme ihtiyacını daha da önemli kılmaktadır.

Sadece son birkaç yıl içerisinde meydana gelen irili ufaklı maden kazaları ve göçüklerde yaşamlarını yitiren maden emekçilerinin gözler önünde cereyan eden durumu, madencilik alanında geldiğimiz noktayı izah etmeye yeter niteliktedir. Bu ve benzeri faciaların yaşanmaması adına ve öteden beri devam eden yanlış/hatalı madencilik politikalarına yönelik tepkilerimizi Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; yalnızca itiraz etme noktasıyla sınırlı kalarak değil, çözüm önerilerimizi de beraberinde sıralayarak her türlü meşru zemin ve platformda dile getirdik, ilgili yasa ve mevzuat çalışmalarının tüm süreçlerine katılarak görüş ve önerilerimizi ilgililere aktardık. Madencilikle ilgili olarak doğru politikaların hayata geçirilmesi, yenilenemez doğal kaynağımız olan madenlerimizin, çevresel değerlerimizi de gözeterek en verimli biçimde işlenerek, yüksek katma değer yaratacak şekilde uç ürünlere dönüştürülmesinin sağlanması gerekmektedir. Buradan hareketle, ülkenin gelişmesinde, toplumsal refahın yükseltilmesinde madenciliğin katkılarının arttırılması, madencilığe ilişkin temel yaklaşımımız olmuştur.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bir kez daha yer altı kaynaklarımızın gerçek sahibinin halkımız olduğunun bilinciyle, yer altı kaynaklarımıza sahip çıktığımızı hatırlatıyor, tüm maden emekçilerinin bayramını kutluyoruz.

Bilimle, emekle, umutla, inatla...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

DANIŞTAY; BİR KEZ DAHA OVACIK ALTIN MADENİ HUKUKA AYKIRI DEDİ (15.12.2010)

Çevre ve Orman Bakanlığı'nın, "İzmir, Bergama, Ovacık-Çamköy mevkiinde bulunan Newmont-Normandy Madencilik A.Ş.'nin faaliyetine izin veren; 27.08.2004 tarih ve 6524-46062 sayılı, Nihai Çevresel Durum Değerlendirme Raporu ve eklerinde belirtilen hususlara uyulmak kaydıyla faaliyetinde sakınca olmadığı yolundaki işlemi"nin yürütmesinin durdurulması ve iptali istemli davada, davayı reddeden İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin kararının temyiz incelemesini yapan Danıştay 6. Dairesi, BOZMA kararı verdi (Danıştay 6. Dairesi 25.06.2010 tarih ve 2008/6795 Esas 2010/6667 Karar).

Kararda, işlemin dayanağı olan “ÇED Yönetmeliği’nin geçici 6.maddesi”nin iptal edilmiş olması gerekçe gösterilmiş ve “dayanağı kalmayan işlemin hukuka aykırı olduğuna, bu nedenle davayı reddeden İzmir 3.İdare Mahkemesi kararının BOZULMASINA” karar verilmiştir.

Bilindiği gibi; Bergama-Ovacık-Çamköy mevkiinde bulunan siyanür liçi yöntemi ile çalışan altın madeninın işletilmesine ilişkin idari işlemler, mahkemelerce defalarca iptal edilmiş, AIHM tarafından AIHS’nin ihlal edildiğine karar verilmiştir. “Kamu yararına olmadığı”na ilişkin mahkeme kararlarına karşın, söz konusu Altın Madeni İşletmesi, HUKUK DEVLETİ İLKESİNİ YERLE BİR EDEREK faaliyetini sürdürmüştür.

Bergama Altın Madeni İşletmesi ile ilgili tartışma aslında “...doğrudan veya çevrenin bozulması ile dolaylı olarak insan yaşamını etkileyeceği kesin olan siyanür liç yöntemi ile altın madeni işletilmesine izin verilmesi yolundaki dava konusu işlemde kamu yararına uygunluk bulunmamaktadır...” hükmünü veren 13 Mayıs 1997 tarihli Danıştay kararı ile bitmeliydi. Ama öyle olmadı, hukuk devleti ilkesi yok sayılarak, üstelik TÜBİTAK da kullanılarak, Başbakanlığın kanunsuz emri ile mahkeme kararı aşılmaya kalkışıldı. Bunun üzerine verilen yeni mahkeme kararları da Bakanlar Kurulu’nun gizli kararnamesi ile aşıldı. Hukuksuz Bakanlar Kurulu kararının Danıştay’ca durdurulması üzerine Ovacık Madeni 19 Ağustos 2004 tarihinde mühürlendi. Ancak mühürleme tarihinden 8 gün sonra şimdi Danıştayca hukuka aykırı olduğuna karar verilen ÇED izni verildi. Ardından dönemin ABD Büyükelçisi Edelman’ın da ricası üzerine diğer izinler tamamlanarak, Ovacık Altın Madeni İşletmesi yeniden faaliyete başladı. Bozma kararından önce Danıştayca yürütmeyi durdurma kararı verilmesi üzerine, Çevre ve Orman Bakanlığı, bir yandan madenin kapatılması için yazışmalar yaparken diğer yandan maden işletmesi ile ilgili yeniden ÇED süreci başlattı, kısa süre kapalı kalan madene 18.02.2009 tarihinde yeniden ÇED izni verildi ve yeniden faaliyet başladı.

Şimdi Ovacık’ta cevher kalmadı, Ovacık Altın Madeni İşletmesini çalıştırmak için Kozak Yaylası’nda dört yerde maden ocağı açılmaya çalışılıyor. Yani Ovacık bitti, sıra Kozak’a geldi.

Ovacık Altın Madeni ile ilgili biten tüm davaları kazandık. Yeni iptal kararlarını engellemek için Ovacık Altın Madeni ve Kozak Maden Ocaklarına ilişkin davalarda madenci şirket tarafından sürekli olarak birileri davaya müdahale edilerek yargılamalar kilitlenmiş durumda. Örneğin 2 yıl önce keşif kararı verilen ve keşif avansı yatırılan “birinci atık havuzu kapasite artımı ÇED izni davası”nda müdahaleler üzerine bir türlü keşfe gidilemedi. Madenci şirketin Kozak Köylerinden bir takım kişilerle yaptığı taşıma sözleşmelerine dayanarak Kozak Yaylası’nda bir grup köyün muhtarı madenci şirketin yanında davaya katılma isteminde bulundu.

Sözün özü; Bergama’da yargı karar veriyor, dinleyen yok, şimdi yargıyı kilitleme çabası var. Muhtarlık mührü, kişisel çıkarlar için kullanılıyor.

Yıllardır, Bergama’da hukuka aykırı maden işletmesine izin veren, göz yuman kamu görevlileri, Anayasa’nın 2. maddesindeki “Hukuk Devleti” ilkesini, 138. maddesindeki mahkeme kararlarının bağlayıcılığı ilkesini, dolayısıyla 56. maddesindeki “sağlıklı çevrede yaşama hakkı”nı yok sayarak suç işlemektedirler.

Çevre sağlığı ve canlı yaşamını yok sayan, hukukun üstünlüğünü tanımayan, tek dertleri küreselleşen sermayenin işini kolaylaştırmak olan siyasi iktidarlara ve yöneticilere karşı, bu ülkede canlı yaşamının korunması için, çocuklarına yaşanılabilir bir ülke, yaşanılabilir bir dünya bırakmak için mücadele yürüten yaşam savunucuları vardır.

Çevre ve halk sağlığını, hukukun üstünlüğünü ve bilimi hiçe sayarak, firmaların çıkarlarını koruyan siyasi iktidarlara ve idarecilerin yanlış tutumlarına karşı mücadele etmeye ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkımızı savunmaya devam edeceğiz..

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

TEKEL İŞÇİLERİNİ MÜCEDELELERİNİN 1. YILINDA COŞKUyla SELAMLİYORUZ... (17.12.2010)

Bilindiği üzere TEKEL’e ait 56 Yaprak Tütün İşletmesinin de kapatılmasıyla; 12 bin işçi, işsiz kalmak ya da kölelik şartlarında çalışmakla yüz yüze kalmış, aralarında engellilerin de bulunduğu TEKEL İşçilerinin haklı direnişlerini, Başbakan ‘yasadışı’ ilan etmiş ve “Yatarak para almak”la itham etmişti. Ankara Valisi de “provokasyon olacaktı” sözleriyle yapılan tüm saldırıları ve uygulanan şiddeti meşrulaştırmaya çalışmıştı. Bugün en demokratik tepkilere tahammül gösteremeyip öğrencilere ve gençlere biber gazlı coplu şiddet uygulayanların geçen yıl da işçilere aynı yöntemleri uyguladıkları henüz unutulmadı.

Tekel işçilerinin Ankara’yı özgürleştirmeye başlamalarının üzerinden 1 yıl geçti. Bu geçen süre zarfında Tekel işçilerinin yaşam koşulları gittikçe daha da kötüleşti. Kimisi 4/C uygulamasını kabul etmek zorunda kaldı, kimisi hala sendikal hak ve özgürlükleri, ekmek-

leri ve gelecekleri için mücadeleye devam ederken kimileri mücadeleden düştü/düşürüldü. Ne ihanetler, ne saldırılar gördüler, ne tuzaklar kuruldu onlara. Ama işçi sınıfı öğrenerek vede öğreterek mücadelesine devam ediyor.

Ankara'ya 16 Aralık'ta ilk geldiklerinde; kamu emekçileri henüz 25 Kasım Grevi'nden çıkmışlardı. 4 Aralık'ta kepenk kapatan eczacılar sözleşmeleri feshedilmekle tehdit edilmiş, İstanbul'da işsiz kalmak istemeyen itfaiye emekçilerine, görevden uzaklaştırılan arkadaşları için grev yapan demiryolu çalışanlarına Devletin şefkatli (!) elleri ile baskı ve şiddet uygulanmıştı. Yaşanan bu görevden uzaklaştırmalar, açığa almalar, gözaltılar, şiddet, biber gazı, gaz bombası, tazyikli su ve coplu müdahalede bulunulması, Kürt halkının en masumane taleplerinin şiddet ile bastırılması hala belleklerde.

Tekel İşçileri Ankara'ya geldiklerinde bildik bir manzara yaşandı ve işçiler Devleti temsil eden kendine demokrat AKP iktidarının hışmına uğradılar. Ama tazyikli suya, biber gazına ve zemheriye rağmen aylarca, Sakarya Meydanı ve Kızılay başta olmak üzere Ankaray'ı ısıttılar. Umut oldular, ışık açtılar. Başta işçi kesimi olmak üzere hemen her kesimin ulusal ve uluslararası platformlarda dikkatini çektiler, sempatisini ve desteğini kazandılar.

Uzun soluklu Ankara direnişlerinde; aylarca ayakta yada beton üzerinde yatarak, yeterince beslenmeden, sağlıkları bozularak hatta hatta birde mücadele şehidi vererek direndiler. Eylemlerini artan toplumsal destek ve yaşanan emekçi dayanışması ile uzun süre devam ettirdiler, Türk-İş'in aldığı "1 saatlik grev", "AKP teşkilatlarına yürüme" vb. Kararlar ve son olarak Danıştay'ın vermiş olduğu karar sonrasında işçiler eylemlerine "TEK-RAR GELECEĞİZ ANKARA" diyerek ara vemiş ve 1 Nisan 2010 da coşkulu bir şekilde Ankara'ya yeniden gelmişlerdi.

İki ayı aşkın bir zamandır İstanbul, İzmir, Ankara, Diyarbakır'daki irili ufaklı eylem etkinlik ve tartışmaları sonrasında yarım bırakılan randevularını tamamlamak için bir dizi kararların eşiğindedirler. 18 Aralık'ta Ankara'da olmayı planlıyorlar. Kimbilir bu soğuk kış gününde yeniden Ankara sokaklarını ısıtırlar, umuda umut katarlar.

Her ilde İşçi Komisyonları oluşturma, 4/C uygulamaları, 2011 seçimleri, Türk-İş Kongresi odaklı illerde eş zamanlı eylem ve etkinlikler düzenleyecek olan TEKEL işçilerini Ankara'ya gelmeleri halinde İKK olarak, sınıf kardeşliği ve mühendislik mimarlık şehir plancılığı birikimlerimizi halkımız ve işçi sınıfı için kullanma perspektifi ile karşılayacağız.

İşçilerin “Demokrasi ve özgürlük, iş güvencesi, insanca yaşanacak ücret ve çalışma koşullarıyla ilgili talepleri aynı zamanda TMMOB’nin de talepleridir. Birinci yılını dolduran TEKEL işçilerinin mücadelesini coşku ile karşılarken yalnız olmadıklarını, mücadelenin başarıya ulaşması için sınıf kardeşliğimizi göstereceğimizi ilan ediyoruz. TEKEL işçilerinin haklı ve meşru mücadelesinin yanısıra ülkemizde ve dünyada egemenlerin her türden saldırılarına direnenleri dostlukla selamlıyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

BİREYSEL SİLAHLANMAYI ÖZENDİREN HER TÜRDEN GİRİŞİME HAYIR! (17.12.2010)

Birbirini kovalayan yasa tasarıları arasında dikkat çeken ve 2009’dan bu yana TBMM’nin ilgili Alt Komisyonunda görüşülen Silah Yasa Tasarısı, bireysel silahlanmayı özendireceği kaygısıyla endişelerimizi artırmaktadır.

İlgili Alt Komisyonunda kabul edilip edilmediği belirsizliği üzerinden süren tartışmalar bir yana geçtiği öne sürülen tasarıda; silah bulundurma yaşının 18’e indirilmesi, isteyenin 5 silah ruhsatı alabileceği olması gibi düzenlemelerin yanı sıra; ruhsat için hastaneden heyet raporu, eski sabıkalarının silah edinmesi ile silah reklamları gibi değişikliklerin söz konusu olduğu şeklindeki iddiaların kamuoyuna yansması ve bu yöndeki eleştirilere yetkili ağızlardan verilen yanıtlar, silahlanmaya karşı yükselen toplumsal hassasiyeti tatmin eder nitelikte değildir.

“Her türlü silah değil sadece pompalı tüfek bulundurma yaşı 18 olarak yasa kapsamına alınmaktadır, gençlere güvenmemiz gerekiyor...” savunuları son günlerde gençler üzerinde artırılan baskı ve şiddetin boyutları hafızalarda henüz taze iken hem samimiyet hem de inandırıcılıktan yoksun olmasının yanı sıra, silah lobisinin menfaatleri söz konusu olunca mı gençlere güveniliyor sorusunu da akıllara getirmektedir.

Öncelikle ateşli veya ateşsiz silahların yol açacağı tüm üzücü sonuçların engellenebilmesi için temel yaklaşım bireysel silahlanmanın denetlenmesi değil silahsızlanmanın özendirilmesi olmalıdır. Duyarlı çevrelerin silahsızlanmayı hedefleyen her türden uyarı ve yayınlarına rağmen toplumda silahlanma merak ve isteğinin giderek artması teşvik edici unsurların diri tutulduğunun göstergesidir.

Silah taşıma ve bulundurmaya kolaylaştıran yasal düzenlemelerle silahlanma çılgınlığının ulaştığı ürkütücü boyut günlük yaşamda kutlamalar, düğünler, futbol maçları, sokak

kavgaları, trafik tartışmaları ve hatta okul bahçelerinde çocukça tartışmaların içine dek uzanmakta, bunun güç göstergesi sayılmasının ötesinde daha vahimi sorun çözüme aracına dönüşmektedir. Ateşli silahlarla işlenen cinayetlerin, yaralama ve öldürme vakalarının sıkça yaşandığı en yaygın alanlardan biride aile içi şiddet olaylarıdır. Aile içi şiddetin mağduru konumundaki kadınlar ve çocuklar şiddet sarmalının içinde hayatlarını kaybetmektedir.

Diğer yandan ülkemizde son zamanlarda artan toplumsal, etnik ve siyasal kutuplaşmaların endişe verici boyutlara ulaştığı ve ekranlardan yansıyan linç girişimlerinin görüntüleri henüz belleklerimizde tazeyken toplumsal kutuplaşma ve şiddetin büyüme eğiliminde seyrettiği bir noktada silahlanmayı kolaylaştıran her tür düzenleme yada girişim ciddi tehlikelere kapı aralayacak ve şiddetin boyutlarını daha da artırarak sorunun önlenemez düzeye ulaşmasına yol açabilecektir.

Bütün gelişmiş dünya ülkeler bireysel silahlanmayı önleyici tedbirlere ağırlık veren düzenlemeler yapmaktadır. Örneğin İngiltere ve Belçika’da sivil vatandaşların silah taşımalarına kesinlikle izin verilmemektedir. Avcıların bile silah alabilmeleri ağır koşullara bağlanmış durumdadır. Fransa ise sadece tehdit altındaki meslek sahiplerine “bulundurma” ruhsatı verildiği bilinmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak öncelikli hedefin SİLAHSIZLANMA olması gerektiği ve bu yöndeki çabalara ağırlık verilmesinin toplumsal barış için olmazsa olmaz şartlardan biri olduğunu vurgulayarak, silah kullanımına bağlı şiddet olaylarında yaşanacak artışların önlenmesi güç boyutlara ulaşmadan silahlanmayı kolaylaştıran yasal düzenlemelerden derhal vaz geçilmesini, bireysel silahlanmayı engelleyecek düzenlemelere ağırlık verilmesi gerektiği yönünde ilgilileri uyarıyor ve hassasiyetimizi kamu oyu ile paylaşıyoruz.

Kitlesel olarak BİREYSEL SİLAHLANMAYI ÖZENDİREN HER TÜRLÜ GİRİŞİME HAYIR!.. diyoruz.

Saygılarımızla

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

EVİRİM KURAMINI ANLATAN ÖĞRETMENLERİN CEZALANDIRILMASINI KINIYOR, BU TİP UYGULAMALARIN SİSTEMLİ BİR EHLİLEŞTİRME POLİTİKASI OLDUĞUNU BASINA VE KAMUOYUNA DUYURUYORUZ. (28.01.2011)

Toplumunu bilimden, bilimsel öğretilerden yoksun bırakarak, kendini, doğayı, yaşamı, evreni, geleceğini tanımasını anlamasını engelleyen, toplumun bilim damarlarını keserek, sürü toplumu yaratmanın yöntemlerinden biri olarak uzunca bir süredir evrim karşıtlığı ABD`den ihraç, sistemli bir ehlileştirme politikası olarak uygulanmaya devam ediliyor.

1920`lerde Amerika`da patlak veren büyük ekonomik krizle birlikte evrim karşıtı anti-propagandalar yükseltilmiş, dini duyguları güçlendirerek Amerikalılık ve Amerikan değerlerini yüceltmek adına evrim kuramı karşısına yaratılış teorisi konmuştur. Toplumun geniş kesimlerini etkisi altına alan ve gittikçe şiddetlenen evrim-yaratılış tartışmaları pek çok eyalette evrim kuramının yasaklanması ve öğretenlerin yargılanmasına kadar uzanmış, evrim yanlılarının davaları kazanmasıyla bu süreç son bulmuştur.

1960`larda Vietnam Savaşıyla, Sovyetlerin dağılmasıyla birlikte devam eden, Ortadoğu ülkelerini kontrol altına almak ve kendilerine bağlamak amacıyla başlattıkları Körfez Savaşı, ardından Afganistan, Irak, Lübnan Savaşlarında da stratejinin de içinde bir parça olan “yaratılış bilimi” ya da yeni versiyonu “akıllı tasarım” toplumları ehlileştirme politikası olarak kullanılmıştır. Avrupa`nın gelişmiş hiçbir ülkesinde tutmayan ve bilim çevrelerinde ciddiye bile alınmayan “akıllı tasarım” 1980`den sonra dönemin Milli Eğitim Bakanının da büyük çaba destekleriyle ülkemize girmiştir.

Bugün, yerçekimi kadar tartışmasız olan evrim kuramının karşısına konulmaya çalışılan “yaratılış”, “akıllı tasarım” teorilerinin safсата olduğu, doğanın, evrenin ve toplumun diyalektik düşüncesi, bilimsel gerçekliklerle ortaya konmuşken; ABD kaynaklı, iktidar destekli yaygınlaştırma çabaları, biyoloji kitaplarından evrim kuramını, Darwin`i çıkartmaya, safsatmaları ders kitaplarına sokmaya varacak bir dizi girişimle somutlanmaya başlanmıştır.

Bilim ve bilimsel düşüncenin yerine doğma ve hurafeyi yerleştirmeye çalışan, akıl ve bilimden uzak kitapları ilköğretimden TBMM ye kadar her yere sokan gerici düşüncenin tahammülsüz uygulamaları da devam ediyor.

Bilgi fakiri ve sorgulamayan bir toplum oluşturma özelemleri son yıllarda giderek artmış, evrim kuramını öğreten öğretmenler açık ya da örtülü baskılara maruz kalarak sürgün veya başka cezalandırma yöntemleriyle susturulmaya/sindirilmeye çalışılmıştır. Bunun tipik bir örneği yakın tarihte Ankara`daki bir ilköğretim okulunda yaşanmıştır.

Ankara Mamak Ticaret Odası İlköğretim Okulu 5. Sınıf öğretmeni Süleyman Biçer`in Fen ve Teknoloji dersinde öğrencilerinden birinin “insanlar maymunlardan mı geldi?” sorusunu yanıtlamak için tüm canlıların değişime uğramasını ve Darwin`in Evrim teorisini anlatması üzerine şikayet edilmiş ve soruşturmaya tabi tutularak uyarı ile cezalandırılmıştır. Mamak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından onaylanarak kesinleşen cezaya karşı öğretmenin üyesi olduğu Eğitim Sen davayı idare mahkemesine taşımaya hazırlanıyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; bilim karşıtlığını ve bu cezalandırma uygulamasını kınıyor, öğretmen Süleyman Biçer ve benzeri uygulamalara maruz kalan diğer öğretmenleri desteklediğimizi belirterek, gericiliğin değil bilim ve aklın üstün geleceğini bir kez daha basına ve kamuoyuna duyuruyoruz.

Saygılarımızla

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

AFŞİN ELBİSTAN KÖMÜR İŞLETMESİNDE YİNE HEYELAN (10.02.2011)

Kahramanmaraş Afşin-Elbistan B Termik Santrali kömür sağlayan Çöllolar Kömür Sahası`nda 4 gün arayla meydana gelen ikinci heyelanda 1 işçi ölmüş, 9 işçi ve mühendis heyelan sonucu kayan malzeme altında kalmıştır.

Olayın, Özelleştirme sonrasında kömür sahaları ile birlikte Park Holding`e devredilen Afşin - Elbistan Termik Santrali B ünitesi için açık ocak yöntemiyle kömür üretimi yapılan sahada ve 6 Şubat 2011 tarihinde meydana gelen heyelanın doğu kısmında olduğu gelen ilk bilgiler arasındadır.

Jeolojik olarak, bu alanda meydana gelen heyelanların sahadaki kömür tabakaları arasındaki zayıf dayanımlı kil bantları ile fay, kırık çatlak gibi süreksizlikler boyunca geliştiği, şev yükseklikleri ve şev açılarının bu durumda önemli olduğu ve dik açılan işletme basamaklarında kaymanın gelişmiş olabileceği düşünülmektedir.

Odamız tarafından oluşturulan teknik heyetin yerinde yapacağı incelemeler sonucunda hazırlanacak ayrıntılı jeolojik rapor kamuoyuyla daha sonra paylaşılacaktır.

Heyelan altında kalan biri meslektaşımız olmak üzere tüm maden emekçilerinden umutlu haberleri bekliyor, bu faciadan dolayı maden emekçilerine ve ailelerine geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

AFŞİN ELBİSTAN HEYELANLARI UNUTTURMAYACAĞIZ!

Ülkemizdeki linyit yatakları içinde en büyük potansiyele sahip olan Afşin-Elbistan Linyitleri, düşük kalitesine rağmen 4,7 milyar tonluk rezervi ile Türkiye ekonomisinin en önemli hammadde kaynaklarından biridir.

Kömürün değerlendirilmesi amacıyla Afşin-Elbistan A ve B Termik Santralleri kurulmuştur. A Termik Santraline EÜAŞ tarafından işletilen Kışlaköy Açık Ocağından, B Termik Santraline ise maden ruhsatı EÜAŞ'a ait olan ve Park Holding tarafından işletilen Çöllolar Açık Ocağı tarafından kömür sağlanmaktadır.

Heyelanların meydana geldiği Çöllolar kömür sahası 2007 yılında EÜAŞ tarafından, işletilmek üzere 25 yıllığına Park Holding'e devredilmiştir.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, maden ocaklarında son yıllarda artarak devam eden kazaların nedenlerini her yaşadığımız acı olaydan sonra belirttik; ilgilileri uyarırken kamuoyunu da bilgilendirmeye çalıştık. Bu acı olaydan sonra bir kez daha vurguluyoruz ki; faciaya dönüşen kazalar, bilimsel ve teknik alt yapı eksikliği kadar uygulanan yanlış politikaların bir sonucu olarak ne yazıkki yaşanmaya devam etmektedir. Yenisağ politikaların uygulanması sonucunda genelde madencilik ve özelde de kömür madenciliğinde kamu kurumları süreç içinde asli işlerinden çekilmiş, özelleştirme, taşeronlaştırma, kiraya verme, hizmetleri ihale etme gibi yöntemlerle kamu madenciliğinden vazgeçildiği bir noktaya gelinmiştir. İnsanı merkezine almayan maksimum üretim ve kara odaklanmış, bilimsel ve teknolojik altyapıdan uzak, eğitilmiş işgücünün ve sendikalaşmanın olmadığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığı bir kömür madenciliği yaratılmıştır.

Park Holding tarafından işletilen Afşin-Elbistan Çöllolar Açık Ocağı'nda meydana gelen heyelanlar sonucunda yaşanan facianın nedenleri de belirtilenlerden özünde farklı değildir.

Açık işletmelerde şevlerin duraylılığının; şev geometrileri olarak tanımlanan; şev açısı ve şev yüksekliğine, Jeolojik koşullar olarak ifadelendirilen şevleri oluşturan birimlerin dayanım parametreleri, birim hacim ağırlıkları, tabaka/süreksizliklerin konumu, şev geometrisinin yapısal süreksizliklerle ilişkisine ve yeraltısuyunun varlığına bağlıdır.

Bilinen bu gerçekten doğrultusunda; maden işletmelerinde kazısı yapılan jeolojik birimlerin fiziksel ve mekanik davranışlarının incelenip, işletme şev dizaynlarının bu birimlerin jeolojik-jeoteknik özelliklerinin de dikkate alınarak yapılması büyük önem taşımaktadır. Böyle bir uygulama neticesinde, güvenlik ile ekonomiklik arasındaki optimum nokta belirlenerek; bu yönüyle işçi sağlığı ve iş güvenliği sağlanarak güvenli bir işletmecilik yapılması mümkün olabilmektedir.

Biliyoruz ki, insanı merkezine alan politikalara, bilim ve mühendisliğe gerekli önemin verilmesiyle heyelan gibi jeolojik tehlike ve risklerin faciaya yol açmasını engellemek mümkündür.

Afşin-Elbistan kömür işletmesinde arka arkaya ölümlü kazaların meydana gelmiş olması, yapılan yanlış bir şeylerin ve eksikliklerin olduğunu açıkça göstermektedir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; bölgede uzun yıllardan beri yapılan çalışmalar sonucunda heyelanlara neden olabilecek jeolojik unsurlar ayrıntılı olarak ortaya konulmuştur. Duraylılığı etkileyen faktörler olarak bölgede; yeraltı suyu seviyesinin yüksek olduğu, zayıf zonların bulunduğu, linyit tabakaları arasındaki ve altındaki kilin potansiyel kaymaya neden olabileceği tespit edilmiş, ayrıca fayların varlığı da belirlenmiştir.

Heyelanların meydana geldiği Çöllolar sahsının hemen yakınındaki Kışlaköy açık ocak işletmesinde yapılan şev stabilitesi çalışmaları sonrasında, güvenli ocak dizaynı için genel şev açıları, basamakların yükseklikleri ve genişliklerine ilişkin parametreler ortaya konulmuştur.

Kazanın meydana geldiği sahada da Park Holding'e danışmanlık hizmeti veren Alman firması RE GmbH tarafından benzer çalışmaların yapıldığı bilinmektedir. Söz konusu Alman firması tarafından işletmedeki genel şev açılarının önce 21° alınmasının önerildiği, sonrasında ise genel şev açılarının 16° ye düşürüldüğü EÜAŞ Genel Müdürü tarafından basına açıklanmıştır. Ayrıca, basamak şev yüksekliklerinin 35 m. ve basamak şev açılarının da 55° olarak belirlendiği bilgileri de ifade edilmektedir.

Yaşanan heyelanlarla ilgili olarak Odamızın yapmış olduğu tespitlerin yanı sıra dile getirilen ciddi iddialar da bulunmaktadır.

Çöllolar sahasında, basamak şev yüksekliklerinin bazı bölümlerde 35 m. den fazla olduğu, basamak açılarının 55° veya daha fazla olduğu, basamak genişliklerin dar bırakıldığı ve genel şev açısının yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Afşin-Elbistan havzasındaki kömür horizonları içerisinde kömür tabakalarına paralel, yüksek plastisiteli çok zayıf dayanımlı kil bantları yer almaktadır. Bu kil bantları zayıf yüzeyler yaratmakta ve eğim yönleri ocak içersine doğru olması durumunda çok büyük kayma riski oluşturmaktadır. Ayrıca kömür horizonu içerisinde dike yakın süreksizliklerin varlığı da bilinmektedir.

Bölgede ve işletme yapılan sahada yeraltı su seviyesi çok yüksektir.

İşletme sahasının hemen yanında Hurman çayı akmakta ve çay sürekli olarak yeraltı

tısuğunu besleyerek işletme basamaklarında su miktarının artmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan, yer altı suyunun drenajını sağlayan kuyuların yetersiz olduğu ve sürekli çalıştırılmadığı iddiaları da söz konusudur.

Şev tepesinde ve basamaklar üzerinde heyelan öncesinde gerilim çatlakları olduğu ve bu gerilim çatlaklarının sürekli olarak kül ile doldurulduğu, önemsenmediği iddia edilmektedir.

Sonuç olarak, heyelanın oluşması için gerekli tüm olumsuz koşullar, Çöllolar Açık Ocak işletmesinde bir araya gelmiş ve 6 Şubat 2011 tarihinde batı şevinde, 10 Şubat 2011 tarihinde ise doğu şevinde heyelanlar gelişmiştir.

10 Şubat 2011 tarihinde oluşan kayma 140 m yüksekliğindeki doğu şevinde tahminen 1150 m. uzunluğunda ve 550 m genişliğinde bir alanda gelişmiştir. 50 milyon metreküpten fazla miktardaki heyelan malzemesi çok geniş bir alana yayılmıştır.

Çöllolar sahasında heyelanları oluşturabilecek tüm koşulların bir araya gelmesi/getirilmesi ve önlemler konusuyla ilgili olarak aşağıdaki soruların yanıt bulması gerekmektedir.

Park Holding`e danışmanlık hizmeti veren Alman firmasının işletmedeki genel şev açılarının 21° alınmasının uygun olacağını belirttiği, daha sonra ise genel şev açılarının 16° ye düşürüldüğü yetkili ağızlardan basına açıklanmıştır. Firmanın ilk önce riskli bir saha için büyük bir açı olan 21° olarak belirlediği genel şev açısı neden sonradan 16° ye düşürülmüştür? İşletme basamak şev açıları 55° , basamak yükseklikleri ise 35 m olarak belirlendiği söylenmektedir. Bu belirlemede hangi kriterler esas alınmıştır? Ocak dizayn raporlarının hazırlanması sırasında yeterli jeolojik ve jeoteknik çalışmalar yapılmış mıdır? Bu açıklamalarla ortaya çıkan Alman şirketi tarafından yapılan şev stabilitesi çalışmalarının yeterliliği ve işletme projesinin doğruluğu konusundaki kuşku araştırılacak mıdır?

EÜAŞ tarafından işletilen ve benzer jeolojik özelliklere sahip Kışlaköy Açık Ocağında uygulanan şev açıları, basamak genişlik ve yükseklikleri ile Çöllolar Açık Ocağı arasında fark var mıdır? Aynı havzadaki Kışlaköy Açık Ocağında başarılı bir şekilde yürütülen proje neden dikkate alınmamıştır?

Heyelana neden olan önemli unsurlardan biri olan yeraltısuğunu işletme ortamından uzaklaştırmak için açılan drenaj kuyularının yeterliliği ve düzenli çalıştırılmadığı iddiaları doğrudur? Pompajlarla drene edilen suların ortamdan uzaklaştırılması hangi yöntemle ve nereye yapılmaktadır? Bu suların yeniden yeraltısuğunu beslemeyecek ve heyelan için risk unsuru oluşturmayacak şekilde ortamdan uzaklaştırılması yapılmış mıdır?

Ocağın çok yakınından akan Hurman çayının yeraltısuyunu beslememesi için ne gibi önlemler alınmıştır?

Heyelanın meydana geleceğinin göstergesi olan gerilim çatlaklarının oluşumu ilk heyelan öncesinde saptanmış mıdır? Saptanmış ise bu çatlakların doldurulması işlemi yapılmış mıdır ve bu bir önlem olarak mı görülmüştür?

Gerilim çatlaklarının hareket izlemeleri yapılmış mıdır? Yapıldıysa gözlemler nasıl değerlendirilmiştir?

6 Şubat tarihinde oluşan birinci kayma sonrasında Ocak yetkilileri tarafından bir değerlendirme yapılmış mıdır? Kayma ve şevlerin stabil (duraylı) duruma gelip gelmediği irdelenmiş midir?

6 Şubat tarihinde oluşan kayma sonrasında, bir işçinin hayatını kaybetmesine rağmen ocağa çalışmalara devam edilmesinin gerekçesi nedir? Kömür üretimine devam etmek için yol mu yapıyordu yoksa oluşan heyelanla ilgili çalışmalar mı gerçekleştiriliyordu?

6 Şubat tarihinde oluşan kayma sonrasında, ocağın diğer şevlerinde kontrol yapılmış mıdır? Bu kontroller sırasında ikinci heyelanın olduğu doğu şevinde gerilim çatlakları gözlemlenmiş midir? Bu gerilim çatlakları ile ilgili ne gibi çalışmalar yapılmıştır? Eğer işçilerin iddia ettiği gibi çatlaklar gözlenmiş ise çalışmaya neden devam edilmiştir?

Açıklanması gereken teknik soruların yanı sıra aşağıdaki önemli konuların da irdelenmesi gerekmektedir.

Çöllolar kömür ocağının işletilmesinin uzman kamu kuruluşu olan TKİ den alınarak özelleştirme amacıyla önce EÜAŞ'a sonra da işletilmek üzere 25 yıllığına Park Holding'e devredilmesi sonucu yaşanan özelleştirme ve taşeronlaştırmanın yaşanan faciadaki etkisi nedir? (araştırılacak mıdır?)

Çöllolar kömür ocağının işletilmesi ihalesini 2007 yılında alan Park Holding'in en kısa sürede üretime geçip, fazla üretim yaparak prim vb. teşviklerden yararlandığı söz konusu mudur? Bu durum projelendirme aşamasından başlayarak, işletme süreçlerinde teknik, iş güvenliği ve işçi sağlığı açısından bir ihmale neden olmuş mudur?

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından gerekli denetimler yapılmış mıdır?

Sorularına da cevap verilerek yeni facialar yaşanmasının önüne geçilmeli, sorumlular hesap vermelidir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, madencilikte ölümlerin yaşanmaması için bir kez daha hatırlatıyoruz.

Günümüz madencilik politikaları masaya yatırılarak yeniden ele alınmalıdır. Denetimsiz ve kurlsız çalışan, kaza riskine açık madenciliğin önüne geçilmelidir.

Özelleştirmelere, taşeronlaştırmaya derhal son verilmelidir.

İnsanı merkezine almayan, en kısa sürede en fazla karı hedefleyen; günlük çalışma süresi uzun, ücreti düşük, güvencesiz çalışma ortadan kaldırılmalıdır.

Öncelikle özel maden işletmelerinde maliyet unsuru olarak görülüp uygulanmayan işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri tam olarak uygulanmalıdır.

İş güvenliği denetimi eksiksiz yerine getirmeli, denetimin özelleştirilmesi uygulamalarına derhal son verilerek kamusal denetim etkinleştirilmelidir.

Kazaların önlenmesi için sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Kömür madenciliğinde faaliyet gösteren her işletmede acilen risk değerlendirmesi yapılmalı, çalışması uygun olmayan işletmeler gerekli tedbirleri almak üzere hemen kapatılmalıdır.

Bütün maden işletmelerinin bilimsel ve teknik esaslara, uluslararası güvenli çalışma standartlarına uygun faaliyet göstermesini sağlayacak yasal düzenlemeler Maden Kanununda yapılmalı, ilgili meslek disiplinlerinin koordineli çalışmasının ve işverenden mali bağımsızlığı sağlanarak yetkilendirilmesi düzenlemeleri yapılarak maden kazalarının bilimsel ve teknik yönüyle en aza indirilmesinin yolu açılmalıdır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, iş cinayetlerine dönüşen maden facialarının yaşanmasının kader olmadığını bir kez daha belirtiyor; insanı merkezine alan politikalara, bilim ve mühendisliğe gerekli önemin verilmesi halinde jeolojik tehlike ve risklerin engellenerek faciaya yol açmayacağını ifade ediyoruz.

Kaybettiğimiz tüm madencilerimizin yakınlarının ve meslektaşlarımızın acısını paylaşıyor, son günlerde Ankara'da, Afşin-Elbistan'da ve Batman'da kaybettiğimiz insanlarımızdan sonra yeni can kayıplarının yaşanmayacağı bir ülke umuduyla, konunun unutturulmuyarak takipçisi olmanın tüm toplumun sorumluluğu ve görevi olduğunu belirtiyor, saygılar sunuyoruz.

ODALARIMIZI GÖRMEZDEN GELEN TOKİ’NİN MECBURİ DAVETİNE KATILMIYORUZ (08.03.2011)

Başbakanlık Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından 4 - 5 Mart 2011 tarihlerinde düzenlenen “KONUTTA YENİ YAKLAŞIMLAR, STRATEJİLER, EYLEMLER VE KENTSEL DÖNÜŞÜM” başlıklı kurultaya konuşmacı olarak davet edilen TMMOB’a bağlı Meslek Odaları tarafından, aşağıda açıklanan gerekçeler nedeniyle Kurultay’a katılmama yönünde ortak karar alınmıştır.

Aşağıda imzaları bulunan Meslek Odalarının Yönetim Kurulu Başkanlarına Kurultay’a Odalarını temsilen konuşmacı olarak katılmaları için 20 Şubat 2011 tarihine kadar yanıtlanması uyarısıyla davetler gönderilmiştir. Fakat davet ekinde taslak program olarak belirtilen oturum şemasının 20 Şubat tarihinden çok önce Kurultay broşürlerine basıldığı ve dağıtımının etkin bir şekilde yapıldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu program broşürü kişi ve kurumlara gönderilen davetiye zarflarında da yer almış ve Meslek Odalarımızın İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu Başkanlarının bir kısmı, henüz davetlere cevap vermedikleri halde ilgili oturumda katılımcı olarak yer almışlardır.

Yerli ve yabancı çok sayıda uzman, akademisyen ve bürokratin yer aldığı 2 günlük kurultay programında, TMMOB’ye bağlı Meslek Odalarının Şube Başkanlarının konuşmacı olarak görüldüğü “SİVİL İNİSİYATİF VE KENTSEL DÖNÜŞÜM” başlıklı paralel oturum içeriğine bakıldığında, oturumda Meslek Odalarımızın dışında katılımcı bulunmadığı görülmektedir. Meslek Odalarımız aynı çatı örgüt altında, kamunun ve ülkenin yararı doğrultusunda mücadele etmekte, barınma hakkını hiçe sayan ve halkı yerinden eden kentsel dönüşüm uygulamalarına yine birlikte karşı durmaktadır. Yapılan davetin ve program formatının, her zaman bir arada duran ve kente karşı işlenen suçlara bilimsel ve teknik birikimi ile müdahale eden Meslek Odaları’na kağıt üzerinde, pasif bir temsiliyet sunmaktan öte bir amacının olmadığı ortadadır.

Söz konusu oturum içeriği TOKİ’nin Meslek Odaları’nın konut ve kentsel dönüşüm konularındaki geçmiş deneyimleri, edindikleri bilgi birikimleri ve ileriye dönük mesleki öngörülerini karşısındaki bakış açısını açıkça sergilemektedir. TOKİ, Meslek Odalarına ilgili diğer aktörlerle bir arada konuşma ve tartışma fırsatı vermemekle eleştiri ve düşünce farklılıklarına açık olmadığını, bir kez daha ortaya koymuştur. Kurultay’ın içerik ve katılımcı profiline bakıldığında, TOKİ’nin yakın geçmişten bu yana süren ve Odalarımızca defalarca dava konusu edilen yanlış uygulama ve politikalarındaki anlayışın tekrar edildiği görülmektedir.

Ayrıca, Odalarımızın davet edildiği oturumun “SİVİL İNİSİYATİF VE KENTSEL DÖNÜŞÜM” şeklindeki başlığı ile; her zaman kamudan ve kamu yararından yana olan

Odalarımızın sivil rolleri yanında, 6235 sayılı Kanun çerçevesinde kamu kurumu niteliğinde anayasal meslek örgütleri olduğu gerçeği, unutturulmaya çalışılmaktadır. Bu tavır ile Odalarımızın kamu adına meslek alanlarına ilişkin düzenleyici rolleri göz ardı edilmekte ve TOKİ tarafından yeni bir rol biçilmeye çalışılarak, Odalarımız birer sivil inisiyatif olarak nitelendirilmektedir.

Aşağıda imzası bulunan Meslek Odaları, demokratik çerçevede ve katılımcı anlayışla organize edilen her platform ve etkinliğe katılım göstermekte, fikir ve önerilerin bilimsel çerçevede tartışıldığı her masada, meslek alanını ve kamuyu temsil etmekten kaçınmamaktadır. Fakat yukarıda açıklanan gerekçelerle Odalarımızın görüşlerine kapalı olduğu aşikar olan ve sadece kağıt üzerinde katılımlarını öngören KONUT ve KENTSEL DÖNÜŞÜM KURULTAYI'na ilişkin mecburi davete katılım göstermemekle birlikte Sn. TOKİ Başkanı'nın daha önceki demeçleri nedeniyle gazetelerde yayınlattığımız teksipler için özür dilemeye çalışıyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ
TMMOB MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI İSTANBUL ŞUBESİ

**BİR KEZ DAHA UYARIYORUZ! AKKUYU “ÖLÜM KUYUSU”
OLMASIN ! (16.03.2011)**

Bilindiği üzere Japonya'da 11 Mart 2011 tarihinde 8,9 büyüklüğünde deprem meydana gelmiş ve sonrasında oluşan tsunami nedeniyle de onbinlerce kişi yaşamını yitirmiş, yine onbinlerce kişi yaralanmış, yüzbinlerce insan güvenli yerlere tahliye edilmiştir. Halen milyonlarca insan sağlıklı beslenme, barınma, su, elektrik hizmeti alamamaktadır

Depremin neden olduğu tsunaminin yol açtığı felaketin ardından şimdi de nükleer bir felaket sadece Japonya'yı değil tüm çevre ülkelerini tehdit etmeye başladı Diğer nükleer santrallerde meydana gelen ancak sonucu bilinmeyen hasarlardan sonra Fukuşima Daiçi nükleer santralinde meydana gelen patlama ve rayoaktif tehlikenin boyutları giderek büyüyor.

Açığa çıkan radyasyon nedeni ile milyonlarca insan radyasyon tehdidi altındadır. Hatta öyle ki atmosferik koşullar nedeni ile radyasyon saçılımının ABD, Kanada ve Rusya'ya kadar yayılacağı üzerine tahminler söz konusudur.

Ne yazık ki dünyanın ilk nükleer felaketini yaşayan Japonya bu konuda dünyaya liderlik yapma hevesinden bir türlü vaz geçmemiş, felakete adeta davetiye çıkarmıştır. Dünyanın en aktif tektonik kuşaklarından birinde yer alan bu ada ülkesi teknolojinin her zaman doğaya üstün geleceğini kanıtlamak istercesine doğaya meydan okumaya devam etmekte ancak felakete uğrayan esas acıyı çeken Japonya halkı olmaktadır.

Yaşanan bu nükleer felaket haklı olarak nükleer santrallerin insanlık için ne kadar büyük bir tehlike kaynağı olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi ve tüm dünyada “en güvenli enerji kaynağı olduğu iddia edilen nükleer enerji ciddi olarak tekrar sorgulanır oldu. Nükleer santrale karşı olan bizlerin bu güne kadar işaret ettikleri tehlikenin fark edilmesi ve sorgulanması için maalesef yine bir felaketin yaşanması gerekti.

“Japonya gibi nükleer santral yapımında dünyanın en gelişmiş teknolojilerini kullanan ve her an depreme hazır bir ülke”de yaşanan deprem sonrası Fukushima Santrali'nde meydana gelen patlama tüm dünyanın gözünü korkuttu. Almanya, Japonya'da yaşananlar, tamamen imkansız olduğu düşünülen risklerin göz ardı edilemeyeceğini ifade ederek 7 nükleer santralini geçici olarak kapattı, İsviçre 3 nükleer santral projesini askıya aldı. AB ve Rusya mevcut nükleer santrallerini güvenlik denetimden geçirmeye başladı.

Tüm bu gelişmelerin, Türkiye'nin Akkuyu'da kurmaya çalıştığı nükleer santral için çok önemli bir uyarı niteliğinde olması beklenirken nükleer santral kurma inadı sürdürülüyor.

Enerji Bakanı Mersin Akkuyu'ya yapılması planlanan santraller için, “Japonya'daki santraller, 1.nesil, bizdekiler 3.nesil” diyor; Başbakan “Riski olmayan hiçbir yatırım yoktur. Yani evinize tüpü de koymamak mı gerekir” diyerek nükleer santral yapımının askıya alınmayacağını söylüyor. Akıl ve bilim dışı gerekçelerle halk ikna ed,şöeye çalışılırken, nükleer mühendisi bilim insanları dahi; 1. nesil 3. nesil santrallerin artık fark etmediğini teknik olarak Akkuyu'ya nükleer santral kesinlikle yapılamayacağını ifade ediyor.

Tüm bu yaşanan gerçeklikler, ‘Nükleer Rönesans’ın bittiği yerde ne Akkuyu'da, ne de ülkenin başka bir yerinde nükleer santral kurulmasından vaz geçilmesi gerektiğini ortaya koyuyor.

AKP Hükümeti, tüm uyarılara rağmen ihale dahi yapılmaksızın Rusya'nın Akkuyu'da nükleer santral kurmasına yönelik bir devletlerarası anlaşmayı yürürlüğe koydu.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; Akkuyu'da kurulacak olan nükleer santral için 35 yıl önce 1976 yılında bir yer lisansı alınmıştı. Bu kapsamında yapılmış yerbilimsel veri ve değerlendirmeleri, bu günkü veri ve bilgiler ışığında geçerli görmek; güncellenmeyen yer lisansını kabul etmek mümkün değildir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, insan merkezli bir enerji kaynağı olmaması nedeniyle Nükleer santrallere karşıtlığımız bir yana, mesleki bilimsel bilgi ve birikimlerimizle Akkuyu nükleer santrali için yıllar önce uyarılarımızı yapmış; santralin yeri ile ilgili bilimsel (jeolojik, jeoteknik) verilerin nükleer reaktör kurulmasına elverecek olumluluk ve netlikte olmadığını vurgulamış, santralin kurulacağı yerin yakınından geçen Ecemiş Fayı'nın sismik karakteri konusunda ciddi kaygılar yaratacak bilimsel araştırmaların olduğunu ifade etmiştik.

Bir kez daha vurgulamak gerekiyor ki;

Ecemiş Fayı, yaklaşık 300 km uzunluğunda olup, Akkuyu'nun 20-25 km yakınından geçerek denizde devam etmektedir. Ecemiş fayının, yılda 3 mm sol yönlü doğrultu atımlı harekete sahip, aktif bir fay olduğu bilinmektedir. Uzun dönemdir suskun olan bu fay hatında tehlikeli bir enerji birikiminin olduğuna bilim adamları işaret etmektedirler.

Akkuyu yöresi aynı zamanda, çalışma mekanizması son Japonya depremini yaratan tektonik sistemi ile aynı olan; Japonyadaki kadar büyük olmasa da tarihsel dönemlerde yıkıcı büyüklükte sığ odaklı depremler ve tsunamiler üretmiş Helenik-Kıbrıs yayının da etkisi altındadır. Bu dalma batma zonunda meydana gelecek bir depremin ve buna bağlı oluşacak tsunaminin, güney batı Anadolunun yanı sıra Akkuyu santralinin bulunduğu bölgeyi de etkilemesi söz konusudur.

Diğer taraftan bölgenin, önemli bir deprem beklentisi olan Doğu Anadolu ve Ölüdeniz Fay Zonu'ndan etkilenme olasılığı da bulunmaktadır. Hatay ve İskenderun'da meydana gelmiş yıkıcı depremlerin varlığı da bilinmektedir.

Bu depremlerin tekrarlanma aralıklarının ve mesafenin uzun olması, meydana gelebilecek depremlerin etkisinin göz ardı edilmemesi gerektiğini bize öğretmiştir. Unutmamalıyız ki, zeminin jeolojik özellikleri nedeniyle Gölcük depremi Avcılar'ı ve son olarak da Japonya depremi 373 km uzaklıktaki Tokyoyu ve diğer uzak bölgeleri de ciddi etkilemiştir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak bir kez daha ifade ediyoruz ki; depremden sonra yaşanan nükleer felaketin yaşattıkları dikkate alınmalı; tüm yaşam için ne kadar büyük bir tehlike kaynağı olduğu bir kez daha ortaya çıkan nükleer santral kurma inadından vaz geçilmelidir.

AKP Hükümetini, nükleer maceraya son vermeye, nükleer santral anlaşmasını iptal etmeye çağırıyoruz. Deprem bir doğa olayıdır ve her zaman kaçınılmaz olarak meydana gelecektir. Depremi afete yol açmaması ve yaşanacak tüm olumsuzlukların sorumlusu olmamak için, henüz vakit varken vazgeçin...

AKKUYU “ÖLÜM KUYUSU” OLMASIN !

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

KÜTAHYA GÜMÜŞKÖY İŞLETMESİ ATIK BARAJI YAŞAMSAL BİR RİSK TAŞIYOR (10.05.2011)

Eti Gümüş AŞ'nin, Kütahya gümüş madeni işletmesindeki atık depolama barajının iki numaralı havuzuyla üç numaralı havuzu arasındaki setin bir kısmı yıkılmış ve siyanürlü atık iki numaralı havuza ve buradaki setten de taşarak bir numaralı havuza akmıştır. Atıkların tamamının son sete yüklenmiş olması nedeniyle tehlikeli bir durum ortaya çıkmış olup, bu son setin de yıkılması halinde civarındaki tüm canlı yaşamı tehdit edecek boyutta bir çevre felaketi yaşanma riski söz konusu olmuştur.

1987 yılında işletmeye açılan bu tesiste gümüş elde etmek için, altın işletmeciliğinde de kullanılan siyanür liç yöntemi uygulanmaktadır. Siyanürleme sırasında, gümüş elde edildikten sonra arta kalan, siyanür ve ağır metal içeren çamur atık barajında depolanmaktadır. İşletmede siyanür oranının düşürülmesi için arıtma kullanılmamakta ve siyanür doğal bozunma yoluyla yokedilmeye bırakılmaktadır

Depolanan siyanür bileşikler ekolojik ortamı olumsuz yönde etkileme potansiyeline sahiptir ve depolanma alanındaki siyanür atığının sızma ve yeraltı suyuna karışma riski bulunmaktadır. Sızıntıyı önlemek amacıyla kullanılan geçirimsiz sentetik örtülerin sızıntıyı tamamen önleyeceği ileri sürülse de, yapılan laboratuvar deneylerinde sabit basınç altında belli oranlarda sızdırma olabileceği ve olası uygulama hataları nedeniyle de sızma oranının artabileceği belirtilmektedir.

Nitekim atık barajının yakınındaki Dulkadir köyünde yeraltı suyunda arsenik zenginleşmesi sonucunda kanserden ölenlerin sayısı hızla artmış ve köy boşalmıştır.

Bugün sızmanın yarattığı tehlikenin kat be kat ötesinde çok riskli bir durum söz konusudur. Dünya'da yaşanmış ölümcül çevre felaketleri göstermektedir ki atık barajının yıkılması halinde ortaya çıkabilecek tehlike ciddi boyutlarda olabilecektir.

Diğer taraftan, atık barajı kapasitesinin daha başlangıçta, işletmeden çıkacak atıkların depolanmasının yanında, yağışlardan kaynaklanacak su miktarı da dikkate alınacak şekilde tasarlanıp tasarlanmadığı konusu da cevaplanması gereken önemli bir sorudur. Öte yandan işletmenin kapasitesinin yaklaşık iki kat artırılarak ortalama 650 ton/saat'e göre çalıştığı şirketin web sayfasında ifade edilmektedir. Bu durum, daha fazla siyanür kullanıldığı ve daha fazla siyanürlü atığın, atık barajlarında depolandığı anlamını taşımaktadır. Büyük bir olasılıkla fazla miktarda atığın barajlarda depolanması nedeniyle atık barajının iki numaralı havuzuyla üç numaralı havuzu arasındaki setin bir kısmının yıkılmış olması söz konusudur. Nitekim Şirketin web sayfasında da artırılan üretim kapasitesini karşılayacak ilave atık barajı inşaatına başlanacağı bilgisi yer almış olmasına rağmen ilave havuzun inşaaı tamamlanmamıştır. Eti Gümüş AŞ tarafından atık barajında mevcut dört adet atık havuzunun yeterli olmadığı ve yeni havuzu inşa etme yoluna gidildiği görülmektedir.

Gelinen durumda havuzdaki su seviyesinin yükselmesi, hem son sete gelen atık yükünün artmasına, hem de son seti oluşturan malzeme içindeki su seviyesinin de yükselmesine neden olmaktadır. Her iki durum da şevin stabilitesini (duraylılığını) bozabilecek ve setin/setlerin yıkılmasına etken olabilecek faktörlerdir.

Bu setlerin projelendirilmesi sırasında setlerin stabilite analizlerinde su yüksekliklerinin dikkate alınmış olması ve havuzlardaki maksimum su seviyesinin ne kadar olması gerektiği belirlenmiş olmalıdır. Yıkılma öncesindeki su seviyesinin ne kadar olduğu/yükseldiği de araştırılması gereken bir husustur.

Setlerin projelendirilmesi sırasında sette kullanılan ve geçirimsizliği sağlayan kil çekirdeğin kalınlığının ve set yüksekliklerinin ne kadar belirlendiği ve uygulamadaki kil çekirdeğin kalınlığının ve set yüksekliklerinin ne kadar olduğu araştırılmalıdır?

Setin/setlerin yıkılmasında sadece su seviyesinin yükselmesinin etkin olmasının yanı sıra, bu setlerin inşası sırasında kilden başka, geçirgenlikleri farklı olan malzemelerin kullanılıp kullanılmadığı da önem taşımaktadır. Bu durumda set içerisinden olabilecek muhtemel sızmalar nedeniyle setler zayıflayacak ve yıkılma söz konusu olabilecektir. Setlerdeki bu yıkılmanın nedenleri bu yönleriyle de ortaya konulmalı, bu konulara cevap aranmalıdır.

Bir felaketin yaşanmaması için, geçici ama acil olarak son sete gelen su yükünün azaltılması gerekmektedir. Bu nedenle bu kesimdeki atıkların başka bir tarafa başka bir çevre felaketine yol açmayacak şekilde taşınması ve havuzun kısmen de olsa boşaltılması gerekmektedir.

Son setin güçlendirilme çalışmalarına hız verilmelidir. Halen inşası devam eden beşinci havuzun gerekli setlerin oluşturulup ve geçirgenliği önlemek için havuz tabanı ve kenar-

larına jeomembran ve kil dolgu yapılarak devreye alınması ve birinci havuzdaki suyun bir kısmının buraya aktarılması imkanları araştırılmalıdır.

Setin yıkılma olasılığına karşı atığın yayılma yönlerine tabana jeomembran serilerek yeni set/setler oluşturulmalıdır.

Tüm bu geçici önlemlerin alınmasını ve sadece işletme çevresindeki yaşamı, suyu, toprağı ve havayı tehdit etmemeyle kalmayıp, Porsuk çayını, Sakarya nehrini ve Karadenizi de etkileyecek boyutta bir çevre felaketinin yaşanmamasını umuyoruz.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, öteden beri siyanür liç işlemi yapılan maden işletmeciliğinin yaratacağı olumsuzlukları ortaya koyduk, uyarı görevimizi yerine getirdik. Ülkemizin dört bir yanını kuşatan siyanürlü altın işletmelerinde de aynı tehlikelerin her an söz konusu olabileceğini bir kez daha hatırlatıyor ve uyarıyoruz. Yaşanan son olay da göstermektedir ki sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama hakkımız ciddi risk altındadır. Siyanürleme yöntemi uygulanan maden işletmelerinin faaliyetleri derhal durdurulmalıdır.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

SİMAV DEPREMİ VE BÖLGESEL ETKİLERİ (20.05.2011)

19 Mayıs 2011 Perşembe günü saat 23.15. de merkez üssü Kütahya'nın Simav İlçesi'nin yaklaşık 13 km. Kuzeydoğusunda orta büyüklükte bir deprem meydana gelmiştir. Deprem büyüklüğü, Kandilli tarafından 5,9, Amerika Jeolojik Araştırmalar Kurumu tarafından 6,0 ve AFAD/Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından da 5,7 olarak bildirilen depremden sonra çok sayıda artçı depremler kaydedilmiştir.

Ülkenin önemli bir bölümünde hissedilen ve halkımızda panige neden olan depremde, şu anki belirlemelere göre 4 yuttaşımız yaşamını yitirmiş yüzlerce insanımız ise yaralanmıştır. Öncelikle hayatlarını kaybeden yurttaşlarımız için başsağlığı diliyoruz, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Deprem kaynağı: BKB-DGD doğrultulu yaklaşık 15-20 km uzunlukta ve 2-3 km genişliğindeki SİMAV FAY ZONU dur Aktif fayların bulunduğu bölgede; 1928 Emet M=6.2, 1944 Şaphane, M=6.2, 1970 Gediz, M=7.2, 1970 Çavdarhisar, M=5.9 ve 2009 Simav, M=4.8 olan depremler meydana gelmiştir.

Simav depreminin bölgede meydana getirdiği hasarlar ile bu depremin Eti Gümüş AŞ'nin Kütahya gümüş madeni işletmesindeki atık depolama barajına olası etkileri; Oda Başkanımız, Oda II. Başkanımız, Odamız Bilimsel Teknik Kurul Başkanı ve Bilimsel Teknik Kurulumuz sekreterinden oluşan bir teknik heyet tarafından yerinde incelenerek hazırlanacak rapor kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

KENDİ TOPRAKLARINDA POSEİDON'A KULAK VERMENİN ZAMANI GELMEDİ Mİ? (30.05.2011)

Depremden hemen sonra Odamızca oluşturulan teknik heyetin yerinde yaptığı incelemeler sonucunda düzenlenen rapor basın açıklaması metninin ekinde sunulmaktadır.

Antik Ege Havzasında yaşayanlar için, sıkça meydana gelen ve bir türlü açıklayamadıkları depremin nedeni Poseidon'un esasını yeryüzüne vurmasıydı. Antik dönemin bilim insanları ne yapmaları gerektiğini bilmiyorlardı ancak bugün depremin kaynağını ve "Poseidon esasını daha yeryüzüne vurmaktan" neler yapılması gerektiğini biliyoruz.

Ancak ülkemizde depremlerle mücadele, çok yavaş ilerleyen, bir yol haritasını bağlı olmaksızın gerçekleştirilen bölük pörçük adımlardan oluşan bir süreç olarak yaşanıyor.

Alp- Himalaya kuşağında yer alan ülkemiz; Kuzey Anadolu Fayı, Doğu Anadolu Fayı ve Batı Anadolu Horst-Graben sistemi ve çok sayıda diri fayın etkisi altındadır. Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, yurdumuzun %92'sinin tehlikeli deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'i ve barajlarımızın %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir.

Bu veriler ülke coğrafyasının büyük bir kesiminin her an yıkıcı bir deprem tehlikesiyle karşı karşıya kalabileceği gerçeğini açıkça göstermektedir. Bunun son örneği 19 Mayıs 2011 Perşembe günü yerel saatle saat 23.15'de meydana gelen; 3 yurttaşımızın ölümü, bin civarında konutun hasar görmesiyle sonuçlanan 5.9 büyüklüğündeki Simav Depremidir. Deprem, Simav Fay Zonu üzerinde oluşan orta büyüklükteki sığ bir deprem olup Batı Anadolu'da geniş bir coğrafyada hissedilmiştir.

Depremden hemen sonra Odamızca oluşturulan teknik heyetin yerinde yaptığı incelemeler sonucunda düzenlenen rapor basın açıklaması metninin ekinde sunulmaktadır. Söz konusu raporda da belirtildiği üzere; 19 Mayıs 2011 Simav (Kütahya) Depremi, ülkemizin önemli deprem kuşakları arasında olan Ege Çöküntü Alanlarının bir parçasını oluşturan SİMAV FAY ZONU (SFZ) üzerinde yer almaktadır. SFZ, Batı Kuzeybatı-Doğu Güneydoğu doğrultulu yaklaşık 15-20 km uzunlukta ve 2-3 km genişliğinde, deprensellik açısından aktif fayların bulunduğu bir zondur. Bu zonda 1928 Emet M=6.2, 1944 Şaphane M=6.2, 1970 Gediz M=7.2, 1970 Çavdarhisar M=5.9 ve 17.02.2009 Simav M=5.0 olan yıkıcı depremler yaşanmıştır.

Öte yandan bölgenin deprensellik karakteri kadar yerleşim birimlerinin üzerinde yer aldığı zeminlerin jeolojik ve jeoteknik parametreleri de çoğunlukla olumsuz koşulları işaret etmektedir. Örneğin gerek Simav ilçe yerleşim alanı gerekse Gökçeler köyü gibi bölgedeki birçok kentsel ve kırsal yerleşim alanı graben (çöküntü) alanlarında çökelmiş yer altı su seviyesinin yüksek olduğu, alüvyonel karakterde yeterince tutturulmamış jeolojik birimlerden oluşmuş alanlar üzerinde yer almaktadır. Bu jeolojik yapı jeoteknik açıdan her zaman; sıvılaşma, farklı oturma, taşıma gücü gibi sorunlara sahip olup aynı zamanda deprem etkisini de kimi zaman arttırarak üzerindeki yapılara yansıtmaktadır.

Dolayısıyla, bu bölgede yer alan kentsel ve kırsal yerleşim birimlerinde yaşayanların ve bu bölgede gerçekleştirilecek yatırım projelerinin deprem riski altında olduğu her zaman göz önüne alınması yaşamsal bir gerekliliktir.

Gerek ilçe merkezindeki alüvyonel alanlarda daha yoğun hasar izlenmesi gerekse alüvyon üzerine kurulu Gökçeler köyünde daha yoğun hasar izlenirken granit (kaya) üzerine kurulu Sögüt köyünde hasarın çok sınırlı kalması gibi verili durum yerleşim alanlarının jeolojik yapısının, deprem ve diğer afet risklerinin yaratacağı hasar dağılımları üzerinde etkili olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Öte yandan, Simav İlçe merkezi ve köylerinde ortaya çıkan hasar tablosu yapı hasarlarında zemin etkisi kadar yapı projelerindeki ve imalatlardaki hataların da etkili olduğu göz önüne alındığında ülkemizdeki yapılaşma sürecinin yapı-zemin etkileşimine ve bölgenin deprensellik gerçekliğine uygun olması gerektiği açıktır.

Deprem, ülkemizin yadsınamaz bir jeolojik gerçekliğidir. Biliyoruz ki, deprem kaçınılmaz olarak bir kez daha karşımıza çıkacaktır. Bu jeolojik gerçekliğin bilinmesine karşın bugün yaşadığımız çevrenin afetlere karşı daha korumalı ve güvenli, toplumun daha dirençli ve bilinçli olduğu söylenemez.

Kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; bu güne kadar edindiğimiz deneyimler ışığında depremle mücadele sürecine katkı sunmak amacıyla hazırladığımız ve Odamızın deprem konusundaki “genel görüş bildirgesi” niteliğindeki “DEPREM VE DEPREM YÖNETİMİ RAPORU”nda konu her boyutuyla tartışılmaya çalışılmıştır.

Raporda da vurgulanan ana başlıkları sizlerle bir kez daha paylaşmak isteriz..

- Toplumsal ve yönetsel düzeyde tüm kaynakları zarar azaltma hedefine yönlendirecek, kişi ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak, mevzuat, kurumsal yapılanma, eğitim, sağlık v.b. alanlarında kısa, orta ve uzun dönem hedef ve ilkeleri denetim süreçleri ile birlikte ortaya koyan kapalı kapılar ardında bazı kurumlar tarafından hazırlanıp topluma dayatılan değil, üniversitelerin, kamu kurum ve kuruluşların, meslek örgütlerinin ve sivil toplum kuruluşları ile siyasi partilerin de içinde katılımı ve katkısı ile oluşturulmuş “Stratejik Afet Eylem Planı” hazırlanmalıdır.

-Hazırlanacak Stratejik Afet Eylem Planı’nda kurum, kuruluş, meslek örgütleri, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin rolleri ve yapacakları görevler ile bu kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak kurumların görev ve sorumlulukları belirlenmeli, bu plan yasal bir zorunluluk haline dönüştürülmelidir.

- Hazırlanacak stratejik deprem planı, Yüksek Planlama Kurulu ve Bakanlar Kurulunca onaylanarak Resmi Gazete’de yayımlanmalı ve devlet politikası olarak uygulanmalıdır.

Bu stratejik plan çerçevesinde;

- Depremle doğrudan veya dolaylı ilişkili tüm mevzuat afet ve imar ana ekseninde düzenlenecek çatı/çerçeve yasaların altında yeniden oluşturulmalıdır. İmar, yapı ve afet mevzuatı arasındaki kopukluk giderilmelidir.

- Kurumsal Yapılanmada; 5902 sayılı kanunla kurulan Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı kuruluş sürecinden başlamak üzere eşgüdüm merkezi olamayacağını gösterdiğinden yerine depremin her evresine yönelik çalışmaların eşgüdümünü sağlayacak düzeyde ve yaptırım gücüne sahip bir Afet Müsteşarlığı oluşturulmalıdır.

- Afet riski yüksek olan bölgelerdeki yerel yönetimlerde “Jeoloji ve Zemin Araştırma Birimleri” kurularak jeolojik-jeoteknik ve mikrobölgeleme etütler, varsa deprem erken uyarı ve izleme sistemleri gibi konular ile il ölçeğindeki deprem planlarına girdi sağlayacak kentsel jeolojik bilgi üretimi gerçekleştirilmelidir.

- Kentsel ve kırsal yerleşim alanlarında gerçekleştirilecek her tür ve ölçekteki planlamada jeolojik-jeoteknik etütler ile yapılaşma esnasında temel ve zemin etütlerinin yapılmasına titizlikle uyulmalıdır.

- Yapı üretim süreçlerinde kamusal sorumluluk anlayışı çerçevesinde yapı denetimi gerçekleştirilmeli; bu kapsamda Yerel yönetimlerde (Belediye ve il Özel İdareleri) başta Jeoloji Mühendisi olmak üzere mühendis, mimar ve planıcı istihdamı zorunlu hale getirilmelidir.

- Maliye Bakanlığı'nın koordinasyonunda deprem konusundaki araştırma ve işlemler ilişkin gerekli mali kaynak yaratılmalı; "Afet Fonu" oluşturulmalı; kurumlar bütçelerinin belirli bir bölümünü depreme yönelik projelere ayırmalıdır. Ayrıca, bu düzenlemelerin yanı sıra Stratejik Planda teknik bazda aşağıdaki eylemler de tanımlı olmalıdır;

- Dünyada zarar azaltma süreçlerinin ilk adımı olarak görülen ve afete duyarlı planlamayı sağlamada önemli bir araç olan Afet Tehlike Haritalarının (Deprem Tehlike Haritaları, Heyelan Duyarlılık ve Risk Haritaları, Çığ Düşmesi Risk Haritaları, Su Baskını Haritaları vb) hazırlanmasına yönelik çalışmalar ivedi olarak başlatılmalıdır.

- Türkiye'nin Sismotektonik haritası bulunmamaktadır. 1/25.000 ölçeğinde hazırlanıp 1/250000 ölçekte basılacak sismotektonik haritalar üretilmelidir.

- Türkiye Diri Fay ve Deprem Bölgeleri Tehlike Haritası güncellenmelidir.

- Türkiye Aktif fay ve paleosismoloji çalışmalarına hız verilmeli, Aktif Tektonik, paleosismoloji, mikrobölgeleme harita üretimi, erken uyarı sistemleri gibi konularda araştırma projeleri ve/veya yüksek lisans programları arttırılmalı, gerekli mali kaynaklar yaratılmalıdır.

- 1999 Depremlerinden bugüne kadar yaşananlar afet bilincinin yüksek tutulmasının önemini göstermiştir. Deprem politikalarının hem toplumsal hem de meslek içi eğitim süreçleriyle desteklenmesini zorunlu kılmaktadır. Yaşam çevremizin bir parçası olan jeolojik çevreye farkındalık yaratılması doğa olaylarının algılanmasına başlangıcı oluşturur. Bu nedenle ilköğretimden başlamak üzere Jeoloji dersi eğitim programı kapsamına alınmalıdır.

Diğer taraftan, 12 Haziranda yapılacak seçimler öncesi ülke yönetimine talip siyasi partilerin seçim bildirelerinde, hepimiz için yaşamsal önemde olan deprem ve afetler konusunda ne yazık ki hiçbir şey yer almamaktadır.

İçinde yaşadığımız çevrenin jeolojik gerçekliği gereği toplum olarak zarar azaltma, hazırlık ve planlama, müdahale, iyileştirme ve yeniden inşa aşamalarını birbirini bütünler

bir tarzda kurgulayan bir afet yönetim sistemi etrafında bütünleşmek ve afet zararlarıyla toplumsal olarak mücadele etmek zorunda olmamıza karşın merkezi ve yerel yöneticilerin “Poseidon’a kulak verdiğini” söyleyemeyiz..

Afetlere karşı zarar azaltma odaklı bir afet yönetim sistemi içinde başta siyasi iktidar olmak üzere toplumun tüm kesimleri bir araya gelmek ve kuraklıktan depreme, heyelandan teknolojik afetlere karşı daha dirençli bir toplum yaratmak zorundayız.

Ülkemizin jeolojik gerçekliği afetlere karşı dünden daha fazla hazırlıklı olmamız gerektiğini bizlere söylüyor ve soruyoruz “KENDİ TOPRAKLARINDA POSEİDON’A KULAK VERMENİN ZAMANI GELMEDİ Mİ?”

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ NEDENİYLE BASIN TOPLANTISI DÜZENLENDİ (05.06.2011)

5 HAZİRAN DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ`NDE...

Sistemin ekonomik kaygıları nedeniyle, çevresel tüm değerlerimizin yok edilme riski ile karşı karşıya olduğumuz bu günlerde 5 Haziran Dünya Çevre Günü, bu yıl yine bildik nutuklar ile kutlanacak.

5 Haziran Dünya Çevre Günü`nde Çevresel sorunların yine göz ardı edildiğini, ivedilikle çözülmesi gereken ekolojik sorunların daha ciddi problemlere yol açtığını göreceğiz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü`nde dünya, kapitalist üretim ve tüketim süreçlerinden kaynaklanan etkinlikler nedeniyle hızla ısınmaya devam edecek. Televizyonlarda “İklim değişikliğine duyarlı” markalar pazarlanırken, bir tartışma programında “havayı kirletme hakkı”nın nasıl satışı çıkarıldığını öğreneceğiz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü`nde, Türkiye`ye nükleer santral kurmak için, zeytinliklerde maden aramaya izin vererek madencilik şirketlerinin önünü açmak için, İstanbul Boğazına üçüncü bir köprü yaparak yeni bir rant kapısı yaratmak için, doğanın tahribi ile birlikte derelerimizin üstünde şirket hakimiyetini meşru kılmak için, çılgın projelerle ülkeyi tahrip etmek için AKP hükümeti ve bürokratları çalışmaya devam edecek.

5 Haziran Dünya Çevre Günü`nde, enerji ihtiyacı ve enerjide dışa bağımlı olmayalım bahanesiyle nehirler satılığa çıkarılmaya, suyun kendisi bir insan hakkı olmaktan çıkarılıp

piyasalaştırılmaya devam ederken, binlerce insan temiz su ve kanalizasyon hizmetine erişemediği için yaşamını yitirecek. Diğer taraftan, dışa bağımlı nükleer santraller için anlaşmalar imzalanacak.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde açık ve gizli savaşlar yaşam alanlarımızı yaralamaya devam ederken, birileri savaş çığırtkanlığı yapmaya devam edecek. Bütçe yine savaşa ayrılacak. Halkların ve derelerin kardeşliğini savunanlar ölüme mahkûm edilecek.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde Türkiye'nin başkenti Ankara'da; hava kirliliği, atık sorunu, içme suyu problemi, Ankara Çayı'nda yaşanan ekolojik kriz, Mogan ve Eymir Gölleri'nin yok olma tehlikesi, kentsel dönüşüm süreci ile Ankara'nın dolaylı çevresel sorunlarındaki muhtemel artış, yeşil alan azlığı, katlı kavşak yoğunluğu, bireysel araç kullanımının özendirilmesi sorunlarının hala yaşandığını göreceğiz. Bu sorunların çözümlenmesi için adım atılmazken; çevresel/sosyal adaletsizliği arttıracak yeni kentsel 'çılgınlıklar' duyacağız.

Bilinmelidir ki; Amazon'un ormansızlaştırılmasına karşı Xapuri'ler, altın madenciliğine karşı Yanomami'ler, otoyol projelerine karşı Kuna'lar, açgözlü petrol devlerine karşı Huaorani yerlileri, suyun piyasalaştırılmasına karşı Arjantinli yoksullar, altına karşı mücadelede Bergamalılar ve sularımızın özgürlüğü için Yuvarlakçaylı köylüler ve niceleri, bitmek tükenmek bilmeyen nicelerimiz, yaratılan çevresel sorunlarına karşı direnişimizi sürdürmeye devam edecek.

Bilinmelidir ki; mesleğinin onurunu savunanlar kimseye başeğmeden bilimsel çalışmalarını yaratmaya devam edecektir. Buna engel olmaya çalışanlar karşılarında var gücüyle 'Analarımızın sütüne, bebeklerimizin kakasına sahip çıkıyoruz' diyenleri bulacaktır. Ve tüm bunlarla eş zamanlı olarak bilinmelidir ki; meslektaşlarımızla ve direnişçilerle birlikte 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nde anlatmaya ve mücadeleye devam edeceğiz.

5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü kutlayabileceğimiz günlere...

ANKARA TABİB ODASI
KESK ANKARA ŞUBELER PLATFORMU
ODTÜ MEZUNLAR DERNEĞİ
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ
TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ
TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
TMMOB METALÜRJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİYE'DE DEPREM GERÇEĞİ!!! (16.08.2011)

17 Ağustos 1999 da, saat 03:02'de Merkezi Kocaeli-gölcük olan ve Richter ölçeğiyle 7.4 büyüklüğünde meydana gelen, ülkemiz açısından yüzyılın felaketi olarak nitelendirilen depremin üzerinden 12 yıl geçti.Bir doğa olayının felakete dönüştüğü 12 yıldan bu yana geçen sürede depreme karşı hazırlıklı olup olmadığımız konusunda doğa bizleri test etmeye devam ediyor.Son olarak bundan yaklaşık üç ay önce Simav'da yaşadığımız 5.9 büyüklüğündeki bir depremin meydana getirdiği hasar ve can kayıpları ile toplumda yarattığı korku ve panik depremlere hazır olmadığımız gerçeğini bir kez daha bizlere hatırlattı.

17 Ağustos depreminin üzerinden geçen 12 yıllık sürede kamuoyunda; on binlerce kişinin canına ve milyarlarca dolar mal kayıplarına neden olan ranta ve talana dayalı sosyo ekonomik politikaların getirdiği; plansızlık, denetimsizlik, kaçak yapılaşma ve gecekondulaşmanın tartışılması yerine, depremden sonra açılan iki binin üstündeki davada tek suçlu bulunan ve 17 Ağustos depreminin tek müsebbibi olarak gösterilen Veli Göçer'in serbest bırakılması ve TOKİ'nin Simav'da depremzedeler için yapacağı konutların fay hattı üzerinde yapılacağına ilişkin haberlerin yer aldığı boyutuyla tartışıldığı görülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak; geçen süre içerisinde maddi kayıplar telafi edilse de yitirdiğimiz insanlarımızın açısını hala yüreğimizde yaşamaya devam ediyoruz. Benzer acıları yaşamamak için ilgili meslek odası olarak, 12 yıl boyunca yaptığımız gibi bundan sonrada kamuoyunu bilgilendirmeye ve yetkilileri uyarmaya devam edeceğiz.

Deprem; ülkemizin jeolojik yapısı gereği yüzölçümümüzün %96'sını tehdit eden yadsınamaz bir gerçekliktir. Biliyoruz ki, en aktif fay zonları üzerinde bulunan ülkemizde bir doğa olayı olarak deprem kaçınılmaz olarak tekrar karşımıza çıkacaktır. Bu jeolojik gerçeğin bilinmesine karşın, doğa olayının büyük bir afete dönüşmesinin ardından geçen on iki yıl sonra bugün yaşadığımız çevrenin afetlere karşı daha güvenli olduğunu söylemek mümkün değildir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak sormak istiyoruz. Aradan geçen süre içerisinde yapılması gerekler yapıldı mı?

- Afet Risklerini azaltmaya yönelik toplusal bileşenlerin tüm tarafların katılımıyla oluşturulmuş "Ulusal Deprem Stratejisi" oluşturuldu mu?
- Ülkemizin Afet Tehlike Haritaları hazırlandı mı?
- Afet, İmar ve Yapılaşma ile ilgili yasalarda daha güvenli yaşam alanları oluşturulması konusunda tek bir değişiklik yapıldı mı?

- Ülkemizin afet risklerini azaltmaya yönelik bütçe kalemleri ve fonlar oluşturuldu mu?
- Halkın afet bilinci ve afetlerle mücadele kültürü değiştirilebilirdi mi?

Bu sorulara olumlu cevap vermek mümkün değildir.

Odamız tarafından 2010 yılında yayınlanan “Deprem ve Deprem Yönetimi Raporu”nda da belirtildiği üzere afet yönetimi en yalın ifadesiyle bir planlama sorunu olduğu ve ivedilikle toplumsal ve yönetsel düzeyde tüm kaynakları zarar azaltma hedefine yönlendirecek kişi ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak bir afet yönetim sistemi ve stratejik planın geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bu kapsamda; Afet Acil Durum Yönetimi(AFAD) Başkanlığı tarafından 2011 yılı başında hazırlanarak kurum ve kuruluşlara gönderilen “Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı” incelendiğinde, bir çok noksanlığı barındırmasıyla birlikte böyle bir çabanın içinde olunması olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmesine rağmen; toplum güvenliği açısından böylesine önem taşıyan bir stratejik planın üniversitelerden, meslek örgütlerinden, ilgili sivil toplum örgütlerinden, siyasi partilerden ve kamu kurumlarından saklanarak hazırlanması önemli bir sorun olarak görülmektedir. Hazırlanma süreçlerindeki bu eksiklik Stratejik Planlamanın mevzuatına olduğu kadar doğasına da aykırıdır.

Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı süreçlerindeki bu eksiklik gerek plan içerisindeki mevcut durum analizlerinde gerekse de eylem planlarından bütüncül ve katılımcı bir bakış açısının geliştirilebilmesine engel olmuştur. Plan aşağıda belirttiğimiz temel bo-yutları göz ardı etmiştir.

- Afet yönetimin temel ilkelerinden biri olan ve afet güvenliği için son derece önemli olan “ imar, planlama, kentleşme, yapılaşma ile afet mevzuatı arasındaki bütünsellik göz ardı edilmiştir.

- Afet/depremlere karşı güvenli yaşam için yapılması gerekenler sadece teknik bir sorun olarak algılanmış, depremle mücadelenin sosyo-ekonomik boyutu planlamanın dışında tutulmuştur.

Sonuç olarak;

- Ülke geleceği için son derece önem taşıyan “Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı” gibi bir belgenin ancak “toplumsal bir sözleşme” niteliği taşıdığına bir anlamı olacağı açıktır. TBMM’de 23. Dönemde kurulan “Deprem Riskinin Araştırılarak Deprem Yönetiminde Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Meclis Araştırması Komisyonu

Raporu” dahil konuyla ilgili tüm dokümanlarda vurgulanan katılımcılığı esas alan bir yöntem izlenerek hazırlanmadığı sürece bu planın hayatta karşılık bulması zor gözükmektedir. Bu nedenle hazırlanan taslak süreç içerisinde yer alan tüm aktörler ile siyasi partilerinde katılacağı toplantılar dizisiyle yeniden ele alınması ve sonucunda mutabık kalınan metnin stratejik eylem planı olarak toplumun önüne getirilmelidir.

- Depremle doğrudan veya dolaylı ilişkili tüm mevzuat; “Afet ve İmar Kanunu” ana ekseninde düzenlenecek çatı/çerçeve yasaların altında yeniden oluşturulmalıdır.

- İmar ve afet mevzuatı arasındaki kopukluğun giderilmelidir.

- Afet mevzuatı, bütünleşik afet yönetiminin ana hatlarını içerecek şekilde yeniden düzenlenmesi yoluyla elde edilecek bir çatı yasa altında yeniden yapılandırılmalıdır.

- Bu çatı yasa altında afet mevzuatımıza, diğer ülkelerde de örneğine rastlanan, deprem özelindeki çalışmalara referans olacak “Fay Yasası” kazandırılması, “Diri Fay Haritası”, “Yüzey Faylanması Tehlike Zonu Belirleme (Tampon Bölge)” ve “Sismotektonik Harita” hazırlanması ve kullanımına ilişkin alt mevzuatın oluşturulmalıdır.

- İdarelerin (Valilik/İl Özel İdaresi ve Belediyeler) çevre düzeni ve mevcut imar planlarını gözden geçirmeleri, imar sınırları içindeki alanların karşı karşıya olduğu afet tehlikelerini belirlemek için jeolojik ve jeoteknik etütlerini yaptırmalarının sağlanmalıdır.

- İmar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporları ve yerleşime uygunluk değerlendirme haritalarının kentsel bilgi sisteminin bir parçası olarak kullanıma sunulmalıdır.

- Genelde afetler özelde depremle mücadele süreçlerinin sosyo-ekonomik boyutuna dikkat çekilmesi ve bu süreçte düşük gelir gruplarının desteklenmelidir.

- Ulusal, bölgesel ve yerel altyapı (petrol ve gaz boru hatları, baraj, gölet regülatör gibi su yapıları, içme ve kullanma suyu gibi alt yapı tesisleri, enerji tesisi ve dağıtım gibi) tesislerin depremden korunması için gerekli çalışmaları yürütecek kurumlar ile bunlara ilişkin mevzuatsal düzenlemelerin yapılması sağlanmalıdır.

- Eskiyen ve yıpranan yapıların yenilenerek kullanılması veya yıkılarak yenilenmesi süreçlerinde düşük gelir grupları için yapılacak yapılar için fon oluşturulmalıdır.

Unutmamalıyız ki DOĞANIN ŞAKASI YOKTUR!

TMMOB

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ, ÜLKEMİZDE VE COĞRAFYAMIZDA SAVAŞIN GÜNÜ OLMASIN ! (31.08.2011)

Silvan'da 13'ü asker 20 kişinin can vermesi sonrasında, barışın dili yerine ülkede yeniden savaşın sesi yükselir oldu.

Silvan kırsalındaki yangının tüm Türkiye'ye yayılmasına yol açabilecek tehlikeli bir süreç, şoven ve adeta intikamcı duygularla gelişmeye başladı. Medyasıyla, iktidar ve muhalefetiyle silahın çözümsüzlüğüne geri dönülme seferberliğine girildi; bayramdan sonrası işaret edilerek çatışmaların süreceği yoğun bir savaş ortamına dönüleceği ilan edildi. Siyasi temsilcilerin de bedel ödemeye mahkum olacakları söylemi ile savaşın hedef ve kapsamı da genişletildi. ABD'nin yayılma politikalarına eklenilmesi sonucunda komşu ülkelere kadar savaşın yayılması durumu ortaya çıktı.

Operasyonlar, mayınlar, çatışmalar ve şehre inen bombalarla savaşın sesi ve acısı artar hale geldi. Bilinmelidir ki, Türkiye'yi içeride ve dışarıda ateşe sürecektir olan bu politikalar, her kimlikten her inançtan insanları yükselecek alevler içinde kalma tehlikesi ile yüz yüze getirecektir.

Getirilen bu noktada, ortak yaşam zeminimizin altımızdan kayma riskinin olduğunun farkına varılmalı, telafisi mümkün olmayacak sonuçlara yol açabilecek ve her kesimden insanımızı içine alacak tehlikenin büyüklüğü görülerek bu savaş politikalarından vaz geçilmelidir. Kürt sorununun çözümünde savaş ve şiddetin artık bir çözüm olmadığını bilerek, daha büyük acı ve kayıpların yaşanacağı bir döneme geri dönmemesi için silahların bir an önce susturulması, eşitlikçi, demokratik bir çözüm sürecine diyalog ile girilmesi gerekmektedir.

Ramazan Bayramının da yaşanacağı 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde, hangi düşünceden olursa olsun herkesin, sorunun üzerinde ön yargılarından kurutulup, korkularına teslim olmadan objektif, İsrail'in karşısında Gazze'li Filistinlinin yanında olurken ülkemizde şovenizme yenik düşmeden, kardeşlik ve barış temelinde insan odaklı düşünmesi ve yanlış politikalara ve şiddete nereden gelirse gelsin karşı çıkması gerekiyor.

1 Eylül Dünya Barış Günü'nde, zihinlerdeki olumsuz imajları olumluya, kökleşmiş saplantıları anlayışa, düşmanlıkları dostluğa çevirecek akl-ı selime her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Bayram sürecince ülkemizi, dünyayı cehenneme değil cennete çevirecek ütopyalarımızı canlandıralım. Savaşı değil barış içinde yaşanması güzel bir dünyayı savunalım, isteyelim...

Acı ve gözyaşının olmadığı, barışın kardeşliğin, eşitliğin özgürlüğün sağlandığı bir Türkiye, Ortadoğu ve dünya özlemiyle, 1 Eylül Dünya Barış Günü kutlu olsun.

ÇEVRE DİRENİŞLERİ DEĞİL, ÇEVREYİ KİRLETENLER SUÇLUDUR (21.09.2011)

Türkiye’de son bir yılda çevre direnişlerine karşı gerçekleştirilen yüzlerce gözaltı ve tutuklamayla, verilen idari para cezalarıyla birlikte, binlerce çevre direnişçisi hakkında soruşturma ve ceza davaları açıldı. Yaşamını, toprağını, suyunu savunanlar hakkında her fırsatta yeni davalar ve soruşturmalar açılırken Bergama’da 2005 yılında çevrecilere karşı taşlı, sopalı saldırıyı organize eden ve bizzat yöneten Koza Altın Şirketinin patronu Akın İpek ve diğer şirket yetkilileri hakkında açılan davalarda usul eksiklikleri bitmek bilmiyor.

Hopa tutuklamaları başta olmak üzere, Tortum’da, Gerze’de, Yuvarlakçay’da, Ulukışla’da, Pazarcık’ta, Çine’de, Kayseri-Sarız’da ve diğer çevre direnişlerinin yaşandığı yörelerde Anayasa’da bir yurttaşlık görevi olarak tanımlanan, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını savunan çevreciler, baskı ve gözaltılara maruz kalıyor ve yargılanıyorlar. Onur Hamzaoğlu gibi onurlu bilim insanları, Dilovası’ndaki çevre ve halk sağlığı sorunlarına dikkat çektikleri için haklarında soruşturma açılıyor. Çevre Direnişçileri hakkında açılan davalar, bir yıldan daha kısa sürede sona erdirilerek haklarında hapis ve para cezaları veriliyor. Çevre haberleri yapan gazeteciler, çevreci direnişçilerinin avukatları, destekleyen kurumlar ve bilim insanları, kirli yatırımların sahibi şirketler tarafından haklarında tazminat davalarıyla susturulmak isteniyor.

Bütün bu gelişmelere kamuoyunun göz önünde yaşanırken 2005 yılında 5 Haziran Çevre Günü’nde çevre direnişçilerine yapılan saldırının azmettirici olan Akın İpek hakkında ancak altı yılda iddianame hazırlandı. Bergama Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede Akın İpek hakkında; “kamu malına zarar verme, mala zarar verme, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarına azmettirme suçunu işlediği” gerekçesiyle dava açıldı. Ancak bu davada sanık olan Akın İpek’in kendisinden şikayetçi olan çevrecilerin ve avukatlarının hazır bulunduğu duruşmada ifadesinin alınması sağlanamıyor. Bu şekilde usulüne uygun bir yargılama yapılamadığı gibi Akın İpek, çevre direnişçilerine saldırmaktan “sanık” olduğunu kamuoyundan gizlemeye çalışmaktadır. Dava, zamanaşımına uğratılmak istenmektedir.

Siyanürlü altın, nükleer santral, termik santral, HES, çimento fabrikaları, taş ocakları ve geleceğimiz yok eden projelere karşı direnen yöre yurttaşlarına polis ve jandarma bu kirli şirketlerin özel güvenlik görevlisi gibi saldırmaktadır. Yargı kararlarını uygulamayanlar hakkında hükümete bulunan Bakanlar ve diğer idari amirleri soruşturma izni vermezken, çevre direnişçilerinin yargılanması kamuoyundaki adaletle olan güven duygusunun ve inancın sarsılmasına yol açmaktadır. Bu nedenle Koza Altın Şirketinin 20 Eylül’de

Gümüşhane’de yapılan Halkın Katılımı toplantısında altı yıl önce Bergama’da yaşanan olayların benzerleri yaşanmıştır.

AKP, her gün yenisini çıkarttığı Kanun Hükmünde Kararnamelerle kanun tanımazlığa devam etmekte, sadece doğamızı değil hukuku da kirletmektedir. Hükümetin hukuk alanında yatırımcı şirketler lehine uyguladığı çifte standartlar, çevre direnişlerine karşı anti demokratik baskıları arttırmaktadır. Bergama’da çevre direnişçilerine saldıranlarla bugün Turgutlu’da aba altından sopa gösterenlerin bu cesaretlerini en fazla hükümetten aldıklarını biliyoruz.

Doğamıza, tarihimize, kültürümüze kasteden gerçek suçlular, yargılanana ve hesap verene kadar mücadelemiz devam edecektir.

ANKARA NÜKLEER KARŞITI PLATFORM

ANKARA TABİP ODASI

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ

EGE ÇEVRE VE KÜLTÜR PLATFORMU

DEVİRİMCİ 78’LİLER FEDERASYONU

DERELERİN KARDEŞLİĞİ PLATFORMU

DİSK ANKARA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

HALKEVLERİ

İZMİR-BERGAMA-EŞME-SIVRİHİSAR-HAVRAN-KÜÇÜKDERE ELELE HAREKETİ

KESK ANKARA ŞUBELER PLATFORMU

ODTÜ MEZUNLARI DERNEĞİ

PAZARCIK OVAMA DOKUNMA ÇEVRE HAREKETİ

TMMOB ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANKARA ŞUBESİ

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TMMOB METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

TÜRKİŞ TEZ-KOOP-İŞ ANKARA 2.NOLU ŞUBESİ

TÜRKİŞ TÜMTİS ANKARA ŞUBESİ

RİZE'DE BİR DOĞA OLAYININ AFETE DÖNÜŞMESİNE NEDEN OLANLAR VE BUNU İTİRAF EDENLER HESAP VERMELİDİR! (26.09.2011)

Rize il merkezinde 25 Eylülde meydana gelen sel yine can aldı, yüzlerce ev ve iş yeri sular altında kaldı, insanlar yine ciddi ekonomik zararla yüz yüze geldi.

Bölgenin jeolojik ve meteorolojik özelliklerini dikkate almadan bilinçsizce doğaya müdahale edilmesi, verilen yanlış kentleşmeye dair yer seçimi ve yapılaşma kararları sonucu yine bir doğa olayı insan eliyle afete dönüştürüldü.

Tüm uyarılarımıza rağmen, jeolojik risk ve tehlikelere karşı jeoloji bilim ve uygulamalarını dikkate almadan;

- Derelerin denize ulaşmasını engelleyen, doğayı tahrip eden Karadeniz sahil yolunu yapan,
- Denizi doldurarak yapılaşmaya açan,
- Dere yataklarında yanlış ıslah ve dere kapama uygulamaları yapan,
- Eski dere yataklarında yapılaşmaya izin veren,
- Heyelan riski bulunan alanlarda kontrolsüz yol yapım çalışmaları ve tarım alanı açarak doğanın dengesinin bozan ve üstelik bu alanlarda yapılaşmaya göz yuman, anlayışlar bir kez daha yağışların sele ve yıkıma yol açmasına neden olmuştur.

Bu ülkenin mühendislerinin şehir plancılarının tüm uyarılarına kulaklarını tıkayanlar, bütün bu olumsuzluklardan sorumlu olanlar, şimdi yıllardır soruna dikkat çeken bizleri haklı çıkararak tespitlerimizi afetin nedeni olarak dile getirmek zorunda kalıyorlar; yaşananların kendi eserleri olduğunu görmezden gelenler şimdi, “Karadeniz Sahil Yolu”nun şehir merkezinden 70 santimetre daha yüksek yapılması ve ıslahı yapılan derelerin üzerinin kapatılmasının afete yol açtığını” söyleyebiliyorlar.

Daha geçen yıl, Rize'nin Gündoğdu Beldesinde meydana gelen ve 14 yurttaşımızın hayatını kaybettiği sel felaktinden sonra TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak doğa olayının afete dönüşmesiyle ilgili olarak tüm uyarılarımızı yaptık, jeolojik tehlikelere dikkat çektik, önlem ve önerilerimizi kamuoyuyla, yerel ve merkezi idareyle paylaştık. Ayrıca, konuyla ilgili meslek disiplinlerinden oluşan TMMOB'nin teknik heyetinin bölgede yapmış olduğu incelemelerden sonra hazırladığı ayrıntılı rapor ile tespitler ve yapılması gerekenler bir kez daha ortaya konuldu, sonuç karar vericelere aktarıldı.

Bu raporda;

“-Selin etkin olduğu yerleşim alanlarında yer alan yapıların genellikle vadi kenarlarında yer alan küçük alüvyal düzlüklere kurulduğu, bazı kuru dere yataklarının da yapılaşma amacıyla kullanıldığı,

-Eski kıyı çizgisinde yer alan yapılar ile denizin doldurulması sonucu oluşan alanların yerleşime açılması ve bu yerleşim alanları ile deniz arasına yapılan Karadeniz Otoyolunda yüzeysel drenaja yeteri kadar imkan tanıyan sanat yapılarının (köprü, menfez, açık drenaj kanal ve barbakanların) yapılmamasından dolayı karayolunun; deniz ile yol gerisinde yer alan yapılar arasında sedde görevi görmesine neden olduğu, bu durumun sel sularının denize ulaşmayarak yükselmesine neden olduğu,” tespitleri yapıldı.

Yine “Rize kent merkezinde birçok dere yatağının kapatılarak yüksek yoğunluklu yapı alanları olarak kullanılmaya başlandığı, Karadeniz bölgesi yağış alışkanlıklarının bilinmesine rağmen yapılan ve yapılmakta olan bu uygulamaların gelecekte, nüfusun çok daha yoğun olduğu bölgelerde de yaşanması olası çok daha büyük can ve mal kayıplarına da yol açacağı” vurgulanarak önerilerimiz şöyle ifade edilmişti:

“- Bölgede özellikle kent içinde yer alan altyapı ve Karadeniz Otoyolu gibi üst yapı tesislerinin afete neden olmasının önüne geçmek amacıyla; açık dere ve çay yatakları kapatılmamalı, taşkın tekerrürleri gözetilerek mevcut haliyle kapatılmış derelerin doğal drenaja imkân verecek şekilde yeniden gözden geçirilerek, gerekli olanlar yeniden inşa edilmeli ve Karadeniz Otoyolunun doğal drenaja engel olan bölümlerinde menfez, köprü gibi alt yapılarla yolun sedde görevi görmesi engellenmelidir.

- Ormanlar, doğal drenaj alanları, dere ve çay yatakları kesinlikle yerleşime kapatılmamalıdır.

- Karadeniz Bölgesi gibi; heyelan, akma, kaya düşmesi, devrilme gibi jeolojik tehlike ve riskler ile çığ, sel baskını gibi meteorolojik olayların neden olduğu alanlar ile yüksek eğimli alanlar yapılaşmaya kapatılmamalıdır.

- Bölgesel bitki dokusunu bozan ve tahrip eden uygulamalardan, orman açmalarından kaçınılmalı ve kentsel yerleşim alanları içinde çay ekim alanları sınırlandırılmamalıdır.”

Ancak, görülüyor ki değişen bir şey yok, malesef akla, bilim ve mühendisliğe değer vermeyen anlayışlar ve politikalar yine doğa olaylarını afete dönüştürmeye devam ediyor. Yine insanlarımız zarar görüyor, yine ekonomik kayıplar yaşıyor.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak tekrar ifade ediyoruz ki; meteorolojik bir olayın afete için;

· Yerleşim alanlarının seçimi ve yapılaşmada rant ve günü kurtarma anlayışı değil; akıl, bilim ve planlama anlayışı temel alınmalıdır.

· Yerleşim yerleri, yol güzergah seçimleri ve arazi kullanım planlamasında; yapılan jeolojik bilimsel çalışmalar göz önüne alınmalıdır.

· Yağışlı dönemlerde yüzey sularının drenajını sağlayan kuru dere yatakları başta olmak üzere, tüm dere yataklarının sel taşkın seviyeleri belirlenerek bu alanlar mutlaka yapılaşmaya kapatılmalı ve yerleşim yeri içinde bulunan ve üstü kapatılan dereler de dahil olmak üzere, yerleşim yerleri içinde kalan tüm dereler doğal drenaja izin verecek şekilde üstü açılmalı ve şehrin peyzajına uygun olarak altyapısı ve üst yapısı(menfez, köprü gibi) yeniden gözden geçirilerek inşa edilmelidir.

-Karadeniz otoyolunun doğal drenaja engel olan ve yağışlı mevsimlerde sedde görevi gören bölümleri gözden geçirilerek, dere sularının denize ulaşımı sağlanmalıdır. Bunun için Karadeniz Otoyolunun dere sularının denize ulaşımı engelleyen bölümleri köprü, menfez vb. gibi alt yapılar ile beslenerek desteklenmesi gereklidir.

· Doğu Karadeniz bölgesine özgü dağınık yerleşim düzeninden vazgeçilerek, bilimsel çalışmaların ışığı altında belirlenecek yerlerde toplu yerleşime geçilmelidir.

· İmar, Kıyı Koruma Yasası vb. yasaların bilimsel gerçeklere göre yeniden düzenlenmelidir.

· Kent merkezlerinde ve dışındaki belde ve köylerde, dere yatakları ve kırsallarda inşa edilecek, tüm yapılaşmalar içinde yer seçimi esnasında mutlaka jeolojik etütler yaptırılmaktadır.

· Erozyon nedeni ile dereler kum, çakıl ve kayalarla dolduğundan dere yataklarındaki suyun normal akışının sağlanması için sık sık ilgili kurumlarca temizlenmelidir.

· Doğu Karadeniz bölgesinin tamamının sel ve heyelanlar açısından bir master plan çerçevesinde incelenmesi, heyelan ve taşkınları engellemek için bölgeye ait heyelan ve taşkın haritası hazırlanmalıdır.

Sonuç olarak, yaşanan bu son olay ile; ülkemizde akıllı, bilimi ve insanı merkezine almayarak uygulanan sosyo ekonomik politikaların iflası bir kez daha acı bir şekilde ortaya çıkmıştır. Günü kurtaran, kaderci ve ranta dayalı plansız çarpık kentleşme politikalarını esas alan siyasi iktidar halkı doğa olayları karşısında yapayalnız bırakmış, kaderine terk etmiştir.

Dün bizlerin söylediklerini kabul etmeyerek göz ardı eden, ancak bu gün geldiğimiz noktada selin nedenlerini itiraf ederek bunu kabul etmek zorunda kalanlar doğa olayının afete dönüşmesinin sorumlularıdır ve hesap vermeliyimler.

VAN DEPREMLERİNİN ARDINDAN...

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, öncelikle Van ilinde ardarda yaşanan iki deprem nedeniyle ciddi kayıplar veren halkımıza ve Van’da yaşanan ikinci depremde meslektaşlarımızı ağır bir ihmalin sonucu olarak hasarlı bir otelde kaybeden basın camiasına başsağlığı diliyoruz.

Ülkemiz, bilim ve mühendisliğe aykırı uygulamalar ve rant politikaları nedeniyle, bir “afet ülkesi” haline gelmiştir. Van’da 16 gün arayla yaşanan iki büyük deprem bu durumu bir kez daha ve gizlenemez bir şekilde gözler önüne sermiştir. Depremün ülkemizin kaçınılmaz bir gerçeği olduğunun bilinmesine ve yapılması gerekenler her fırsatta dile getirilmesine rağmen, depreme karşı alınacak önlemler her depremin ardından hala tekrar tekrar tartışılmaktadır. 1999 Marmara depremlerinden sonra bu tartışmalar her yaşanan depremin ardından artarak sürmeye devam etmektedir.

Oda olarak yaşanan depremlerden sonra, doğa olaylarının afete dönüşmemesi için yapılması gerekenleri belirttik, “Deprem ve Deprem Yönetimi Raporu”nu hazırlayarak kamuoyu ve karar vericilerle paylaştık, sözün bittiğini artık eyleme geçilmesi gerektiğini vurguladık. Geldiğimiz noktada hala değişen bir şeylerin olmadığını Van depremi nalesef bize acı bir şekilde göstermiştir.

Van’da 23 Ekim’de yaşanan depremin ardından odamız tarafından oluşturulan heyet Van’a hareket etmiş, 27 Ekim ‘den itibaren 3 gün süre ile bölgede gözlem ve incelemeler yapmış, sonucunda “Van Depremleri Raporu” nu hazırlamıştır.

Van il merkezi, Erciş ve bağlı köyler başta olmak üzere bölge genelinde can kaybı ve ağır hasarlara neden olan depreme ve depreme kaynaklık eden fay ve fay mekanizmasının incelenmesi, oluşan depremin yarattığı hasar ve bu hasarın oluşmasına neden olan faktörler ile ilkyardım, arama-kurtarma, müdahale ile sevk ve idarede yaşanan sorunlar ve yapılan çalışmaların yerinde görülmesi amacıyla oluşturulan heyetimizde Oda Yönetim Kurulu Başkanımız Dünder ÇAĞLAN, Yönetim Kurulu II. Başkanımız Hüseyin ALAN, Odamız Bilimsel Teknik Kurul Başkanı ve Hacettepe Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kadir DİRİK, Bilimsel Teknik Kurul Üyemiz ve ODTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Erdin Bozkurt, Odamız Mühendislik Jeolojisi Dergisi Editörü ve ODTÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tamer Topal, DEÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Sözbilir, DEÜ Jeoloji Mühendisliği Bölümü Araştırma Görevlisi Yük. Müh. Çağlar ÖZKAYMAK, Ağrı İl Temsilciliği’nden İl Temsilcimiz Emrullah Ersingün ve Fatih Üçgün yer almıştır.

Kör fay, kör devlet...

Heyetimizin bölgedeki incelemeleri ile ortaya koyduğu jeolojik bulgular raporumuzda ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır. Ancak dikkat çekmek istediğimiz nokta her depremden sonra yaşanan olayların Van’da meydana gelen depremlerden sonra da tekrar etmesidir. Depremin hemen sonrasında depreme kaynaklık eden fayların niteliği (bindirme fayı, doğrultu-atımlı fay gibi), büyüklüğü, merkez üstü, konumu, oluşum mekanizması, odak derinliği, şiddeti ve şiddet dağılımı gibi konular üzerinde yoğunlaşmıştır. Yıllardan beri yaşanan bu bilgilendirme ve ve kurumsa dağınıklığın çözümü konusunda odamız tarafından ifade edilen görüşler siyasi erk tarafından görmezden gelinmiştir.

2009 yılında Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü kapatılarak büyük umutlarla oluşturulan Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’nın; oluşturulduğu günden bu yana geçen yaklaşık 3 yıllık zaman dilimi içinde Rize ve Giresun’da meydana gelen sel baskınları ile Elazığ, Kütahya-Simav ve son olarak Van (Tabanlı-Edremit) depremlerinde ilk yardım, müdahale, sevk, idare ve koordinasyon da gösterdiği zaafiyet, bu yapılanmanın yeniden ele alınması gerektiğini bizlere göstermiştir. Bu kurumun yeniden yapılanma süreçlerinde “afet gibi tüm toplumu ilgilendiren bir konuda” ben yaptım oldu anlayışı yerine toplumun tüm kesimlerinin (siyasi partiler, kamu kurumları, meslek örgütleri, üniversiteler ve bu konuda çaba sarf eden STK’ların) ortak görüşlerini alarak “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı” yeniden yapılandırılmalıdır.

Yaşanan her deprem sonucunda halkı korku ve paniğe sevk etmeden bilgilendirmenin çok önemli olduğu hepimizin bildiği ve önem verdiği bir konudur. Bu bilgilerin tek elden verilmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuş AFAD’ın Dünya ölçeğinde yapılan değerlendirmelere bakıldığında depremin yeri, mekanizması, büyüklüğü, derinliği gibi konularda da halka doğru bilgi aktarılması konusunda yetersiz kaldığı görülmektedir. Benzer durum Kandilli Rasathanesi Müdürlüğü için de geçerlidir. Depremin oluş mekanizmasına ilişkin veri ve değerlendirmelerini USGS’in açıklamalarından sonra değiştirmesi, şiddet dağılımına ilişkin başkanının basın önünde yaptığı değerlendirmeler, bu işle ilgili tüm kesimleri hayal kırıklığına uğratmıştır.

Temel yaklaşımımız...

Her depremin ardından benzer tablolarla karşılaşmamak için bir an önce gerekli önlemler alınmalı siyasi irade bu konuda adımlar atmalıdır. Çünkü deprem ülkemiz açısından kaçınılmaz bir gerçekliktir. Ülkemiz Kuzey Anadolu Fayı, Doğu Anadolu Fayı ve Batı Anadolu Horst-Graben Sistemi ile Doğu Anadolu’da Sıkışmalı-Genişlemeli bir tektonik rejimi

min getirdiği çok sayıda diri fayın etkisi altındadır. Deprem Bölgeleri Haritası'na göre yurdumuzun %92'sinin tehlikeli deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'i ve barajlarımızın %93'ünün birinci derece deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir. Bunun son örneği 650'ye yakın yurttaşımızın ölümüne, yüzlerce yapının göçmesine, binlerce yapının ve konutun ağır hasar görmesiyle sonuçlanan Van (Tabanlı-Edremit) depremleridir.

Yine her depremin ardından kayıplarımız için 'ihmal' gözyaşları dökmek için deprem gerçeğini göz önüne alan ve depremlerden ve diğer bütün afetlerden korunma yönündeki istemleri, en temel insan hakkı olan "Sağlıklı ve Güvenli Bir Çevrede Yaşama Hakkı", 'Yaşamını ve Bedensel Bütünlüğünü Koruma Hakkı'ı olarak ele alınmalıdır.

Bu konuda en büyük görev kuşkusuz ülke yönetiminde bulunan siyasi iradeye düşmektedir. Çünkü afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır. Afeti sadece bilimsel/teknik, yasal veya kurumsal sorun odaklı olarak anlamaya ve açıklamaya çalışmak sorunu çözmeye yeterli olmaz/olamaz. Afet/Deprem, merkezinde insan olan sosyal, ekonomik, teknik, kültürel, siyasal vb boyutları olan bir olgudur. Ülkemiz yönetenlerini, sorumluluklarını "doğaya ve kadere havale" ederek bu işten sıyrılmanın yollarını aramak yerine halkımızı depremlere ve afetlere karşı korumak için gerekli önlemleri alma çabası içine girmeye davet ediyoruz.

Gerçekte hepsi birer doğa olayı olan deprem, heyelan, çığ düşmesi, su baskını v.b. olaylar bilinçsizce verilmiş yer seçimi kararları, mühendislik verilerinden yoksun imar planları, düşük standartlarda ve mühendislik hizmeti görmemiş yapı üretimi, kısaca ranta dayalı hızlı, düşük nitelikli, tasarımsız, plansız kentleşme ve sosyo-ekonomik politikalar sonucu, doğa olayları insani, sosyal ve ekonomik yıkımlara dönüşmektedir. Türkiye'nin deprem sorunu bu bağlamda ve bir bütünsellik içinde yeniden ele alınmalıdır.

Tespitlerimiz...

Üzülerek belirtiyoruz ki, heyetimizin Van, Erciş ve köylerinde yaptığı araştırma ve incelemeler bize afet yönetimi konusunda 'kaos ve kargaşa' kelimeleri ile özetlenebilecek bir durumun hakim olduğunu göstermiştir.

Heyetimizin bölgede yaptığı incelemeler sonucunda;

23.10.2011 tarihinde meydana gelen 7.2 (Mw) büyüklüğündeki depremin Van şehir merkezi kuzeyinde yer alan kuzeye eğimli bir bindirme zonunda meydana geldiği, söz konusu depremin fayın taban bloğu üzerinde yer alan Van şehir merkezi ile güneyindeki yerleşim birimlerinde sınırlı alanlarda etkili olduğu, tavan bloğu üzerinde yer alan köyler ile Erciş ilçesindeki yapılarda ağır hasar ve göçmeye neden olduğu,

Yapı hasarlarının çoğunlukla zayıf zemin mukavemet özelliklerine sahip alanlar üzerinde kurulmuş düşük nitelikli malzeme (beton, tuğla, biriket vb), yetersiz ve uygun olmayan donatı ve işçilik hataları ile denetimsizlikten kaynaklandığı,

Erciş ilçe merkezinde bir-iki yer dışında çadırların rastgele tek tek veya kümeler halinde sokak ortalarında, kaldırımlarda veya yıkılan konutların hemen yakınlarında düzensiz olarak kurulduğu, dağınık yerleşimin depremde zarar gören insanlara yardımların ulaştırılması, sevk ve idarenin sağlanması ile koordinasyonu zorlaştırdığı

Depremzedelerin barınma, güvenlik ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanmasında tam bir düzensizliğin hakim olduğu ve deprem sonrasında tam bir kaos ve koordinasyonsuzluğun yaşandığı,

Yaklaşan kış koşulları, devam eden sarsıntılar, beslenme, barınma ve yardımlarda yaşanan temel sorunların yarattığı kaos, korku ve paniğin, bölgede yoğun bir göç ve kaçışa neden olduğu ve olacağı,

Depremzedelerin barınma sorununun giderilemediği, her türlü alt yapısı düşünülmüş çadır kentler yerine çadırların doğrudan mahalle aralarında rastgele, öbekler şeklinde kuruldukları, bunun da depremzedelere götürülen hizmetleri (barınma, beslenme, sağlık, temizlik, güvenlik v.b) aksattığı,

görülmüştür.

Önerilerimiz...

Deprem ve 'afetlerden' sonra benzer tartışmaların tekrarlanmaması için daha önce çeşitli vesilelerle dile getirdiğimiz önerilerimizi bir kez daha hatırlatmakta yarar görüyoruz. Öncelikle sorunun temelde bir planlama sorunu olduğunu düşünmekteyiz.

Bu kapsamda; toplumsal ve yönetsel düzeyde tüm kaynakları zarar azaltma hedefine yönlendirecek, kişi ve kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak, mevzuat, kurumsal yapılanma, eğitim, sağlık v.b. alanlarda kısa, orta ve uzun dönem hedef ve ilkeleri denetim süreçleri ile birlikte ortaya koyan geniş katılımlı bir grup tarafından "Stratejik Afet Eylem Planı" hazırlanmalıdır.

Hazırlanacak Stratejik Afet Eylem Planında kurum, kuruluş, meslek örgütleri, üniversiteler ve sivil toplum örgütlerinin rolleri ve yapacakları görevler ile bu kurumlar arasında eşgüdümü sağlayacak kurumların görev ve sorumlulukları belirlenmeli, bu plan TBMM'nin de onayı alınarak yasal bir zorunluluk haline dönüştürülmelidir.

Bu açıdan değerlendirildiğinde acil olarak;

- 3194 sayılı İmar Kanunu, 7269 sayılı Afetler Kanununun ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanunu değiştirilmelidir.
- 5543 sayılı İskan Kanunu değiştirilerek kırsal yerleşim birimlerinin altyapısı ve üst yapısı yenilenmelidir.
- Her deprem sonrasında halkı korku ve paniğe sevk etmeden bilgilendirmek için arazi çalışmaları ile aletsel sismik veri kayıtlarını tutan, değerlendiren ve kamuoyunu doğru bilgilendiren bir kurumsal yapı oluşturulmalıdır. “Türkiye Jeolojik Araştırmalar Kurumu” kurulmalıdır.
- Deprem ve depremlere neden olabilecek yapısal unsurlara ilişkin araştırmalar üniversitelerle ortaklaşa yapılmalı ve sonucunda “Türkiye Diri Fay Haritası” güncellenmelidir.
- Gerek mevcut sismik veri ve kayıtlar, gerekse de yapılacak jeoloji, yapısal jeoloji, tektonik, jeomorfoloji ve paleosismoloji çalışmaları ile elde edilecek verilere dayalı olarak farklı ölçeklerde ülkemizin “Sismotektonik Haritaları” hazırlanmalıdır.
- Ülkenin mevcut tektonik yapısı göz önüne alınarak yeni hazırlanacak “diri fay haritası” ve “sismotektonik haritaları” baz alınarak “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası” yenilenmelidir.
- Ülkemizde kırsal ve kentsel bir çok yerleşim birimi aktif fayların üzerinde veya kenarına yapılmış bulunmaktadır. Aktif fayların yeri belirlenmeli ve belirlenen bu fayların üreteceği deprem büyüklükleri de dikkate alınarak yerleşim yerlerinin bu faylar üzerinde yapılması engellenmelidir. Bu amaçla bir “Fay Yasası” çıkarılmalıdır.
- MTA Genel Müdürlüğü ülkemizin doğal afet tehlikelerinin ilk sıralarında yer alan Heyelan, Kaya Düşme gibi konularında çalışmalar yaparak “Heyelan ve Kaya Düşmesi Tehlike Haritalarını” en kısa sürede hazırlamalıdır.
- Bölgesel planlardan-uygulama imar planına kadar tüm planlama süreç ve kademelerinde, yerleşim ve gelişim stratejisine esas olacak çalışmalarda “Plana Esas Jeolojik-Jeoteknik” çalışmalar yapılmalı ve yapılan çalışma anlayışına uygun “Afet Duyarlı Planlama” yapılmalıdır.
- Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı yeniden yapılandırılmalı, görülen koordinasyon eksikliği giderilerek ilkyardım, müdahale, beslenme, barınma gibi konularında eşgüdümü sağlanmalıdır.

- Niteliksiz ve standartlara uygun olmayan yapı malzemelerinin kullanılması engellenmelidir.
- Mutlaka 'Hasar Tespit Dairesi Başkanlığı' oluşturulmalıdır.
- Yaşam çevremizin bir parçası olan jeolojik çevreye farkındalık yaratılması amacıyla ilkokuldan başlayarak jeoloji dersi eğitim programı kapsamına alınmalıdır.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, bu konudaki düşünce ve önerilerimizi 'Deprem ve Deprem Yönetimi Raporu', 'Simav Deprem Raporu' ndan sonra şimdi de Van depremleri raporu ile kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Saygılarımızla.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

KADINA ŞİDDETE HAYIR... (24.11.2011)

25 Kasım 1960 yılında Dominik Cumhuriyeti'ndeki diktatörlüğe karşı mücadele eden Mirabel Kardeşler olarak bilinen üç kadının tecavüz edilerek hunharca öldürülmesinden 39 yıl sonra Birleşmiş Milletler 1999'da 25 Kasım tarihini "Kadına Karşı Şiddetin Ortadan Kaldırılması için Uluslararası Mücadele Günü" olarak ilan etmiştir.

Uluslararası düzeyde kadına karşı her tür şiddetle mücadelenin sembolü olan 25 Kasım, gelişen kadın örgütlülükleri, kadın ve insan hakları savunucuları ve duyarlı çevrelerin çabalarına rağmen kadına şiddetin ortadan kaldırılması yönünde devlet ve toplumda gereken gelişim sağlanamamıştır.

Halen şiddet, taciz, tecavüz, öldürme, baskı, istismar, ayrımcılık artarak devam etmektedir.

Adeta bir "cinsiyet kırım" gibi her gün beş kadın öldürülmektedir.

Ve her gün yüzlerce kadın ev ya da ev dışında eşi, babası, ağabeyi, oğlu, sevgilisi, eski kocası ya da red ettiği erkek tarafından dayak, darp, yaralama, sakatlama, korku, baskı, sindirme, intihara zorlama vb. şiddet biçimlerinden biri yada birkaçına maruz kalmaktadır. Ne acıdır ki kadına uygulanan değişik dozajlardaki şiddet biçimleri namus, kıskançlık, hatta sevgi, koruma, kollama vb. isimler altında gerçekleşmekte ve toplum genelinde çokta tepki çekmeyerek bir bakıma meşru görünüm kazanmaktadır.

Kadına şiddet sadece aile içi şiddetle sınırlı olmayıp işyeri, sokak ve kamusal alanda dahil yaşamın her alanında kendini var gücüyle hissettirmektedir. Üstelik şiddet yalnızca fiziksel değil, cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik olarak da kendini göstermektedir.

Diğer yandan dünyanın pek çok yerinde iç çatışma ve savaş durumlarında yaygın olarak kadınlar tecavüze maruz kalırken, insan ticaretinin öznesi olarak “kadın eti satış piyasası” her daim devrede varlığını sürdürmektedir.

Kadına karşı tüm bu feci şiddet durumlarını yansıtan istatistiksel veriler ise buzdağının görünen yüzünün yalnızca bir kısmından ibarettir.

İşin acı yönlerinden birini de medyanın rolü oluşturmaktadır. Kadına karşı şiddet, tecavüz, taciz, öldürme vb. haberleri kamuoyuna aktarırken kadında suç aramaya endeksli, yaftalayıcı, küçük düşürücü ve haberi erotize eden yaklaşımlarıyla adeta kadına karşı şiddeti meşrulaştırıcı bir dil kullanılmaktadır.

Şiddete maruz kalan kadının sığındığı kolluk güçleri ve adli mercilerdeki durum ise birkaç olumlu örnek dışında tam bir rezalet tablosunu şekindedir. “Kutsal aile” birliğini bozmaması adına kadın şiddet uygulayıcına “emniyetli ellerle” teslim edilirken, ağırlıklı mahkeme kararlarında ölenin yada tecavüze uğrayanın “kusurlu” olduğuna kanaat verilip katil ve tecavüzcülere ceza indirimini dosyaları adliye raflarını doldurmaktadır.

Kadın dernek, kuruluş ve örgütleri zoruyla olumlu yönde çıkan yasa maddeleri ise neredeyse hiç uygulanmamakta ya da uygulanması yönünde hiçbir yaptırım işletilmemektedir.

Oysa gerek Birleşmiş Milletler Sözleşmesinde gerekse ulusal ve uluslar arası hukukta kadına karşı şiddet ve ayrımcılık hem insan hakları ihlali hem de suçtur. Ve 25 Kasım bu suçu el birliğiyle işleyenlere karşı mücadele günüdür.

Kadının maruz bırakıldığı şiddet, taciz, tecavüz ve öldürmelerin önüne geçilebilmesi için kadına karşı eşitsiz, adaletsiz, cinsiyetçi, ayrımcı sistem örgütlenmesi ve anlayışının ortadan kaldırılması gereklidir.

Aynı zamanda kadına karşı şiddetin önlenmesi yönünde her tür tedbirin alınması, etkin yasaların çıkarılması, uygulaması ve sorunun çözümü devlet yöneticilerinin görev ve sorumluluğunda olduğu unutulmamalıdır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Kadın Çalışma Grubu olarak her tür eşitsizliğe ve kadına karşı eşitsiz, adaletsiz ve ayrımcı uygulamalara karşı çıkarak, kadına yönelik şiddet ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması için mücadele eden tüm kadınları, kadın örgüt ve kuruluşlarını bir kez de 25 Kasım vesilesiyle dayanışma duygusu içinde saygıyla selamlıyoruz.

AFŞİN İLÇESİNDEKİ ÇÖLLÖLAR KÖMÜR SAHASINDA MEYDANA GELEN HEYELANLARIN ÜZERİNDEN BİR YIL GEÇTİ. YETKİLİLERDEN HALA SES YOK! (10.02.2012)

Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesindeki Çöllölar kömür sahasında ard arda meydana gelen şev kaymasında üzere 10 maden emekçisi yaşamını yitirdi. Olayın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen ikisi mühendis toplam 9 maden emekçisi hala kayan malzemenin altında! Yetkililerden ise ses yok!

Bilindiği üzere, ruhsat hukuku Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın ilgili teşekkülü Elektrik Üretim Anonim Şirketi'ne (EÜAŞ) ait olan ve özel sektöre 28 yıllığına işletilmek üzere verilen Kahramanmaraş ili Afşin ilçesindeki Çöllölar kömür sahasında, 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde iki kez şev kayması meydana gelmiştir. İlk olayda bir maden emekçisi, ikinci olayda ise ikisi meslektaşlarımız olmak üzere 10 maden emekçisi yaşamalarını yitirmişlerdir. Olayın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen ikisi mühendis toplam 9 maden emekçisi hala kayan malzemenin altındadır. Öncelikle yaşamını kaybeden tüm maden emekçilerinin yakınlarına ve madencilik camiasına bir kez daha başsağlığı ve sabır diliyoruz.

Meslek odaları tarafından 02 Kasım 2007 tarihinde Elbistan'da yapılan açıklamada;

“Linyit rezervlerimizin % 46'sını oluşturan Elbistan Linyit Havzasında ekonomik olarak üretilebilecek yaklaşık olarak toplam 4,3 milyar tona yakın linyit bulunmaktadır. Odalarımız, madenlerimizin kaynak kaybına neden olmadan rasyonel olarak değerlendirilmesi için havza madenciliğini savunmaktadır. Bu sayede, mevcut kaynağın tamamı değerlendirilecek ve tüketildiğinde yerine tekrar konulamayan madenlerimizden maksimum fayda sağlanacaktır. Bu nedenle, maden rezervlerimizin sınırlarının ve özelliklerinin tam olarak tespiti önem kazanmaktadır. Kaynak kaybı olmaması için de, havza genelinde planlama ve işletmecilik zorunludur. Elbistan havzasında çok geniş bir alana yayılan linyit rezervlerinin doğal sınırlar yerine yapay olarak yaratılmış sektörlerle bölünmesi ve planlanması bu açıdan yanlış bir yaklaşımdır. Saha sınırlarının tam olarak belirlenmeden üretim projesi yapılması da çeşitli sorunlar yaratmaktadır. Bu çerçevede sahada kurulan ikinci termik santralin (B Termik Santrali) yer seçimi hatalı yapılmıştır. Söz konusu santral kömür rezervinin üzerine kurulmuş önemli miktarda kömür rezervinin üretilebilme imkanı engellenmiştir. Havza bazında planlamalar bir an önce yapılmalı, sektör bazında yapılacak çalışmalar bu doğrultuda değerlendirilmelidir. Tüm bu değerlendirmeler ışığında Elbistan havzasında bu güne kadar yapılan planlama hatalarından vazgeçilmelidir. Rezerv belirleme çalışmaları hızlıca sonuçlandırılmalı, havza sınırları net olarak belirlenmeli ve işletme

projeleri bu doğrultuda yapılmalıdır. Kömür ocaklarını ve santralin çalışmalarını koordine edecek idari yapı, havzanın büyüklüğüne uygun hale getirilmeli, gerekli olan mühendis ve diğer teknik eleman ihtiyacı karşılanmalıdır. Havza kömürlerinin değerlendirilmesine yönelik araştırma geliştirme çalışmaları yörede bir AR-GE merkezi kurulmak suretiyle hızlandırılmalıdır. Havzanın planlaması bir an önce yapılmalı, kömür rezervleri bu doğrultuda değerlendirilmelidir.” şeklinde havzada yapılması gerekenler vurgulanmıştır.

Ülkemizin en büyük kömür havzası yapay sektörlere bölünerek parçalanmış, bunun sonucunda hem kaynak kaybına neden olunmuş hem de denetim görevini yeterince yerine getirilmemiştir. Yetkililer, bu ciddi uyarılara kulak tıkamış ve yanlışlara devam etmiştir. Özellikle 80’li yılların başından itibaren uygulamaya konulan özelleştirme, taşeronlaşma, rodövans vb. gibi esnek çalışma uygulamaları; kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve deneyim birikimini dağıtmıştır. Yoğun birikim ve deneyime sahip olan kurum ve kuruluşlar yerine üretimin, teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirketlere bırakılması, buna ek olarak kamusal denetimin de yeterli ve etkin bir biçimde yapılamaması iş kazalarının artmasına neden olmaktadır.

Dünyada örneği pek nadir olan bu boyuttaki bir maden kazasının her yönüyle irdelenmesi ve araştırılması, gelecekte benzer kazaların yaşanmaması için çok daha fazla önem taşımaktadır. Bu amaçla yaşanan maden kazasının nedenlerini araştırmak ve sonuçlarını paylaşmak bir kamu görevi olarak kabul edilmiş ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na değişik tarihlerde üç kez yazıyla başvurularak kazayla ilgili teknik bilgiler istenmiştir.

Söz konusu sahanın ruhsat sahibi olan Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğüne gönderilen yazıda; “İlgi yazınızda belirtilen bilgi ve belgeler, hem ticari sır niteliğinde hem de Çöllolar Açık İşletmesinde meydana gelen heyelan olayları ile ilgili devam eden adli ve idari soruşturmalara dahil edilmiş dokümanlardır. Odanız bu dokümanlara istinaden açılan bir davaya ya da devam eden bir soruşturmada taraf olmadığından, Şirketimiz, hem Avukatlık Kanunu’nun 2. maddesi hem de Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bu dokümanların verilmesinin uygun olmayacağı görüşündedir.” şeklinde yanıt verilmiştir.

Meslek Odaları, Anayasanın 135. maddesine göre 6235 sayılı kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır. Söz konusu olayda üyeleri de yaşamını yitirmiş ve halen göçük altındadır. Tüm bu gerçekler ortadayken olayda “taraf” olarak görülmemesini anlamak mümkün değildir. Üretimin parçalara ayrılarak çalışma yaşamının esnekleştirilmesi, bilimsel bilginin yok sayılarak üretim zorlaması, kar hırsının her şeyin önüne geçmesi, bunlarla birlikte kamusal denetimin yeterince yapılmaması ve benzeri nedenler kazaları işçi ve emekçilerin yaşamının bir parçası haline getirmektedir. “Minareyi çalan

kılıfını hazırlar” anlayışı çerçevesinde ticari sır, devam eden dava, taraf değilsiniz gibi oyalamalar iş kazalarını sonlandırmayacaktır.

Bu değerlendirmeler ışığında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, hala toprak altında bulunan 9 kişinin durumlarıyla ilgili olarak neler planladığını, yapılması gerekenleri kamuoyuyla paylaşmak durumundadır. Hiçbir şey olmamış gibi davranarak olayı unutturmaya hakkı yoktur. Meslek odaları olarak olayın takipçisi olacağımızı bildiriyor, yaşamını kaybeden maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI **TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI**

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE YENİDEN YAPILANMA ADI ALTINDA UYGULANAN JEOLJİ VE JEOTEKNİK DÜŞMANLIĞINI ŞİDDETLE KINIYORUZ... (01.03.2012)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü'ndeki Daire Başkanlıklarında bir iç duyuru ile isim ve görev değişiklikleri yapılmıştır.

Bu kapsamda, “Risk Yönetimi ve Jeolojik ve Jeoteknik Etütler Dairesi Başkanlığı” ismi “Yer Bilimsel Etüt Dairesi Başkanlığı” olarak değiştirilmiş ve bu daire başkanlığına bağlı:

Kıyı Alanları Jeolojik ve Jeoteknik Etütler Şube Müdürlüğü” ismi “Akdeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri Etüt Şube Müdürlüğü” olarak,

Karasal Alanlar 1. Bölge Jeolojik ve Jeoteknik Etütler Şube Müdürlüğü” ismi “Ege ve İç Anadolu Bölgeleri Etüt Şube Müdürlüğü” olarak,

Karasal Alanlar 2. Bölge Jeolojik ve Jeoteknik Etütler Şube Müdürlüğü” ismi “Marmara ve Karadeniz Bölgeleri Etüt Şube Müdürlüğü” olarak

değiştirilmiştir.

İlk bakışta sıradan bir iç işleyiş değişikliği olarak gözüken bu düzenlemelerin altında, söz konusu Genel Müdürlük ve daire başkanlığında son dönemlerde sistemli olarak uygulamaya koyulan ve jeoloji ve jeoteknik kelimelerine tahammülsüzlüğe kadar indirgenen; bilimsellikten, akıl ve mantıktan uzak dar meslekçi sığ görüşlü politikalarla jeoloji bilim ve mühendisliğine olan bir düşmanlık yatmaktadır.

644 Sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamede tanımlanan görev çerçevesinde “Bakanlık Olur`u” ile kurulan ve adlandırılan Dairenin isminin, kamu yönetimi ciddiyetine uymayan ve normlar hiyerarşisinde karşılığı olmayan “İç duyuru” ile Genel Müdürlük tarafından değiştirilmesi açıkça hukuka aykırı ve geçerliliği olmayan bir uygulamadır. Ayrıca, yapılan bu değişiklikte asgari dil bilgisi kurallarına dahi uyulmadan Türk Dil Kurumu sözlüğünde karşılığı olmayan “Yer Bilimsel” ibaresinin kullanılması da, düzenlemenin bu yönüyle dahi ne kadar ciddiyetten uzak hazırlandığının ve kamu yönetiminde geline üzücü noktanın bir başka göstergesi olmuştur.

Bu değişiklik aslında; sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşama amaçlı olarak, yerleşime konu alanların deprem, heyelan, sıvılaşma, sel, taşkın, kaya düşmesi gibi jeolojik tehlike ve afet risklerini ortaya koyma amacıyla yapılan hayati önemdeki planlamaya esas jeolojik jeoteknik etütleri kavramsal olarak yok ederken, bu yaklaşım söz konusu etütlerin içini boşaltarak işlevsizleşmesine de yol açacak tehlikeleri barındırmaktadır.

Bu değişiklik yapılırken; ülkemizdeki depreme kaynaklık eden benzer nitelikteki fay zonlarına sahip ABD'nin Californiya Eyaletinin imar-kentleşme ve yapılaşmaya ilişkin düzenlemelerine ve bu düzenlemelerdeki jeoloji mühendisliği hizmetlerinin rolüne ve tanımlanmasına bakabilmek düşünülseydi, jeoloji ve jeoteknik kavramları ile bu etütlerdeki en temel meslek disiplini olan jeoloji mühendisliğinin yerini ve önemi görülür ve böylece bir kamu idarecisinde olmaması gereken meslek taassubunun yarattığı yanlışlığa da düşülmemiş olurdu.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, plana esas etütlerdeki jeoloji bilim ve uygulamaları tartışmasız en temel faktör iken, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü ve ilgili Daire Başkanlığının mevcut yönetim anlayışının başka bir meslek disiplini var etme adına jeoloji ve jeoteknik kavramlarından başlayarak jeoloji mühendisliğini yok edip önemsizleştirme çabalarını şiddetle kınıyoruz. Bakanlık yöneticilerini bu hatadan geri dönmeye; akla, bilime, uluslararası standartlara ve hukuka aykırı bu uygulamadan derhal vazgeçmeye çağırıyoruz.

Bilinmelidir ki, yönetsel zafiyet ve eksiklikler bilimsel gerçekler karşısında mahkum olacaktır. Mevcut yönetsel anlayış artık, jeolojik ve jeoteknik etüt kavramının bir duyuru ile yok edilemeyecek önemde olduğunun farkına varmalıdır. Aksi taktirde, doğa olaylarının afete dönüştüğü ülkemizin bir afet ülkesi olarak kalmasında bu yönetim ve yönetici anlayışının da sorumluluk payı olacağı bilinmelidir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, kurulduğu 6 aylık kısa kurumsal hayatında sürekli olarak yanlış uygulama ve genelgelere imza atan, mevzuat düzenleme yetisizliği

ile kendi çıkardığı genelgesini dahi usulüne uygun olmayan biçimde değiştiren, sürgün ve kıyım yapan, iç çalışma barışını bozan, Bakanlık nezdinde tüm iyi niyetli girişim ve uyarılarımıza rağmen yanlış kurguladığı inceleme ve denetim sistemi ile rapor onay süreçlerini uzatarak üretilmiş hizmetlerin uygulanmasını geciktirerek ciddi mağduriyetlere yol açan, kendi yasal görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde en temel meslek disiplini olan jeoloji mühendisliğini yok etmeye ve Bakanlığın bütün mevzuatlarında yer alan jeolojik ve jeoteknik etütler kavramını hukuksuz ve keyfi olarak kaldırmaya çalışan; meslekler arasında tarafsız olması gerekirken mesleki şoven yaklaşımlarını idarecilik sorumluluğunun önüne koyan bu yönetici ve yönetim anlayışının acilen değişmesinin ertelenemez bir gereklilik olduğunu belirtiyor, hukuki yollar dahil her platformda bu anlayışı mahkum etmeye çalışacağımızı ifade ediyoruz..

Meslektaşlarımıza ve Kamuoyuna Saygıyla Duyurulur.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

AKP İKTİDARI BORLARI ÖZELLEŞTİRME ARAYIŞINA DEVAM EDİYOR! (10.03.2012)

1983 yılında bor tuzlarının aranması ve işletilmesinin devlet eliyle yapılacağını hükme bağlayan 2840 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak Bor madenlerimizin devlet eliyle işletilecek madenler kapsamında çıkarılarak özelleştirilmesinin önü açılmaya çalışıyor.

AKP iktidarı, ben istersem yaparım, ben istersem satarım anlayışına sinsice devam ediyor.

Bu günlerde AKP, yüzde ellilik çoğunluğa sahip olduğunu ileri sürerek eğitim sisteminden ekonomiye kadar kendi istediğini toplumun geniş kesimlerinin karşı çıkmasına rağmen uygulamaya koyuyor, inatla bazı yasal düzenlemeleri hayata geçirmeye çalışıyor.

Son olarak, 1978 yılında devletleştirilerek Etibank'a devredilen ve 1983 yılında bor tuzlarının aranması ve işletilmesinin devlet eliyle yapılacağını hükme bağlayan 2840 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak Bor madenlerimizin devlet eliyle işletilecek madenler kapsamında çıkarılarak özelleştirilmesinin önü açılmaya çalışıyor.

Bakanlar Kurulundan geçen tasarı ile 2840 sayılı Kanunda değişiklik yaparak; “Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır.”

ifadesinin yer aldığı maddeye, “Bu madenlerin üretimi ve zenginleştirilmesi, teknik, ticari ve ekonomik sebeplerle, ürünün mülkiyeti teşekkülde kalmak üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürebilirler, ancak üçüncü şahıslara gördürülecek işlerin ihale süresinin üç yıldan fazla olması durumunda konuya ilişkin talepler Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.” ifadesi eklenmek isteniyor.

Yapılmak istenen çok açıktır;

En büyük doğal zenginliğimiz olan borun gözlerden uzak tutularak bir yasa değişikliği ile sessizce yeniden gündeme getirilmesinin ardında, ülkemizde küreselleşme ve liberalleşme rüzgarları altında özelleştirilmemiş tek alan olan Bor madenlerimizin ulusötesi tekelleşme devredilme niyeti yatmaktadır.

Dünya bor rezervinin %72'sine sahip olarak, Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün bor ürünlerinin dünyadaki en büyük ihracatçısı durumuna gelerek ülkenin en karlı 6. kuruluşu olması yerli ve ulusötesi şirketlerin iştahını kabartmaktadır.

250'yi aşkın kullanım alanı mevcut olan borun dünya piyasasının % 75'i US Borax ve Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün elindedir.

Rezervleri ciddi azalan, üretim zorluğu ve pazara ulaşım güçlüğü ile maliyet sorunu yaşayan US Borax ülkemiz bor kaynaklarına sahip olma arayışını uzun zamandır sürdürmektedir. AKP iktidarının da, dünya madencilik tekeli Rio Tinto'nun bir yan kuruluşu olan US Borax'a bor kaynak ve endüstrimizin pazarlanmasına yönelik görüşmeleri öteden beri yaptığı bilinmektedir.

Bu tasarı ile;

- “Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır” hükmü, mülkiyetin korunduğu kisvesi altında tepkileri çekmeden yumuşak bir geçişle delinmeye çalışılmakta, devlet tekeli ortadan kaldırmanın ilk aşaması yaratılmaktadır.

- Devletçe işletilecek madenler kapsamında olan bor tuzlarının arama, işletme ve pazarlama faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi görevinin Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nden alınarak önce hizmetlerin sonra saha ve tesisleriyle birlikte Eti Madenin yani tüm borların özelleştirilmesinin önü açılmakta, Bor ürünlerinin dünyadaki en büyük ihracatçısı durumuna gelen ve ülkenin en karlı 6. kuruluşu olan Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün satılmasının hazırlıkları yapılmaktadır.

MTA'nın arayarak bulduğu ve ETİBANK'ın işlettiği kamu madenciligi anlayışından aşama aşama vazgeçilerek; krom, bakır, gümüş, alüminyum işletmeleri özelleştirmelerle elinden alınıp sadece bor işletmeciliği ile sınırlandırılan bugünkü ETİ Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve kamu maden işletmeciliği anlayışının son örneği de ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Bu tasarı ile;

Dünya rezervinin %72 sine sahip olduğumuz bor madenlerimiz ve endüstrimiz bir sonraki aşamada tamamıyla US Boraks'a devredilecek, Avrupa pazarının yaklaşık % 65'ine, dünya pazarının ise yaklaşık % 45'ine sahip olan Eti Maden İşletmelerinin payı ulusötesi şirkete geçerek tek bir dünya tekeli ortaya çıkacak, Türkiye'nin bor pazarında giderek artan ve 800 milyon doları geçen payı da US Boraks'a veya yan kuruluşlarına geçecektir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak,

Bor üretimi ve zenginleştirme hizmetlerinden başlanılarak, yarın bir bütün olarak Bor madenlerimizin ve endüstrimizin tekellere devredilmesine dün olduğu gibi bugünde emek ve meslek örgütleriyle birlikte izin vermeyeceğimizi belirtiyor,

Rezervleri ve kaynak türleri açısından en zengin ülke olan ve rafine bor ürünleri için teknoloji geliştirip önemli yatırımlar yapan bir ülke olarak Türkiye'nin çıkarımın borlarımızı U.S.Borax'a devretmekte değil; aramasından, işletmesine ve uç ürüne dönüştürülmüş ürünün pazarlanmasına kadar her aşamasının kamu eliyle yürütüldüğü geliştirilmiş bir bor endüstrisinin bu ülke ve insanının yararına oluşunu ifade ediyor, "Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır" yasa hükmünün değiştirilmeyerek korunmasını ve

Bu tasarının derhal geri çekilmesi gerektiğini belirtiyoruz.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

İNSANLIĞA KARŞI SUÇ İŞLEYENLERİN ZAMAN AŞIMI KARARIYLA YARGILANMAKTAN KURTARILMASINI DEHŞETLE KARŞILIYOR, KINIYORUZ! (14.03.2012)

19 yıldır devam eden Sivas katliamı davasında mahkeme ‘zamanaşımı’ kararı vererek canileri mahkumiyetten kurtardı.

Ankara 11. Ceza Mahkemesi’nde görülen duruşmada Sivas katliamı davası karara bağlandı. Sanıklardan Cafer Erçakmak ve Yılmaz Bağ’ın ölmeleri; Şevket Erdoğan, Köksal Koçak, İhsan Çakmak, Hakan Karaca ve Necmi Karaömeroğlu hakkında davanın zaman aşımı nedeniyle düşürülmesine karar verildi. Mahkeme Başkanının ‘insanlık davasında zaman aşımı olmaz, ancak bu suçu işleyenlerin kamu görevlisi değil, sivil oldukları için davanın düşmesine karar verildi’ sözleri, ‘yargıçlar baskı altında mı karar veriyor’ sorusu dahil pek çok soruyu birden akıllara getirdi.

İnsanlığın vicdanını yakıp kavuran bu kararlar birlikte insanlık suçu işleyenler cezasız kaldığı gibi aynı zamanda benzer insanlık vahşetini yaşatacak canilere de bir kurtuluş kapısı açılmış oldu.

2 Temmuz 1993 yılında Sivas Madımak Oteli’nde yazar, aydın, sanatçı ve gençlerden oluşan 37 kişinin yakılarak katledilmesi sonucu açılan dava 19 yıldır sonuçlandırılmamış da katillerin cezasız kalmayacağı umudu ‘zaman aşımı’ kararının verildiği 13 Mart 2012 tarihli bu duruşmaya kadar sürmüştü.

Adaletle olan güven erezyonunu arttıran, insanlık suçuna ‘zaman aşımı’ getirerek katilleri koruyan bu karar vicdanlara ateş topu gibi düştü. Zaten 19 yıldır süren duruşmalarda adliye salonlarında mağdur yakınlarına hem azılı caniler hem de devletin kolluk güçlerince yapılan haksız muameleler davanın seyrinin nereye varacağını gösterir nitelikteydi.

İnsanlığa karşı suç işleyen canilerin cezalandırılmaması kararını adliye önünde protesto ederek haklı tepkilerini dile getiren topluluğa polis müdahalesi gecikmemiş, davayı takip eden emek-kitle örgütleri, alevi dernekleri, siyasi parti temsilcileri ve mağdur yakınlarının da içinde yer aldığı adliye önündeki topluluğa polis gaz bombası ve tazyikli su sıkarak müdahale etmiştir. Üst üste atılan gaz bombası ve sıkılan tazyikli suyla can pazarına dönen adliye önündeki bu olayların yaşandığı dakikalarda tüm televizyonlar başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın türban ve 4+4+4 kesintili eğitim yasa tasarısı içerikli konuşmasını kesintisiz verebilme yarışına girmiş olduğundan o sırada olayla ilgili haber almak pek mümkün olamamıştır.

Adliye önündeki kitleyi dağıtmaya gücü yeten devlet, insanları diri diri yakmak için Madımak Oteli'nin çevresini saran 15 000 kişilik güruhu nedense dağıtamamıştı.

O günün başbakanı Tansu Çiller, 'neyse ki otelin dışındaki yurttaşlarımıza bir şey olmamıştır' sözleriyle tarihe geçerken, (1993)

Bu günün başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, 'karar milletimize hayırlı olsun, yıllarca içerde yatanlar vardı' sözleriyle tarihe geçti. (2012)

Ancak biliyoruz ki insanlığa karşı işlenmiş suça ceza verilmemesi ve dahi mahkeme kanalıyla canilerin korunması kararı da tarihe geçmiştir.

İnsanlığın yüz karası olan bu kararı esefle karşılıyor, katiller ve caniler hak ettiği ceza-yı alıncaya dek Sivas katliamının takipçisi olacağımızı kamuoyuna duyuruyoruz...

Sivas'ı unutmayacak, unutturmayacağız!.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI